ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΧΗΜΕΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΧΗΜΕΙΑ: ΠΡΟΗΓΜΕΝΑ ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΕΙΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΑΝΟΡΓΑΝΑ-ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΥΒΡΙΔΙΑ ΑΛΚΑΛΙΚΩΝ ΓΑΙΩΝ ΚΑΙ ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΜΙΝΟΞΕΩΝ: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΔΙΑΒΡΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Υπεύθυνος Καθηγητής: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΑΔΗΣ

НРАКЛЕІО 2020

UNIVERSITY OF CRETE

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

MASTER OF CHEMISTRY SPECIALIZING IN ADVANCED MATERIALS AND PHYSICAL CHEMISTRY

CRYSTAL ENGINEERING, GROWTH AND DESIGN LABORATORY

Master Thesis

INORGANIC-ORGANIC HYBRIDS OF ALKALINE EARTH METALS AND PHOSPHONIC DERIVATIVES OF AMINO ACIDS: APPLICATIONS IN ANTICORROSION PROTECTION

APOSTOLOS FANOURGIAKIS

SUPERVISOR: KONSTANTINOS DEMADIS

HERAKLION 2020

Εξεταστική Επιτροπή:

Κωνσταντίνος Δημάδης Καθηγητής (επιβλέπων)

Κωνσταντίνος Στούμπος Αναπληρωτής καθηγητής

Απόστολος Σπύρος Αναπληρωτής καθηγητής

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε στο Εργαστήριο Μηχανικής, Ανάπτυξης και Σχεδιασμού Κρυστάλλων του Τομέα Ανόργανης Χημείας, στο Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης, κατά την χρονική περίοδο 2018-2021, στα πλαίσια του «Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Χημεία: Προηγμένα Υλικά και Φυσικοχημεια» του Τμήματος Χημείας.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω με όλη μου την καρδιά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Κωνσταντίνο Δημάδη για την εμπιστοσύνη, την επιμονή, την υπέρμετρη στήριξη, την καθοδήγηση και την βοήθειά του στην εκπόνηση της παρούσας εργασίας. Ευχαριστώ επίσης τον καθηγητή κ. Aurelio Cabeza-Diaz του Πανεπιστημίου της Μάλαγας στην Ισπανία, για την φιλοξενία του στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus+ και την εξαιρετική συνεργασία που είχαμε μέχρι σήμερα.

Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαρηστήσω τα μέλη του εργαστηρίου για όλες τις όμορφες στιγμές που περάσαμε μαζί αλλά και για το άψογο κλίμα συναργασίας που είχαμε. Από όλους θα ήθελα να ευχαρηστήσω ιδιαίτερα την Αργυρώ Μοσχονά για τη στήριξη, τις πολυάριθμες συμβουλές και το ενδιαφέρον της καθόλη τη διάρκεια της διπλωματικής μου εργασίας, την Ειρήνη Αρμακόλα που με βοήθησε στα πρώτα μου βήματα στο εργαστήριο καθώς και τις Βασσάκη Μαρία, Αργυρώ Σπινθάκη και Στεφανία Λιακάκη για την πολύτιμη βοήθειά σε θέματα εκπαίδευσης αναλυτικών τεχνικών και προγραμμάτων. Ακόμα, ευχαριστώ τη φίλη και συνεργάτιδά μου Ελπινίκη Χαχλάκη για την υπέροχη συνεργασία που είχαμε.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου Μαρία, Γιώργο και Ραφαέλα για την ηθική υποστήριξη που μου παρείχε. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους φίλους μου Στέλιο, Μάνο, Δημήτρη, Στέλα, Ειρήνη και Μαριάννα τόσο για τις αξέχαστες στιγμές που ζήσαμε, όσο και για την στήριξη τους όλα αυτά τα χρόνια.

Τέλος, ευχαριστώ τους καθηγητές κ. Σπύρο και κ. Στούμπο που δέχτηκαν να γίνουν μέλη της τριμελούς επιτροπής μου και να αξιολογήσουν το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσής μου.

Απόστολος Φανουργιάκης Ηράκλειο 2021

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΑΝΟΥΡΓΙΑΚΗΣ

<u>Διεύθυνση e-mail:</u> apostolos15@hotmail.com

Διεύθυνση: Πραισού 12, Ηράκλειο, Κρήτη (ΤΚ 71305)

Ημερομηνία γέννησης: 1993-11-01

Εθνικότητα: Ελληνική

Κινητό: 0030 6940510769

Εκπαίδευση – εργαστηριακή εμπειρία:

- Τρέχων μεταπτυχιακός φοιτητής, τμήματος Χημείας, Πανεπιστημίου Κρήτης και μεταπτυχιακή ερευνητική εργασία υπό την απίβλεψη του καθηγητή Κωνσταντίνου Δημάδη
- Τρίμηνη Πρακτική άσκηση στο εργαστήριο «Crystalografia y Mineralogia» στο τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου της Μάλαγας στην Ισπανία υπό την επίβλεψη του καθηγητή Aurelio Cabeza-Diaz
- Βοηθός διδασκαλίας σε προπτυχιακό εργαστήριο Αναλυτικής Χημείας
- Πτυχίο Χημείας, Πανεπιστήμιο Κρήτης (Ελλάδα)
- Προπτυχιακή διπλωματική ερευνητική εργασία στο τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης υπό την επίβλεψη του καθηγητή Κωνσταντίνου Δημάδη
- Εξάμηνη πρακτική άσκηση ως χημικός στο βιοχημικό εργαστήριο του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ηρακλείου στην Κρήτη

Παρουσίαση σε συνέδριο:

 Προφορική παρουσίαση με τίτλο «Ανόργανα-οργανικά υβρίδια αλκαλικών γαιών και φωσφονικών παραγώγων αμινοξέων: Εφαρμογές στην αντιδιαβρωτική προστασία» στο 21° συνέδριο μεταπτυχιακών φοιτητών Χημείας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ηράκλειο

<u>Γνώσεις και δεξιότητες:</u>

- Πτυχίο αγγλικών (Examination for the Certificate of Competency in English, University of Michigan)
- Γνώσεις Η/Υ: Internet, Word, Excel, PowerPoint

CURRICULUM VITAE

APOSTOLOS FANOURGIAKIS

Personal details:

E-mail: apostolos15@hotmail.com

Address: Presou 12, Heraklion, Crete (ZIP 71305)

Date of birth: 1993-11-01

Nationality: Greek

Mobile: 0030 6940510769

Education:

- Current Postgraduate student in the field of Inorganic Chemistry at University of Crete
- Graduate of University of Crete, Department of Chemistry

Training:

- Current researcher at Crystal Engineering, Growth and Design laboratory as a part of my Master's project
- Erasmus placement at University of Malaga, Department of Inorganic Chemistry, Crystallography and Mineralogy (spring 2020)
- Teaching assistant at analytical chemistry educational laboratory at University of Crete (1 semester, summer 2019)
- Undergraduate dissertation at University of Crete, Department of Chemistry, Crystal Engineering Growth and Design laboratory (winter 2018 - winter 2019)
- Practical training at PAGNI hospital, Clinical Chemistry laboratory (summer 2015 and summer 2016)

Conferences attended:

- 19th international postgraduate's conference on Chemistry (University of Crete, Heraklion 2017)
- 20th postgraduate's conference on Chemistry (University of Crete, Heraklion 2018)
- 9th international conference of the Hellenic Crystallographic Association (University of Patra, Patra 2018)
- 21th postgraduate's conference on Chemistry (University of Crete, Heraklion 2019)

Conference presentation:

- Organic-inorganic hybrid compounds of alkaline-earth metals and phosphonic derivatives of amino acids: Applications in anticorrosion protection, 21th postgraduate's conference on Chemistry, University of Crete, Heraklion 2019

Research and technical expertise:

- Metal-phosphonate chemistry, materials synthesis and characterization
- Experienced in various analytical and instrumental techniques such as Nuclear Magnetic Resonance (NMR), AT-IR, electronic spectroscopy, High-Performance Liquid Chromatography (HPLC), Scanning Electron Microscopy (SEM), Energy Dispersive Spectroscopy (EDS), Thermogravimetric Analysis (TGA) and powder X-ray Crystallography.
- Anticorrosion protection of metal surfaces in high-risk environments

Languages:

- Greek (mother tongue)
- English (B2 level)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα (πολυ)φωσφονικά οξέα είναι οργανικά μόρια τα οποία περιέχουν μία ή περισσότερες φωσφονικές λειτουργικές ομάδες –PO₃H₂ ενωμένες με οργανικά τμήματα με σταθερούς ομοιοπολικούς δεσμούς μεταξύ άνθρακα και φωσφόρου. Ο δεσμός C-P τα προστατεύει από την υδρόλυση και την χημική διάσπαση όταν χρησιμοποιούνται ως αναστολείς της διάβρωσης σε βιομηχανικά υδατικά συστήματα. Ο συνδυασμός τους με μεταλλικά ιόντα έχει ως αποτέλεσμα τον σχηματισμό υβριδικών μεταλλοφωσφονικών υλικών. Η πλειονότητα των μεταλλοφωσφονικών ενώσεων είναι πολυμερή συναρμογής 1D, 2D και 3D, αν και υπάρχουν παραδείγματα συμπλόκων 0D.

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται μια νέα οικογένεια διφωσφονικών υποκαταστατών, με πρόδρομα μόρια τη γλυκίνη και τρία δομικά της ανάλογα όπου στον α-άνθρακα τα δύο υδρογόνα της γλυκίνης αντικαθίστανται με δύο μεθυλομάδες, ένα κορεσμένο υδρογονανθρακικό εξαμελή δακτύλιο και ένα κορεσμένο υδρογονανθρακικό πενταμελή δακτύλιο. Η σύνθεση των υποκαταστατών αυτών πραγματοποιήθηκε μέσω της αντίδρασης τύπου Mannich, ενώ ο συνδυασμός τους με μεταλλικά κατιόντα των αλκαλικών γαιών (Mg^{2+} , Ca^{2+} , Sr^{2+} , Ba^{2+}) έχει ως συνέπεια την δημιουργία νέων μεταλλοφωσφονικών ενώσεων. Εννέα νέα πολυμερή συναρμογής (1D, 2D και 3D) και ένα διπυρηνικό σύμπλοκο του μαγνησίου χαρακτηρίστηκαν δομικά με περιθλασιμετρία ακτίνων Χ μονοκρυστάλλου. Η αποτελεσματικότητα τόσο των «ελεύθερων» υποκαταστατών όσο και του συνδιασμού τους με τα μεταλλικά κατιόντα των αλκαλικών γαιών ως παρεμποδιστές διάβρωσης, μελετήθηκε με πειράματα διάβρωσης σε δοκίμια χάλυβα σε τρεις διαφορετικές συγκεντρώσεις (0.1 mM, 0.5 mM και 1 mM) και τρεις τιμές του pH (4, 5 και 6). Τα αποτελέσματα των πειραμάτων αυτών ήταν ιδιαίτερα ενθαρυντικά καθώς υπό συγκεκριμένες συνθήκες επιτεύχθηκε ικανοποιητική παρεμπόδιση της διάβρωσης.

Λέξεις κλειδιά: φωσφονικά οξέα, γλυκίνη, αμινοξέα, αντίδραση τύπου Mannich, διφωσφονικά οξέα, μεταλλο-φωσφονικές ενώσεις, πολυμερή συναρμογής, παρεμποδιστές, μεταλλική διάβρωση

ABSTRACT

(Poly)phosphonic acids are organic molecules that possess one or more functional phosphonate $-PO_3H_2$ groups connected to an organic fragment through stable, covalent P-C bonds. This protects them from hydrolysis and degradation when used as chemical additives in industrial water systems. The combination of metal ions and these (poly)phosphonic acids yields metal phosphonate hybrid materials. The majority of metal phosphonates are coordination polymers with a variety of structural motifs (1D, 2D, or 3D), and, to a lesser extent, 0D complexes.

In this thesis a new family of diphosphonate ligands, have been synthesized from glycine and other artificial amino acids (analogs of glycine). Specifically, the H atoms on the α -carbon were substituted with either two methyl groups, or a 5-, or a 6-membered aliphatic ring. The synthesis of these diphosphonate ligands was carried out via a Mannich-type reaction. Combination of these ligands with ions of alkaline earth metals (Mg²⁺, Ca²⁺, Sr²⁺, Ba²⁺) produce novel metal-phosphonate materials. Nine new metal phosphonate coordination polymers (1D, 2D and 3D) and one dinuclear complex of magnesium have been structurally characterized by single crystal X-ray diffraction. The efficiency of the «free» ligands, as well as their combination with alkaline earth metal ions, was evaluated in anti-corrosion experiments on carbon steel specimens at different concentrations (0.1 mM, 0.5 mM and 1 mM) and pH regimes (4, 5 and 6). The results of these experiments were encouraging, as high inhibition of metallic corrosion was observed under specific conditions.

Keywords: phosphonic acids, glycine, amino acids, diphosphonates, Mannich-type reaction, coordination polymers, inhibitors, metallic corrosion

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΘΕΩΡΙΑ	12
1.1 Φωσφονικά οξέα	12
1.2 Αμινοφωσφονικά οξέα	14
1.3 Σύνθεση φωσφονικών οξέων	16
1.4 Μεταλλοφωσφονικές ενώσεις	18
1.5 Εφαρμογές φωσφονικών οξέων	23
1.5.1 Εφαρμογές φωσφονικών οξέων στην φαρμακευτική χημεία	24
1.5.2 Εφαρμογές φωσφονικών οξέων στη βιομηχανία	27
1.5.3 Εφαρμογές φωσφονικών οξέων στην αποθήκευση αερίων	28
1.6 Εφαρμογές φωσφονικών οξέων στην αντιδιαβρωτική προστασία	31
1.6.1 Μεταλλική διάβρωση	31
1.6.2 Βιομηχανικό νερό	33
1.6.3 Χρήση φωσφονικών οξέων ως παρεμποδιστές μεταλλικής διάβρωσης	35
1.7 Σκοπός της παρούσας εργασίας	41
1.8 Βιβλιογραφία	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓ ΑΜΙΝΟΞΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ-ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΥΒΡΙΔΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΥΤΩ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΙΟΝΤΩΝ ΑΛΚΑΛΙΚΩΝ ΓΑΙΩΝ	ΩΓΩΝ Ν ΚΑΙ 47
2.1 Χημικά αντιδραστήρια, όργανα και υλικά	47
2.2 Σύνθεση υποκαταστατών	48
2.2.1 N,N-bis(Phosphonomethyl)-2-AminoIsobutyric Acid (PAIBA)	48
2.2.2 N,N-Bis(PhosphonoMethyl)GLYcine (BPMGLY)	49
2.2.3 N,N-Bis(phosphonomethyl)-1-Amino-CyclohexaneCarboxylic Acid (PACCA)	49
2.2.4 N,N-Bis(phosphonomethyl)-1-Amino-cycloPentaneCarboxylic Acid (PAPCA)	50
2.3 Φυσικοχημικός χαρακτηρισμός υποκαταστατών	51
2.4 Σύνθεση μεταλλοφωσφονικών ενώσεων	52
2.5 Χαρακτηρισμός μεταλλοφωσφονικών ενώσεων με φασματοσκοπία υπερύθρου	56

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

2.6 Περιθ	θλασιμετρία ακτίνων Χ	58
2	2.6.1 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Mg2(PAIBA)2(H2O)6.6H2O	58
2	2.6.2 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ca(PAIBA)(H2O).2H2O	61
2	2.6.3 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Mg(PACCA)(H ₂ O) ₂	64
2	2.6.4 Κρυσταλλική δομή ένωσης Ca(PACCA)(H ₂ O) ₂	67
2	2.6.5 Κρυσταλλική δομή ένωσης Ca ₂ (PACCA)(H ₂ O) ₂	71
2	2.6.6 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Sr(PACCA)(H2O)·H2O	76
2	2.6.7 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Βa(PACCA)(H ₂ O)·H ₂ O	79
2	2.6.8 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ca2(PAPCA)(H2O)2	83
2	2.6.9 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Sr(PAPCA)(H2O)·H2O	85
2	2.6.10 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ba ₂ (PAPCA)(H ₂ O).(H ₂ O) ₄	86
2.7 Βιβλι	ιογραφία	91
КЕФАЛ	ΑΙΟ 3: ΜΕΛΕΤΗ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗΣ ΔΙΑΒΡΩΣΗΣ ΜΕΤΑΛΛΙΙ	KΩN
ЕПІФАІ КАІ МЕ	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΏΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗΙ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ	KAN 92
ΕΠΙΦΑΝΚΑΙ ΜΕ3.1 Όργα	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΏΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗΙ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ ινα και υλικά	KAN 92 92
ΕΠΙΦΑΝΚΑΙ ΜΕ3.1 Όργα3.2 Πειρο	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΏΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗΙ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ ινα και υλικά αματικό μέρος	KAN 92 92 92
 ΕΠΙΦΑΝ ΚΑΙ ΜΕ 3.1 Όργα 3.2 Πειρο 3.3 Ανάλ 	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΏΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗΙ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ ινα και υλικά αματικό μέρος υση αποτελεσμάτων	KAN 92 92 93
 ΕΠΙΦΑΝ ΚΑΙ ΜΕ 3.1 Όργα 3.2 Πειρα 3.3 Ανάλ 3 	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΏΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ αματικό μέρος υση αποτελεσμάτων 3.3.1 Μέτρηση ρυθμού διάβρωσης δοκιμίων «control»	KAN 92 92 93 94
 ΕΠΙΦΑΝ ΚΑΙ ΜΕ 3.1 Όργα 3.2 Πειρο 3.3 Ανάλ 3 	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΏΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ	KAN 92 92 93 94 95
 ΕΠΙΦΑΝ ΚΑΙ ΜΕ 3.1 Όργα 3.2 Πειρο 3.3 Ανάλ 3 3 	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΏΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ	KAN 92 92 93 94 95 100
 ΕΠΙΦΑΝ ΚΑΙ ΜΕ 3.1 Όργα 3.2 Πειρα 3.3 Ανάλ 3 3 3 3 	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΏΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ	KAN 92 92 93 94 95 100 .104
 ΕΠΙΦΑΝ ΚΑΙ ΜΕ 3.1 Όργα 3.2 Πειρα 3.3 Ανάλ 3 3 3 3.4 Βιβλι 	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΏΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗΙ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ	KAN 92 92 93 94 95 100 .104 .109
 ΕΠΙΦΑΝ ΚΑΙ ΜΕ 3.1 Όργα 3.2 Πειρα 3.3 Ανάλ 3 3 3 3.4 Βιβλι ΚΕΦΑΛ 	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗΙ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ	KAN 92 92 92 93 94 95 100 104 .109 110
 ΕΠΙΦΑΝ ΚΑΙ ΜΕ 3.1 Όργα 3.2 Πειρα 3.3 Ανάλ 3 3 3 3.4 Βιβλι ΚΕΦΑΛ 4.1 Συμπ 	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗΙ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ	KAN 92 92 93 94 95 100 .104 .109 110 .110
 ΕΠΙΦΑΝ ΚΑΙ ΜΕ 3.1 Όργα 3.2 Πειρα 3.3 Ανάλ 3 3 3 3.4 Βιβλι ΚΕΦΑΛ 4.1 Συμπ 4.2 Προο 	ΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΘΗΙ ΣΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ	KAN 92 92 92 93 94 95 100 104 109 110 110 114

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΘΕΩΡΙΑ

1.1 Φωσφονικά οξέα

Τα φωσφονικά οξέα αποτελούν μια ιδιαίτερη κατηγορία ενώσεων του φωσφόρου. Είναι οργανικά δομικά ανάλογα του φωσφορικού οξέος στο οποίο μία εκ των τριών υδροξυλικών ομάδων (-OH) έχει αντικατασταθεί με έναν οργανικό υποκαταστάτη (ομάδα –R). Έχουν γενικό μοριακό τύπο RP(O)(OH)₂, με το φώσφορο να έχει τετραεδρική γεωμετρία.¹ Στα κύρια χαρακτηριστικά τους περιλαμβάνεται ο απευθείας δεσμός μεταξύ φωσφόρου-άνθρακα, ο οποίος είναι ανθεκτικός σε χημική υδρόλυση ή θερμική διάσπαση, και η παρουσία της όξινης πολικής και υδρόφιλης ομάδας -P(O)(OH)₂. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην κατηγορία των φωσφονικών οξέων δεν περιλαμβάνονται οι φωσφορικοί εστέρες, οι οποίοι έχουν την ομάδα P-O-C, αλλά όχι τον δεσμό P-C.

Η φωσφονική ομάδα, μετά από απλή ή διπλή αποπρωτονίωση, αποκτά ανιοντικό φορτίο «-1» ή «-2», γεγονός στο οποίο οφείλεται η τάση της να δημιουργεί ισχυρούς δεσμούς συναρμογής με μεταλλικά ιόντα M^{n+} (n = 1-4).² Η φωσφονική ομάδα μπορεί να υπάρξει σε τρεις διαφορετικές μορφές ανάλογα στο pH του διαλύματος που βρίσκεται. Συγκεκριμένα, τα φωσφονικά οξέα είναι ισχυρά οξέα και η σταδιακή αύξηση του pH επιφέρει και την σταδιακή αποπρωτονίωση του οξέος. Σε τιμές pH < 1 η φωσφονική ομάδα είναι πλήρως πρωτονιωμένη, σε τιμές pH = 1-7 μπορεί να υποστεί απλή αποπρωτονίωση, ενώ σε pH > 7 μπορεί να αποπρωτονιωθεί πλήρως (Εικόνα 1.1).¹

Εικόνα 1.1 Οι τρείς μορφές της φωσφονικής ομάδας: πλήρως πρωτονιωμένη (αριστερά), μονοαποπρωτονιωμένη (κέντρο) και δις-αποπρωτονιωμένη (δεξιά). Ελήφθη από την παραπομπή 3.

Η φωσφονική ομάδα μπορεί να συνυπάρξει και με άλλες λειτουργικές ομάδες στο ίδιο μόριο, όπως με καρβοξυλική (-COOH), υδροξύλιο (-OH), αμινομάδα (-NH₂) κτλ. (Εικόνα 1.2).

Εικόνα 1.2 Χαρακτηριστικά παραδείγματα φωσφωνικών οξέων.

Τα φωσφονικά οξέα περιγράφηκαν για πρώτη φορά το 1944 από τον Pilk, ο οποίος συνέθεσε το αμινομεθυλοφωσφονικό οξύ (AMPA), και ακολούθησαν συνθέσεις παρόμοιων μορίων από τους Kosolapoff και Chavane.⁴ Οι Horiguchi και Kandatsu το 1959 απομόνωσαν το ευρισκόμενο στη Φύση 2-αμινοαιθυλοφωσφονικό οξύ (AEPA) από θαλάσσιες ανεμώνες.^{5,6} (Εικόνα 1.3).

Εικόνα 1.3 Δομές των φωσφονικών οξέων (1) 2-αμινομεθυλοφωσφονικό οξύ (AMPA) και (2) 2-αμινοαιθυλοφωσφονικό οξύ (AEPA).

Σημαντικό γεγονός αποτέλεσε η ανακάλυψη του ΑΕΡΑ στο ανθρώπινο σώμα.⁷ Το ΑΕΡΑ έχει προσδιορισθεί σε μια ποικιλία από ανθρώπινους ιστούς συμπεριλαμβανομένων αυτών του εγκεφάλου, της καρδιάς, του ήπατος, των νεφρών, της σπλήνας και της αορτής.⁸ Τα φωσφονικά υπάρχουν σε πολλούς διαφορετικούς οργανισμούς, από προκαρυώτες σε βακτήρια και μύκητες, μαλάκια, έντομα, φυτά, θαλάσσιους οργανισμούς και ανθρώπινο οργανισμό, όμως ο βιολογικός ρόλος των φωσφονικών, είναι ακόμη ελάχιστα κατανοητός.

Το 1968 αναφέρθηκε από τους Horiguchi, Kittredge και Roberts, η βιοσύνθεση του ΑΕΡΑ από το *Tetrahymena pyriformis.*⁹ Εστέρες του ΑΕΡΑ απαντώνται στα φωσφονολιπίδια, τα οποία και έχουν βρεθεί σε πρωτόζωα, κατώτερους μύκητες, ακόμη και στον άνθρωπο. Ακόμη το ΑΕΡΑ δημιουργεί δεσμό με πρωτεΐνες ή ολιγοσακχαρίτες, σχηματίζοντας φωσφονοπρωτείνες ή φωσφονογλυκάνες, αντίστοιχα. Σημαντικές συγκεντρώσεις φωσφονο-πρωτεινών έχουν βρεθεί σε θαλάσσιες ανεμώνες και σε ανθρώπινους ιστούς.

1.2 Αμινοφωσφονικά οξέα

Τα αμινοφωσφονικά οξέα είναι μια σημαντική κατηγορία φωσφονικών οξέων με γενικό τύπο RN(H)(CH₂PO₃H₂)(CH₂PO₃H). Η ιδιαιτερότητα των ενώσεων αυτών οφείλεται στην παρουσία της πρωτονιωμένης τριτοταγούς αμινομάδας η οποία προσδίδει ένα θετικό φορτίο στο μόριο. Όπως και στη περίπτωση των απλών φωσφονικών έτσι και στα αμινοφωσφονικά η συμπεριφορά τους εξαρτάται από το pH. Εξ' αιτίας της υψηλής βασικότητας του N, οι αμινομάδες τους βρίσκονται πρωτονιωμένες σε τιμές pH μικρότερες του 10. Έτσι η παρουσία την πρωτονιωμένης αμινομάδας προσδίδει είναι θετικό φορτίο στο μόριο, το οποίο θα πρέπει να καταμετρηθεί στο συνολικό φορτίο του μορίου, καθιστώντας το ένα αμφίφυλο (zwitterion) μόριο. Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι το τετραφωσφονικό EDTMP το οποίο είναι δομικό ανάλογο του τετρακαρβοξυλικού EDTA (Εικόνα 1.4).²

Εικόνα 1.4 Δομές των EDTMP (αριστερά) και EDTA (δεξιά) στην αμφιτεριοντική (zwitterionic) μορφή τους.

Οι Polyanchuck *et al.*¹⁰ έχουν προσδιορίσει την δομή του EDTMP από περίθλαση ακτίνων Χ μονοκρυστάλλου. Εξαιτίας της βασικότητάς του το άτομο Ν είναι πρωτονιωμένο και φέρει ένα θετικό φορτίο. Το πρωτόνιο αυτό προέρχεται από εσωτερική πρωτωνίωση από μία φωσφονική ομάδα (Εικόνα 1.5).

Εικόνα 1.5 Κρυσταλλική δομή του διένυδρου EDTMP. Ελήφθη από την παραπομπή 2.

Τα αμινοφωσφονικά οξέα αποτελούν μια σημαντική ομάδα βιολογικά ενεργών ενώσεων και η σύνθεση τους έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον τόσο της συνθετικής οργανικής όσο και της φαρμακευτικής χημείας. Τα οξέα αυτά θεωρούνται δομικά ανάλογα των αμινοξέων και προσομοιάζουν τη μεταβατική κατάσταση στην πεπτιδική υδρόλυση, παρόλο που η φωσφονική ομάδα διαφέρει με την καρβοξυλική ως προς το σχήμα, το μέγεθος και την οξύτητα.¹¹ Επίσης, αποτελούν εξαιρετικούς υποκαταστάτες για τη συναρμογή μεταλλικών ιόντων και συνεπώς χρησιμοποιούνται για την απομόνωση ιόντων σιδήρου, χαλκού, νικελίου, ουρανίου και άλλων τοξικών μετάλλων κατά την χημική επεξεργασία των υδάτων. Τα οξέα αυτά έχουν την ιδιότητα να σχηματίζουν υμένια σε μεταλλικές επιφάνειες, συνεπώς αποτελούν επίσης να συμμετάσχουν στο σχηματισμό μεταλλοργανικών υβριδικών υλικών (Metal-Organic Frameworks, MOF). Τέλος βρίσκουν εφαρμογές στην τροποποίηση ανόργανων επιφανειών, στον "εμπλουτισμό" (grafting) ανόργανων επιφανειών με οργανικές ενώσεις, καθώς στην κατάλυση και στον ευρύτερο τομέα της νανοτεχνολογίας.

1.3 Σύνθεση φωσφονικών οξέων

Η βιομηχανική σύνθεση των πρώτων συνθετικών παραγώγων των φωσφονικών οξέων έγινε δυνατή το 1905, μετά την ανακάλυψη της αντίδρασης Michaelis-Arbuzov. Η αντίδραση αυτή ανακαλύφθηκε από τον από τον Michaelis και μελετήθηκε εκτενώς από τον Arbuzov. Η αντίδραση αυτή χρησιμοποιεί βρωμο- ή ιωδο- παράγωγα.¹

Η αντίδραση λαμβάνει χώρα σε δυο στάδια, όπως φαίνεται στην Εικόνα 1.6. Η αντίδραση ξεκινά με μια $S_N 2$ αντίδραση μεταξύ ενός πυρηνόφιλου φωσφορώδους άλατος και ενός αλκυλαλογονιδίου. Η αντίδραση αυτή δίνει ένα phosphonium το οποίο αποτελεί και το ενδιάμεσο της ολικής αντίδρασης. Στη συνέχεια το ελεύθερο ανιόν του αλογόνου αντιδρά μέσω μιας δεύτερης αντίδρασης $S_N 2$ με το phosphonium δίνοντας μας το επιθυμητό φωσφονικό και ένα αλκυλαλογονίδιο. Όταν το ενδιάμεσο phosphonium που παράγεται είναι χειρόμορφο τότε η υποκατάσταση του αλογόνου αναμένεται για αντιδράσεις $S_N 2$. Η πραγματοποίηση της αντίδρασης γίνεται σε θερμοκρασίες 150 – 200 °C, αναλόγως της ομάδας R.

Εικόνα 1.6 Προτεινόμενος μηχανισμός της αντίδρασης Michaelis-Arbuzov. Ελήφθη από την παραπομπή 1.

Η αντίδραση τύπου Mannich, ή Moedritzer-Irani, είναι η πιο συνηθισμένη για την σύνθεση αμινοφοσφωνικών οξέων από πρωτοταγείς ή δευτεροταγείς αμίνες (τριτοταγείς αμίνες δεν μπορούν να αντιδράσουν). Η σύνθεση των αμινοφωσφονικών οξέων γίνεται μέσω μιας αντίδρασης τύπου Mannich μεταξύ φωσφορώδους οξέος, φορμαλδεΰδης και αμίνης (πρωτοταγούς ή δευτεροταγούς).^{12,13}

$$R_{3-n}NH_n + nCH_2O + nH_3PO_3 \rightarrow R_{3-n}N[CH_2P(O)(OH)_2]_n + nH_2O (n = 1 \acute{\eta} 2)$$

Το υδρογόνο που είναι συνδεδεμένο στο άτομο φωσφόρου του φωσφορώδους οξέος, είναι όξινο και απαιτείται για αυτήν την αντίδραση. Η παρουσία υδροχλωρικού οξέος προστατεύει την πρόωρη οξείδωση του φωσφόρου (από +3 σε +5) και αυξάνει την απόδοση της αντίδρασης. Η χρήση αμμωνίας, πρωτοταγών ή δευτεροταγών αμινών, πολυαμινών καθώς και υποκατεστημένων αμινών δίνει τη δυνατότητα σύνθεσης μεγάλου αριθμού αμινοφωσφονικών οξέων. Ο προτεινόμενος μηχανισμός της αντίδρασης τύπου Mannich δίνεται στην Εικόνα 1.7.

Εικόνα 1.7. Προτεινόμενος μηχανισμός της αντίδρασης Mannich. Ελήφθη από την παραπομπή 1.

Το πρώτο στάδιο της αντίδρασης είναι η πυρηνόφιλη προσβολή του αζώτου της αμίνης. Στη συνέχεια πραγματοποιείται αναδιάταξη και σχηματίζεται μια υδροξυλαμίνη η οποία κάτω από της όξινες συνθήκες αφυδατώνεται και δίνεται ένα άλας ιμίνης. Το φωσφορώδες οξύ συμπεριφέρεται ως πυρηνόφιλο και προσβάλλει το ηλεκρονιόφιλο άλας ιμίνης. Το φορτισμένο προϊόν σταθεροποιείται με την απώλεια ενός πρωτονίου για να δώσει το αμινομεθυλοφωσφονικό οξύ.

1.4 Μεταλλοφωσφονικές ενώσεις

Οι μεταλλοφωσφονικές ενώσεις περιέχουν ένα ή περισσότερα μεταλλικά ιόντα και ένα (πολυ)φωσφονικό οξύ και αποτελούν ένα σημαντικό μέρος του πεδίου των ανόργανων-οργανικών υβριδίων ή των μέταλλο-οργανικών σκελετών. Το 1978 ο Giulio Alberti με τους συνεργάτες του, συνέθεσαν τις πρώτες μεταλλοφωσφονικές ενώσεις, αντιδρώντας απλά μονοφωσφονικά οξέα με ιόντα Zr⁴⁺.¹⁴

$$Zr^{4+} + 2 RPO_3H_2 \rightarrow Zr(O_3PR)_2 + 4H^+$$
, όπου $R = αλκυλ- ή αρυλ- ομάδα.$

Οι δομές των προϊόντων προτάθηκαν ως φυλλόμορφες, αλλά δεν προσδιορίστηκαν πειραματικά λόγω της περιορισμένης κρυσταλλικότητας των προϊόντων. Το 1993 η δομή του Zr(O₃PC₆H₅)₂ προσδιορίστηκε από τον Clearfield και τους συνεργάτες του σε δείγμα που παρασκευάστηκε στο εργαστήριο του Alberti. Η ένωση, όπως είχε προταθεί, είχε φυλλόμορφη δομή (Εικόνα 1.8) και ήταν το προϊόν υδροθερμικής αντίδρασης διάρκειας 30 ημερών και σε θερμοκρασίες 190-200 °C.

Εικόνα 1.8: Η φυλλόμορφη δομή της ένωσης Zr(O₃PC₆H₅)₂. Ελήφθη από την παραπομπή 15.

Μετά την ανακάλυψη του Alberti, συντέθηκε ένας μεγάλος αριθμός παρόμοιων ενώσεων με διαφορετικές χαρακτηριστικές ομάδες R και με κοινό χαρακτηριστικό τη φυλλόμορφη δομή.

Ο Dines με τους συνεργάτες του, συνέθεσαν μεταλλοφωσφονικά βασιζόμενα σε διφωσφονικούς υποκαταστάτες και ιόντα Zr⁴⁺.¹⁶ Η ιδέα του ήταν να δημιουργηθούν νέες ενώσεις για την χρήση τους στον τομέα της κατάλυσης, έτσι οι φωσφονικοί υποκαταστάτες που επέλεξε είχαν και άλλες ομάδες πέρα από φωσφονικές όπως σουλφονικές, καρβοξυλικές και άλλες. Οι δομές των ενώσεων αυτών ήταν φυλλόμορφες αλλά διέφεραν από τις πρώτες, καθώς οι υποκαταστάτες βρισκόταν σε κάθετη τοποθέτηση προς τα επίπεδα των δομών, δημιουργώντας με αυτόν τον τρόπο χώρο μεταξύ των επιπέδων. Αυτές οι ενώσεις ήταν τα πρώτα παραδείγματα υποστηλωμένων δομών στη χημεία των μεταλλοφωσφονικών (Εικόνα 1.9).

Εικόνα 1.9 Υποστυλωμένη δομή της ένωσης Zr(O₃PC₁₂H₈PO₃). Ελήφθη από την παραπομπή 17.

Δέκα χρόνια μετά τις πρώτες ενώσεις του Alberti, ο Mallouk με τους συνεργάτες του, παρουσίασε τις δομές των Mn, Zn, Co, Mg με φαινυλο- και αλκυλο- φωσφονικούς υποκαταστάτες, οι οποίες ήταν όλες φυλλόμορφες.¹⁸ Στην ένωση Mn(O₃PC₆H₅) τα μεταλλικά κέντρα έχουν οκταεδρική γεωμετρία και δύο από τα φωσφονικά οξυγόνα δρουν χηλικά. Οι φαινυλομάδες είναι στραμμένες κατά 90° μεταξύ τους (Εικόνα 1.10)

Εικόνα 1.10 Η φυλλόμορφη δομή της ένωσης Mn(O₃PC₆H₅). Ελήφθη από την παραπομπή 17.

Ο Mallouk και οι συνεργάτες του συνέθεσαν μεταλλοφωσφονικές ενώσεις με ιόντα λανθανιδών με γενικό τύπο LnH(O₃PMe)₂ των οποίων οι δομές δεν προσδιορίστηκαν λόγω της προβληματικής ποιότητας των κρυστάλλων.¹⁸ Έκτοτε, ακολούθησε η σύνθεση πληθώρας μεταλλοφωσφονικών ενώσεων, με διάφορα φωσφονικά και με πολυποίκιλες δομές, προσπάθεια που έχει εντατικοποιηθεί τα τελευταία χρόνια.

Οι μεταλλοφωσφονικές ενώσεις σχηματίζουν κατά κύριο λόγο ανόργανα-οργανικά υβρίδια και μικροπορώδη στερεά. Στην πλειονότητά τους είναι πολυμερή συναρμογής (1D, 2D, 3D) με φυλλόμορφη-υποστηλωμένη (pillared-layered) δομή. Οι ενώσεις αυτές λόγω των ιδιοτήτων τους βρίσκουν εφαρμογή σε πεδία όπως η κατάλυση¹⁹, η ιονανταλλαγή²⁰, η προσρόφηση και η αποθήκευση αερίων²¹ κ.α.

Η σύνθεση των μεταλλοφωσφονικών ενώσεων πραγματοποιείται σε υδατικά διαλύματα ή μείγματα νερού και κάποιου πολικού οργανικού διαλύτη (π.χ. αλκοόλες). Έτσι συχνά το νερό συναντάται στο κρυσταλλικό τους πλέγμα και χωρίς εξαίρεση συμμετέχει στο εκτενές δίκτυο δεσμών υδρογόνου. Το δίκτυο δεσμών υδρογόνου που σχηματίζεται παίζει πρωταρχικό ρόλο στη σταθεροποίηση και το σχηματισμό 1D, 2D και 3D υπερμοριακών δομών.²²

Πολλές μέθοδοι έχουν χρησιμοποιηθεί για την σύνθεση μεταλλοφωσφονικών ενώσεων. Σε θερμοκρασία περιβάλλοντος ξεχωρίζουν η αργή εξάτμιση του διαλύτη, η διάχυση διαλυτών διαφορετικής πολικότητας, η σύνθεση μέσω συστημάτων υδρογελών.²³ Όμως οι περισσότερες μεταλλοφωσφονικές ενώσεις έχουν συντεθεί σε υψηλότερες θερμοκρασίες με υδροθερμικές αντιδράσεις σε αυτόκλειστα (autoclave) συστήματα που ονομάζονται «high-throughput» (HT). Η χρήση τέτοιων συστημάτων επιτρέπει να πραγματοποιούνται οι αντιδράσεις σε θερμοκρασία πάνω από το σημείο βρασμού του διαλύτη που έχει χρησιμοποιηθεί. Ένα ΗΤ σύστημα αποτελείται από υλικά που είναι ανθεκτικά σε συνθήκες διάβρωσης λόγω της χρήσης υψηλών θερμοκρασιών και πιέσεων. Ένα σύστημα ΗΤ αποτελείται από πολλές θέσεις αντιδράσεων με αποτέλεσμα να παρέχεται η δυνατότητα πραγματοποίησης πολλών ταυτόχρονων αντιδράσεων κάτω από την ίδια θερμοκρασία (Εικόνα 1.11).²⁴

Εικόνα 1.11 Σύστημα ΗΤ με 36 θέσεις αντιδράσεων που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα εργασία. Ο όγκος του κάθε μικροαντιδραστήρα είναι 5 mL.

Η τιμή του pH του διαλύματος σύνθεσης είναι ένας βασικός παράγοντας που επηρεάζει την σύνθεση των μεταλλοφωσφονικών ενώσεων, καθώς έχει σημαντικές επιπτώσεις στην μορφή του φωσφονικού υποκαταστάτη (πρωτονιωμένη, μονοαποπρωτονιωμένη και δις-αποπρωτονιωμένη μορφή)

Η τελική δομή ενός μεταλλοφωσφονικού εξαρτάται:

- από τη φύση του μεταλλικού ιόντος (οξειδωτική κατάσταση, ιοντική ακτίνα, αριθμός συναρμογής),
- 2. από τον αριθμό των φωσφονικών ομάδων του υποκαταστάτη,
- 3. από την παρουσία άλλων λειτουργικών ομάδων στο μόριο,
- από τις συνθήκες σύνθεσης (μοριακή αναλογία μετάλλου υποκαταστάτη, συγκέντρωση αντιδρώντων, θερμοκρασία, πίεση και pH).
- 5. Από τη φύση (πολικότητα) του διαλύτη.

Επίσης, είναι σύνηθες να χρησιμοποιείται ένα δεύτερο μόριο-υποκαταστάτης (συνυποκαταστάτης, auxiliary ligand) ώστε να αυξηθεί η πολυπλοκότητα της μεταλλοφωσφονικής ένωσης, και έτσι να προκύψουν νέες δομικές αρχιτεκτονικές. Τέτοια μόρια είναι συνήθως γραμμικά όπως είναι η πυραζίνη και δομικά ανάλογά της, π.χ. 4,4'-διπυριδίνη, 1,2-δις(4-πυριδιλο)αιθένιο, *trans*-4,4'-αζο-δι(πυριδίνη), και άλλα. Τέτοιου είδους ενώσεις με γενικό μοριακό τύπο M_xL_y έχουν κατασκευαστεί με χρήση πολυπυριδινικών υποκαταστατών όπως αναφέρονται στην βιβλιογραφία.²⁵

Η χημεία των πολυμερών συναρμογής κυριαρχείται από τέτοιου είδους οργανικούς υποκαταστάτες καθώς και από την μίξη καρβοξυλικών και/ ή (πολυ)πυριδινικών υποκαταστατών.²⁶ Η χρήση αρωματικών συνυποκαταστατών που είναι Νετεροκυκλικές βάσεις (πολυπυριδίνες) όπως η 2,2'-διπυριδίνη, η 1,10-φαινανθρολίνη, το ιμιδαζόλιο και η 4,4'-διπυριδίνη, επιτρέπει την εν δυνάμει δημιουργία π-π αλληλεπιδράσεων μεταξύ των αρωματικών δακτυλίων καθώς και αλληλεπιδράσεις τύπου *C-H…π* δημιουργώντας υπερμοριακά συστήματα υψηλής σταθερότητας (Εικόνα 1.12).

Εικόνα 1.12 Σχηματικές δομές συνυποκαταστατών: 4,4'-bipyridine (4,4'-bpy, γεφυρωτικός), 2,2'-bypiridine (2,2'-bpy, χηλικός), 1,10-phenanthroline (phen, χηλικός), και Imidazole (Im, τερματικός, ή γεφυρωτικός).

Έτσι, η αρχιτεκτονική του τελικού προϊόντος που προκύπτει μπορεί να είναι 0D, 1D, 2D ή 3D (Εικόνα 1.16). Κάθε διαφορετικός συνυποκαταστάτης μπορεί να δώσει μία καινούρια ένωση, παραδείγματος χάριν η 4,4'-bipyridine χρησιμοποιείται για «γεφύρωση» των μεταλλικών ιόντων στα τελικά προϊόντα, ενώ χηλικοί υποκαταστάτες, όπως 2,2'-bypiridine, 1,10-phenathroline χρησιμοποιούνται σαν «modifiers» δηλαδή είναι ικανά να αλλάξουν τη χωροδιάταξη ενός υλικού και να δημιουργήσουν εκ νέου δομές 1D, 2D ή 3D. Παρ' όλα αυτά η χρήση τέτοιου είδους χηλικών υποκαταστατών σε κάποιες περιπτώσεις δεν οδηγεί στην δημιουργία υψηλών διαστάσεων υλικών γιατί περιορίζει τις θέσεις πρόσδεσης των μεταλλικών κέντρων.²⁷

1.5 Εφαρμογές φωσφονικών οξέων

Η χημεία των φωσφονικών οξέων έχει προσελκύσει την προσοχή των επιστημόνων στο πλαίσιο της βασικής έρευνας, αλλά έχει επίσης χρησιμοποιηθεί εκτενώς σε αρκετούς άλλους τεχνολογικούς και βιομηχανικούς τομείς, όπως επεξεργασία νερού,

εξόρυξη πετρελαίου, επεξεργασία ορυκτών, αποθήκευση αερίων, έλεγχος διάβρωσης, συμπλοκοποίηση και απομόνωση μετάλλων, οδοντιατρικά υλικά, αναστολή ενζύμων, στόχευση οστού, θεραπεία καρκίνου, χημεία παρένθεσης, κλπ.² Στη συνέχεια παρατίθενται μερικά βασικά παραδείγματα εφαρμογών των φωσφονικών οξέων.

1.5.1 Εφαρμογές φωσφονικών οξέων στην φαρμακευτική χημεία

Τα φωσφονικά οξέα στη φαρμακευτική χημεία βρίσκουν εφαρμογή στην καταπολέμηση της οστεοπόρωσης, αλλά και άλλων ασθενειών που έχουν σχέση με το μεταβολισμό του ασβεστίου. Συγκεκριμένα, τα διφωσφονικά οξέα (bis-phosphonates ή gem-phosphonates) έχει παρατηρηθεί ότι αυξάνουν την οστική μάζα και επιφέρουν μείωση κατά το ήμισυ στο ρυθμό καταγμάτων της σπονδυλικής στήλης, του ισχίου καθώς και άλλων σημείων που προσβάλλονται από την οστεοπόρωση. Τα διφωσφονικά είναι δομικά ανάλογα των ενδογενών πυροφωσφορικών στα οποία ένα άτομο άνθρακα αντικαθιστά το κεντρικό άτομο οξυγόνου στο πυροφωσφορικό. Η υποκατάσταση του ατόμου του οξυγόνου που συνδέει δύο φωσφορικές μονάδες του ανόργανου πυροφωσφορικού (P-O-P) με ένα άτομο άνθρακα σε διφωσφονικά (P-C-P) όπως φαίνεται στην Εικόνα 1.13, καθιστά τα τελευταία χημικώς σταθερά, ανθεκτικά σε διάσπαση με ενζυματική υδρόλυση και κατάλληλα για χρήση *in vivo*.^{27,28,29}

Εικόνα 1.13: Σχηματική δομή του πυροφωσφορικού (αριστερά) και του διφωσφονικού (δεξιά). Ελήφθη από την παραπομπή 28.

Υπάρχουν δύο βασικά στοιχεία στο σχεδιασμό των φαρμάκων που έχουν ως βάση τα διφωσφονικά: α) η σχετική συγγένεια (affinity) με το ανόργανο τμήμα των οστών και β) η αναστολή της οστικής απορρόφησης. Οι πτυχές αυτές πληρούνται από διαφορετικά μέρη των μορίων των διφωσφονικών και παλαιότερες μελέτες έδειξαν ότι δεν εξαρτώνται απαραίτητα το ένα από το άλλο. Η χαρακτηριστική ομάδα P-C-P επιτρέπει την εισαγωγή πολυάριθμων υποκαταστατών R1 και R2 που οδήγησαν στη σύνθεση μεγάλου αριθμού ενώσεων με διαφορετικές ιδιότητες. Γενικά οι δύο φωσφονικές ομάδες μαζί με μια ομάδα υδροξυλίου στη θέση R1 προσδίδουν υψηλή συγγένεια στο ανόργανο τμήμα των οστών και δρουν σαν «αγκίστρι» (bone hook). Αυτές είναι υπεύθυνες για την στόχευση και την δέσμευση των διφωσφονικών από τα εκτιθέμενα ιόντα Ca²⁺ της επιφάνειας του υδροξυαπατίτη των οστών. Όταν εντοπιστεί στο εσωτερικό του οστού, η δομή και τρισδιάστατη διαμόρφωση της πλευρικής αλυσίδας R2 (όπως και οι φωσφονικές ομάδες στο μόριο), προσδιορίζουν την βιολογική δραστηριότητας της ένωσης και επηρεάζουν την ικανότητα των φαρμάκων να αλληλεπιδρούν με συγκεκριμένους μοριακούς στόχους.

Η επιλεκτικότητα και η δραστικότητα των διφωσφονικών προέρχονται από τις παρεμβάσεις που έχουν γίνει στη χημική τους δομή. Επίσης, η παρουσία των δύο φωσφονικών ομάδων στον βασικό κορμό των διφωσφονικών (P–C–P) είναι υπεύθυνη για την μεγάλη εκλεκτική συγγένεια για δισθενή μεταλλικά ιόντα όπως ιόντα ασβεστίου.^{27,28,30}

Η R2 πλευρική αλυσίδα του αλειφατικού άνθρακα είναι υπεύθυνη για την βιολογική δραστηριότητα των διφωσφονικών. Επιπλέον, όταν η R1 πλευρική αλυσίδα είναι μια υδροξυλομάδα, τα φωσφονικά έχουν την ικανότητα να συναρμοστούν χηλικά με ιόντα ασβεστίου πιο αποτελεσματικά με τριδοντικό (δια μέσου δύο φωσφονικών οξυγόνων και ενός υδροξυλικού οξυγόνου) παρά με διδοντικό (δια μέσου δύο φωσφονικών οξυγόνων) τρόπο.

Η εισαγωγή μιας αμινομάδας στο άκρο της R2 αλυσίδας παρήγαγε μόρια με αυξημένη φαρμακευτική δραστικότητα. Έτσι προέκυψαν τα αμινο-διφωσφονικά με μια δευτεροταγή/τριτοταγή αμινομάδα, τα οποία είναι ακόμα πιο αποτελεσματικά, ενώ μέγιστη δραστικότητα παρατηρήθηκε όταν το άτομο του αζώτου ανήκει σε ετεροκυκλικό δακτύλιο της R2 πλευρικής ομάδας.

Η συγγένεια των διφωσφονικών με τον υδροξυαπατίτη των οστών, εξαρτάται από τα δομικά χαρακτηριστικά του μορίου του ορθοφωσφορικού όταν εκτοπιστεί από τη μήτρα της επιφάνειας του οστού. Μόλις επιλεκτικά προσροφηθούν στην επιφάνεια του οστού και εισαχθούν από οστεοκλάστες επαναρρόφησης οστού, τα διφωσφονικά παρεμβαίνουν με ειδικές βιοχημικές διεργασίες.

25

Εξαιτίας των διαφορετικών μοριακών τρόπων δράσης, μπορούν να ταξινομηθούν σε τουλάχιστον 2 ομάδες, η πρώτη περιλαμβάνει τα μη-αζωτούχα διφωσφονικά που ίσως μοιάζουν περισσότερο με το πυροφωσφορικό και η δεύτερη αποτελείται από περισσότερο ισχυρά, αζωτούχα διφωσφονικά. Τα διφωσφονικά αυτά απεικονίζονται στην Εικόνα 1.14.

Εικόνα 1.14: Αζωτούχα και μη-αζωτούχα διφωσφονικά. Ελήφθη από παραπομπή 28.

Τα μη αζωτούχα διφωσφονικά μεταβολίζονται στο κύτταρο σε ενώσεις που αντικαθιστούν το τελικό πυροφωσφορικό ήμισυ της τριφωσφορικής αδενοσύνης (ATP), σχηματίζοντας ένα μη λειτουργικό μόριο που συναγωνίζεται με το ATP στον κυτταρικό ενεργειακό μεταβολισμό. Τα αζωτούχα διφωσφονικά ενεργούν στον οστεομεταβολισμό μπλοκάροντας τον σχηματισμό του ενζύμου FPPS.

Σήμερα, αποτελεί γενική παραδοχή το γεγονός ότι τα διφωσφονικά επιτελούν ένα τρίπτυχο εργασιών σε κυτταρικό και σε επίπεδο οστεοκλάστη με αποτέλεσμα τη μείωση του μετασχηματισμού του οστού:

Έμμεση, με παρεμβολή των οστεοβλαστών, ή άμεση αναστολή της επιστράτευσης
 των οστεοκλαστών στην επιφάνεια των οστών,

2) Αναστολή της δράσης των οστεοκλαστών στην επιφάνεια των οστών

 Μείωση του χρόνου ζωής των οστεοκλαστών κατά πάσα πιθανότητα μέσω κυτταρικής απόπτωσης.^{28,30,31,32}

1.5.2 Εφαρμογές φωσφονικών οξέων στη βιομηχανία

Τα φωσφονικά οξέα χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία ως παρεμποδιστές ιζηματογένεσης (scale inhibitors).^{33,34,35} Η χρήση τους αυτή βασίζεται στην ικανότητα τους να προσροφούνται σε συγκεκριμένα επίπεδα του αυξανόμενου κρυστάλλου και να παρεμποδίζουν την περεταίρω ανάπτυξη του (crystal poisoning). Στην επεξεργασία του φυσικού νερού τα φωσφονικά οξέα χρησιμοποιούνται ως χηλικοί υποκαταστάτες για πολλά είδη μεταλλικών κατιόντων, σχηματίζοντας μεταλλοφωσφονικά σύμπλοκα, εμποδίζοντας την ανεπιθύμητη καταβύθιση ιζημάτων. Το φυσικό νερό χρησιμοποιείται ευρύτατα ως ψυκτικό μέσο, λόγω της μεγάλης θερμοχωρητικότητας και του χαμηλού κόστους του. Ωστόσο, η παρουσία διαλυμένων μετάλλων και ανόργανων συστατικών μέσα σε αυτό συχνά συνεπάγεται την καταβύθιση και επικάθηση τους στις επιφάνειες ανταλλαγής θερμότητας. Η παραπάνω διαδικασία περιγράφεται στην Εικόνα 1.15.

Εικόνα 1.15 Σχηματική απεικόνιση ενός υδροψυκτικού μέσου.

Τα συχνότερα σχηματιζόμενα ιζήματα σε αυτές τις επιφάνειες είναι ανθρακικά, φωσφορικά, θειικά και πυριτικά άλατα αλκαλικών γαιών. Τα ιζήματα αυτά επικάθονται πάνω σε "κρίσιμες" επιφάνειες του θερμοεναλλάκτη, με αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της ορθής λειτουργίας του, καθώς και την ομαλή ροή του νερού (λόγω των επικαθίσεων μειώνεται η εσωτερική διάμετρος των σωλήνων ροής). Επίσης, επακόλουθο των επικαθίσεων αυτών είναι η διάβρωση του συστήματος με αποτέλεσμα τη σπατάλη ενέργειας εφόσον το σύστημα απαιτεί υψηλότερες πιέσεις για να διοχετεύσει το νερό μέσα από τους διαβρωμένους σωλήνες.

Τα φωσφονικά οξέα χρησιμοποιούνται ως παρεμποδιστές μεταλλικής διάβρωσης και επικάθισης ανόργανων αλάτων. Η «διάβρωση» είναι η σταδιακή αποικοδόμηση υλικών, συνήθως μετάλλων, μέσω χημικών αντιδράσεων με το περιβάλλον. Η οξείδωση μεταλλικών είναι η συνηθέστερη αντίδραση. Τα φωσφονικά εισάγονται στο

σύστημα σε ποσότητες της τάξης των ppm ως οξέα ή σαν διαλυτά άλατα αλκαλιμετάλλων και σχηματίζουν σταθερά σύμπλοκα με άλλα κατιόντα που υπάρχουν στο υδατικό σύστημα (Mg²⁺, Ca²⁺, Ba²⁺, Sr²⁺) σε σχεδόν ουδέτερες συνθήκες pH. Η συμπλοκοποίση εξαρτάται από τα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά του υπό μελέτη συστήματος. Αυτά τα μεταλλλοφωσφονικά σύμπλοκα επικάθονται πάνω στις μεταλλικές επιφάνειες των σωληνώσεων με αποτέλεσμα τον σχηματισμό ενός σταθερού προστατευτικού υμενίου (film/coating). Αυτοί οι παρεμποδιστές αναφέρονται συχνά ως διεπιφανειακοί παρεμποδιστές (interface inhibitors). Οι πιο συχνοί παρεμποδιστές ευρείας χρήσης είναι ο HEDP (1-hydroxyethane-1,1diphosphonic acid), AMP [amino-tris(methylenephosphonic acid)] και HPAA (hydroxylphosphonoacetic acid).² Στο Κεφάλαιο 3 αναλύεται εκτενώς η μεταλλική διάβρωση και η δράση των φωσφονικών οξέων ως παρεμποδιστές.

1.5.3 Εφαρμογές φωσφονικών οξέων στην αποθήκευση αερίων

Οι ζεόλιθοι, είναι υλικά που υπάρχουν στη φύση και τα οποία με τη απότομη θέρμανση, χάνουν μεγάλες ποσότητες ατμού από το νερό που είχαν απορροφήσει.³⁶ Αποτελούνται από τετράεδρα [SiO₄] ως δομικούς λίθους τα οποία μπορούν να αντικατασταθούν μερικώς από τετράεδρα [AlO₄]⁻. Το αρνητικό φορτίο που δημιουργείται στο πλαίσιο, αντισταθμίζεται από κατιόντα που βρίσκονται μέσα στους πόρους (Εικόνα 1.16).

Εικόνα 1.16 Δομικές μονάδες ζεόλιθων. Ελήφθη από την παραπομπή 37.

Στα μέσα του 19^{ου} αιώνα συντέθηκε το πρώτο συνθετικό ανάλογο του ζεόλιθου ενώ το 2011 έγινε προσπάθεια για τη δημιουργία συνθετικών ζεολίθων με μεγαλύτερο μέγεθος πόρων.³⁸ Το 1980 ο Flanigen και οι συνεργάτες του συνέθεσαν το

αργιλοφωσφορικό ανάλογο του αργιλοπυριτικού ζεόλιθου.³⁹ Τα αργιλοφωσφορικά δεν έχουν την ανάγκη για αντισταθμιστικά κατιόντα καθώς το αρνητικό φορτίο κάθε [AlO₄]⁻ τετράεδρου αντισταθμίζεται από το θετικό φορτίο κάθε [PO₄]⁺ τετράεδρου.

Ο όρος μεταλλο-οργανικά πλαίσια (MOFs) ορίστηκε από τον Yaghi⁴⁰ το 1995 και χρησιμοποιείται ευρέως για όλα τα κρυσταλλικά υλικά, οργανικά-ανόργανα υβρίδια όπου ένα μεταλλικό κατιόν ή ένα σύμπλεγμα οξυγόνου-μετάλλου συναρμόζεται με πολυδοντικούς οργανικούς υποκαταστάτες (φωσφονικά, καρβοξυλικά, σουλφονικά) σχηματίζοντας μονοδιάστατες, δισδιάστατες ή τρισδιάστατες δομές, οι οποίες μπορεί να είναι πορώδεις.

Τα μεταλλικά κατιόντα μπορούν να συναρμοστούν με τα οργανικά μόρια με διάφορους τρόπους, οδηγώντας σε ένα πλήθος από δομές με διάφορες εφαρμογές. Τα MOFs είναι πορώδη υλικά με τη μεγαλύτερη ειδική επιφάνεια (surface area) που γνωρίζουμε έως σήμερα.⁴¹ Οι εσωτερικές επιφάνειες για τα πιο πορώδη MOFs υπερβαίνουν τα 5000 m²·g⁻¹, πολύ μεγαλύτερες από τις τυπικές επιφάνειες πολλών ζεόλιθων οι οποίες είναι μερικές εκατοντάδες m²·g⁻¹. Ακόμη ένα πλεονέκτημα σε σχέση με τους ζεόλιθους, είναι η δυνατότητα χρήσης πληθώρας οργανικών υποκαταστατών στη σύνθεσή τους, καθώς το μήκος του υποκαταστάτη μπορεί να καθορίσει το μέγεθος των πόρων σε αυτά,^{42,43} ενώ οι λειτουργικές ομάδες που υπάρχουν μέσα στις επιφάνειες των πόρων καθορίζονται από τον οργανικό

Τα φωσφονικά είναι αποτελεσματικοί χηλικοί υποκαταστάτες που συναρμόζονται με ένα πλήθος μεταλλικών ιόντων, με αποτέλεσμα να έχουν ερευνηθεί πολύ στην δημιουργία πορώδων υλικών. Παρόμοια με το φωσφορικό ιόν [PO₄]³⁻, το φωσφονικό ιόν [R-PO₃]²⁻ δημιουργεί εκτεταμένα υβριδικά δίκτυα με πολλά μεταλλικά ιόντα. Τα ανόργανα-οργανικά υβρίδια μεταλλοφωσφονικών ενώσεων προσφέρουν ένα εναλλακτικό σύνολο χημικών και δομικών δυνατοτήτων, αλλά κανένα από αυτά τα υλικά δεν κατέχει πόρους μεγαλύτερους από 6 Å με αποτέλεσμα τη χαμηλή απορρόφηση. Στη χημεία μεταλλοφωσφονικών ενώσεων υπάρχει μια πλούσια ποικιλία φωσφονικών δομικών μονάδων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αντιδραστήρια και να σχηματίσουν ισχυρούς δεσμούς με ένα εύρος μεταλλικών κατιόντων όταν συνδέονται μέσω ενός, δύο ή τριών ατόμων οξυγόνου ανά φωσφονικές ομάδες. Λόγω του γεγονότος ότι ο δεσμός Ο₃P-C είναι σταθερός σε υψηλές θερμοκρασίες, υπάρχει μεγάλη προοπτική για την παρασκευή θερμικά σταθερών πλαισίων φωσφονικών που θα ήταν ανταγωνιστικά με MOF καρβοξυλικών μετάλλων σε εφαρμογές.²

Το 1997 αναφέρθηκε η σύνθεση και ο χαρακτηρισμός των πορωδών aluminium methylphosphonates α– και β–AlMePO, τα οποία παρουσιάζουν προσρόφηση αερίου N₂ (Εικόνα 1.17). ⁴⁵

Εικόνα 1.17 Δομές των MOFs α- και β-AlMePO. Ελήφθη από την παραπομπή 45.

Έκτοτε οι προσπάθειες σύνθεσης πορώδων μεταλλοφωσφονικών, γνώρισαν μεγάλη άνθηση. Χαρακτηριστικά, αναφέρονται πορώδη μεταλλοφωσφονικά με διάφορους φωσφονικούς υποκαταστάτες. Με το φωσφονικό 1,3,5,7-tetrakis(4-phenylphosphonic acid)-adamantane, η κρυσταλλική δομή του με Cu^{2+} έχει ειδική επιφάνεια σύμφωνα με μελέτη με ισόθερμη προσρόφησης CO₂, περίπου 200 m²/g, ενώ σύμφωνα με μελέτη με ισόθερμη προσρόφησης N₂, η πλήρως αποδιαλυτωμένη δομή έχει ειδική επιφάνεια 2800 m²/g.⁴⁶ Με το φωσφονικό 1,3,5-tris(4-phosphonophenyl)benzene, η κρυσταλλική δομή του με Sr²⁺ έχει ειδική επιφάνεια 146 m²/g σύμφωνα με μελέτη με ισόθερμη προσρόφησης CO₂.⁴⁷ Χρησιμοποιώντας τα φωσφονικά οξέα 4-(4'-phosphonophenoxy)-phenylphosphonic acid, 4,4'-biphenylenbisphosphonic acid αναφέρονται άμορφα υλικά με Zr⁴⁺, Sn⁴⁺ τα οποία σύμφωνα με μελέτες με ισόθερμες προσρόφησης N₂ παρουσιάζουν ειδικές επιφάνειες 300-480 m²/g, ενώ τα υλικά Sn⁴⁺-

οξύ 4,4'-biphenylenbisphosphonic, φωσφορικό οξύ και το ιόν Al^{3+} έχουμε τη δημιουργία άμορφων πορώδων υλικών τα οποία παρουσιάζουν απορρόφηση αέριου H_2 (1.64 wt % για το υλικό με το μεγαλύτερο ποσοστό φωσφορικού οξέος).⁴⁹ Με το φωσφονικό οξύ 1,4-dihydroxy-2,5-benzenediphosphonic acid και μεταλλικό ιόν το Zn^{2+} , αναφέρθηκε πορώδες κρυσταλλικό υλικό του οποίου η ειδική επιφάνεια είναι 209 m²/g σύμφωνα με μελέτη με ισόθερμη προσρόφησης N_2 .⁵⁰

Με τα πιο απλά φωσφονικά, οι συνήθεις δομές που λαμβάνονται είναι φυλλόμορφες (2D) και εκτενής χημεία έχει δημιουργηθεί για την αξιοποίηση του χώρου ανάμεσα στα επίπεδα των δομών αυτών. Υποστηλώνοντας τα επίπεδα, μπορούν να δημιουργηθούν πόροι, καθώς αυτά ενώνονται στην τρίτη διάσταση.^{17,51}

1.6 Εφαρμογές φωσφονικών οξέων στην αντιδιαβρωτική προστασία

1.6.1 Μεταλλική διάβρωση

Τα μεταλλικά υλικά κατά την έκθεσή τους σε ατμοσφαιρικό και υδατικό περιβάλλον διαβρώνονται. Η σύγχρονη επιστήμη της διάβρωσης άρχισε μελετάται στις αρχές του 20^{ου} αιώνα από τα μοντέλα που πρότειναν ο Evans¹ και οι Wanger και Traud.⁵³ Τα δυο μοντέλα έχουν ενταχθεί στην θεωρητική ηλεκτροχημική θεωρία της διάβρωσης, η οποία περιγράφει τη μεταλλική διάβρωση ως μία ηλεκτροχημική αντίδραση που συνίσταται από την οξείδωση των μετάλλων και την ταυτόχρονη αναγωγή του οξυγόνου.⁵⁴ Στο παρόν Κεφάλαιο θα εξετάσουμε την μεταλλική διάβρωση σε υδατικό περιβάλλον.

Η βασική διεργασία της μεταλλικής διάβρωσης σε υδατικό διάλυμα αποτελείται από την ανοδική διάλυση των μετάλλων και την καθοδική μείωση των οξειδωτικών που υπάρχουν στο διάλυμα, σύμφωνα με τις ακόλουθες αντιδράσεις:

$$M_M \rightarrow M_{aq}^{2+} + 2e_M^-$$
άνοδος
 $20x_{aq} + 2e_M^- \rightarrow 2Red(e_{redox}^-)_{aq}$ κάθοδος

Όπου, M_M είναι το μέταλλο στην οξειδωτική κατάσταση που βρίσκεται στον μεταλλικό δεσμό, M^{2+}_{aq} είναι το ενυδατωμένο μεταλλικό ιόν σε υδατικό διάλυμα, το e_M^{-} είναι το ηλεκτρόνιο του μετάλλου, το Ox_{aq} είναι το οξειδωτικό, το $Red(e_{redox})_{aq}$

είναι το αναγωγικό και το e⁻redox</sub> είναι το οξειδοαναγωγικό ηλεκτρόνιο στο αναγωγικό. Η συνολική αντίδραση της διάβρωσης είναι η εξής:

$$M_M + 2Ox_{aq} \rightarrow M_{aq}^{2+} + 2Red(e_{redox})_{aq}$$

Αυτές οι αντιδράσεις είναι διεργασίες μεταφοράς φορτίου που συμβαίνουν κατά μήκος της διεπιφάνειας μεταξύ μετάλλου και του υδατικού διαλύματος. Στην μεταλλική διάβρωση η καθοδική διεργασία διεξάγεται με την μείωση των ιόντων υδρογόνου και την μείωση των μορίων οξυγόνου στο υδατικό διάλυμα, διεργασίες μεταφοράς ηλεκτρονίου, και συμβαίνουν σε όλη την διεπιφάνεια του μετάλλου και του διαλύματος. Η ανοδική διάλυση του μετάλλου είναι μια διαδικασία μεταφοράς ιόντων σε όλη τη διεπιφάνεια⁵⁵.

Η διάβρωση αποτελεί ένα ευρύ επιστημονικό πεδίο και έτσι ο ακριβής ορισμός της εξαρτάται από το επιστημονικό πεδίο το οποίο τη μελετά. (Εικόνα 1.18). Όλοι όμως οι διαφορετικοί ορισμοί έχουν μια σημαντική κοινή συνισταμένη: την αλλαγή των μηχανικών ιδιοτήτων των μετάλλων με έναν ανεπιθύμητο τρόπο. Σύμφωνα με το πρότυπο ISO 8044, διάβρωση είναι μία "φυσικοχημική αλληλεπίδραση, που είναι συνήθως ηλεκτροχημικής φύσεως, μεταξύ ενός μετάλλου και του περιβάλλοντός του, που οδηγεί σε μεταβολές των ιδιοτήτων του μετάλλου, του περιβάλλοντος, ή του μηχανικού συστήματος της οποίας αυτά αποτελούν ένα μέρος".⁵⁶

Εικόνα 1.18: Σχηματική αναπαράσταση που δείχνει την πραγματική διεπιστημονική φύση της διάβρωσης, και πώς δημιουργεί συνέργειες μεταξύ διαφορετικών επιστημονικών κλάδων. Ελήφθη από την παραπομπή 56.

3.1.2 Βιομηχανικό νερό

Στη βιομηχανία το φυσικό νερό χρησιμοποιείται ως μέσο ψύξης (cooling) και θέρμανσης (boiler) και σε διαδικασίες αφαλάτωσης (desalination) και εξόρυξης πετρελαίου (oilfield drilling). Το φυσικό νερό περιέχει διαλυμένα μεταλλικά κατιόντα και ανόργανα ανιόντα, η παρουσία των οποίων επιφέρει προβλήματα στην λειτουργία των υδατικών βιομηχανικών συστημάτων λόγω της εναπόθεσης (scale formation) δυσδιάλυτων αλάτων (π.χ. ανθρακικού ασβεστίου, φωσφορικού ασβεστίου, διοξειδίου του πυριτίου και πυριτικών αλάτων των Mg²⁺, Ca²⁺, Ba²⁺, Sr²⁺). Η εναπόθεση αυτή, εξαρτάται από τη σύσταση/χημεία του νερού, το pH, τη θερμοκρασία, καθώς και από την ταχύτητα ροής του σε σωληνώσεις. Επίσης, η χρήση του φυσικού νερού έχει σαν αποτέλεσμα την ανάπτυξη αποικιών μικροοργανισμών πάνω στις μεταλλικές επιφάνειες. Και στις δυο περιπτώσεις επιταχύνεται η διαδικασία της διάβρωσης. Ο χάλυβας (carbon steel) χρησιμοποιείται ευρύτατα στις μεταλλικές σωληνώσεις λόγω της συμβατότητας με άλλα μέταλλα και του χαμηλού του κόστους. Κατά τη διάρκεια της διάβρωσης του χάλυβα συμβαίνουν οι ακόλουθες αντιδράσεις:

$$Fe^0$$
 → $Fe^{2+} + 2e^-$ Άνοδος
 $O_2 + 2H_2O + 4e^- → 4OH^-$ Κάθοδος

Οι αντιδράσεις αυτές προωθούν το σχηματισμό αδιάλυτων ενώσεων των Fe^{2+} και Fe^{3+} στη μεταλλική επιφάνεια του χάλυβα, όπως π.χ. οξείδια του σιδήρου (Fe₃O₄, Fe₂O₃) και υδροξείδια [Fe(OH)₃]. Ο σχηματισμός των ενώσεων αυτών εξαρτάται από το pH του συστήματος, τη θερμοκρασία, τα διαλυμένα στερεά στο νερό και από την υψηλή ταχύτητα ροής του, καθώς και από τη διαλυτότητα του οξυγόνου. Αποτέλεσμα αυτών των διεργασιών είναι η μείωση της λειτουργικής διαμέτρου των σωληνώσεων και κατά συνέπεια η μείωση της απόδοσης των υδατικών βιομηχανικών συστημάτων καθώς και η σταδιακή καταστροφή τους (Εικόνα 1.19).

Εικόνα 1.19: Παραδείγματα εναπόθεσης αλάτων και διάβρωσης σε υδατικά βιομηχανικά συστήματα. Ελήφθη από την παραπομπή 57.

Ως εκ τούτου, είναι αναγκαία τόσο η αντιμετώπιση όσο και παρεμπόδιση της διάβρωσης σε υδατικά βιομηχανικά συστήματα. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι αντιμετώπισης των προβλημάτων που προέρχονται από την διάβρωση όπως είναι ο χημικός καθαρισμός με οξέα, η μηχανική απομάκρυνση των ιζημάτων και η χρήση χημικών πρόσθετων για τον περιορισμό της διάβρωσης. Στις δυο πρώτες περιπτώσεις είναι η αναγκαία η διακοπή της λειτουργίας των συστημάτων, γεγονός που επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στην βιομηχανία.

3.1.3 Χρήση φωσφονικών οξέων ως παρεμποδιστές μεταλλικής διάβρωσης

Ο έλεγχος της διάβρωσης (corrosion control) μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους, ένας εκ των οποίων είναι η χρήση χημικών προσθέτων. Τα χημικά πρόσθετα αναμειγνύονται με την υδατική φάση που βρίσκεται σε επαφή με την μεταλλική επιφάνεια που πρόκειται να αναμιχθεί. Αυτά ονομάζονται παρεμποδιστές διάβρωσης (corrosion inhibitors) και ο σκοπός τους είναι να καθυστερούν την μεταλλική διάβρωση ή ιδανικά να την σταματούν.⁷ Μια κατηγορία παρεμποδιστών είναι οι «παρεμποδιστές διάβρωσης συναρμοστικού τύπου» (complexing type), όπως τους έχει ονομάσει ο Kuznetsov,⁵⁹ οι οποίοι λειτουργούν με βάση τον σχηματισμό συμπλόκου με μεταλλική ς διάβρωσης κάτω από φυσικές συνθήκες λόγω του σχηματισμού μερικώς σχηματιζόμενων διαλυτών ενώσεων με τα μεταλλικά ιόντα που ήδη υπάρχουν στο διάλυμα.⁶⁰ Πρέπει να τονιστεί ότι οι παρεμποδιστές πρέπει να μη περιέχουν καρκινογόνα χρωμικά, νιτρικά, ανόργανες ενώσεις φωσφόρου κλπ.⁶¹

Από την δεκαετία του '80 και έπειτα, η χρήση των φωσφονικών οξέων ως παρεμποδιστές διάβρωσης έγινε μία από τις κυρίαρχες προσεγγίσεις στην παρεμπόδιση της διάβρωσης.⁶² Σε κατάλληλες τιμές του pH τα φωσφονικά οξέα υπάρχουν (μερικώς ή πλήρως) στην αποπρωτονιωμένη τους μορφή. Υπάρχουν αρκετές αναφορές σχετικά με τη χημεία αποπρωτονίωσης των φωσφονικών οξέων.⁶³ Παρουσία μεταλλικών κατιόντων (κυρίως μέταλλα αλκαλικών γαιών), σχηματίζουν δυσδιάλυτες ενώσεις, οι οποίες τελικά καθιζάνουν στην μεταλλική επιφάνεια για να σχηματίσουν ένα ιδανικό δισδιάστατο προστατευτικό λεπτό υμένιο. Μερικά αντιπροσωπευτικά παραδείγματα παρουσιάζονται στην Εικόνα 1.20.

Εικόνα 1.20: Χημικές δομές παρεμποδιστών (αναστολέων) διάβρωσης που περιέχουν την φωσφονική ομάδα. Ελήφθη από την παραπομπή 56.

Tα φωσφονικά οξέα, περιέχουν πολλαπλές φωσφονικές ομάδες R-PO₃H₂ (R = οργανική ομάδα) και στις τιμές pH = 7.0 - 9.8 που κυμαίνεται το pH των ψυκτικών συστημάτων, βρίσκονται στην αποπρωτονιωμένη τους μορφή. Σε pH 6.8 – 9.8 τα φωσφονικά πρόσθετα είναι αποτελεσματικά στη μείωση του ρυθμού διάβρωσης, και εισαγόμενα σε χαμηλές συγκεντρώσεις (της τάξης μερικών ppm), σχηματίζουν υδατοδιαλυτές ενώσεις με τα μεταλλικά ιόντα που υπάρχουν στο διάλυμα. Στη συνέχεια, οι ενώσεις αυτές προσροφώνται πάνω στη μεταλλική επιφάνεια του χάλυβα, σχηματίζοντας ένα λεπτό προστατευτικό υμένιο. Τα φωσφονικά εισάγονται στο σύστημα είτε ως οξέα ή ως υδατοδιαλυτά άλατα αλκαλιμετάλλων, αλλά σχηματίζουν εύκολα σταθερά σύμπλοκα με άλλα μεταλλικά κατιόντα που υπάρχουν στο διάλυμα.
Επιπλέον, η χρήση φωσφονικών οξέων σε συνδυασμό με πολυμερή διασποράς (εισαγόμενων σε ποσότητες της τάξης των ppm) έχουν τη δυνατότητα παρεμπόδισης σχηματισμού δυσδιαλύτων αλάτων, για παράδειγμα ανθρακικού ασβεστίου, και την επικάθισή τους πάνω σε μεταλλικές επιφάνειες. Αυτή η ιδιότητά τους οφείλεται στην ικανότητά τους να προσροφώνται πάνω στην κρυσταλλική επιφάνεια των σχηματιζόμενων νανοκρυστάλλων του άλατος, παρεμποδίζοντας με αυτόν τον τρόπο την ανάπτυξή του. Αξίζει να αναφερθεί ότι μια χρήσιμη ιδιότητα ενός τέτοιου παρεμποδιστή, είναι το να παραμένει διαλυτός μέσα στο σύστημα.^{64,65} Τα φωσφονικά, όταν αναμειγνύονται με ορισμένα μεταλλικά κατιόντα και πολυμερή, μειώνουν τη βέλτιστη συγκέντρωση αναστολέα που απαιτείται για την αναστολή λόγω συνεργιστικών επιδράσεων.⁶⁶ Η συνέργεια είναι ένα από τα σημαντικά αποτελέσματα στη διαδικασία αναστολής και χρησιμεύει ως βάση για την ανάπτυξη όλων των σύγχρονων συνθέσεων αναστολέων διάβρωσης.⁶⁷

Ένας «ιδανικός» φωσφονικός παρεμποδιστής διάβρωσης, θα πρέπει⁶⁰:

- (α) Να είναι ικανός να δημιουργεί μεταλλοφωσφονικά λεπτά προστατευτικά υμένια πάνω στη μεταλλική επιφάνεια.
- (β) Να μην σχηματίζει πολύ διαλυτά σύμπλοκα με (υπάρχοντα, ή προστιθέμενα) μεταλλικά ιόντα, γιατί αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μη ικανοποιητική εναπόθεσή τους στη μεταλλική επιφάνεια.
- (γ) Να μην σχηματίζει δυσδιάλυτα σύμπλοκα με (υπάρχοντα, ή προστιθέμενα) μεταλλικά ιόντα, γιατί αυτό θα έχει ως συνέπεια την καταβύθισή τους μέσα στο διάλυμα (bulk precipitation) και όχι πάνω στη μεταλλική επιφάνεια για να επιτύχουν την παρεμπόδιση.
- (δ) Τα μεταλλικά σύμπλοκα που παράγονται με εναπόθεση στη μεταλλική επιφάνεια, θα πρέπει να δημιουργούν λεπτά φιλμ με ανθεκτική δομή. Για παράδειγμα εάν το σχηματιζόμενο φιλμ είναι πορώδες, τότε η διείσδυση του οξυγόνου θα οδηγήσει στη διάβρωση της μεταλλικής επιφάνειας.

Η υπάρχουσα βιβλιογραφία σχετικά με την αναστολή διάβρωσης είναι τεράστια. Ο Kuznetsov και συνεργάτες έχουν μελετήσει την αποδοτικότητα διαφόρων φωσφονικών παρεμποδιστών αμινομεθυλενφωσφονικού τύπου (R-N-CH₂-PO₃H₂).⁶⁸ Οι προστατευτικές ιδιότητες των αμινοφωσφονικών οξέων και των συμπλόκων τους με ιόντα Mg^{2+} και Ca^{2+} μελετήθηκαν σε μαλακό νερό. Τα φωσφονικά οξέα 1,1-hydroxycarboxypropane-3-amino-*bis*(methylene-phosphonic) και hexamethylene-diamine-N,N'-*tetrakis*(methylenephosphonic) ανέστειλαν εντελώς τη διάβρωση του

χάλυβα στο νερό. Ο Kuznetsov πρότεινε ότι σύμπλοκες ενώσεις φωσφονικών με μεταλλικά ιόντα είναι πολύ πιο αποτελεσματικές από τα αντίστοιχα «ελεύθερα», μη συναρμοσμένα οξέα. Σε πολλές περιπτώσεις οι σταθερές σχηματισμού (stability constants) των συμπλοκών γίνονται ο κύριος ρυθμιστικός παράγοντας για αποτελεσματική αντιδιαβρωτική συμπεριφορά. Τα φωσφονικά σύμπλοκα με Mg²⁺ και Ca²⁺ είναι συνήθως λιγότερο σταθερά από τα αντίστοιχα σύμπλοκα του σιδήρου (ειδικά του τρισθενούς). Η εξάρτηση της βέλτιστης συγκέντρωσής τους από την σταθερά ισορροπίας των συμπλόκων τους είναι τέτοια, που όσο μικρότερη είναι η σταθερά σχηματισμού του συμπλόκου, τόσο πιο αποτελεσματικός αντιδιαβρωτικός παράγοντας είναι το σύμπλοκο. Το imino-N,N-diacetic-N-methylene-phosphonic acid μπορεί να χρησιμεύσει ως παράδειγμα. Αντίθετα, τα σχετικά πιο σταθερά σύμπλοκα, παράδειγμα αυτό του ασβεστίου με το τριφωσφονικό για amino-tris (methylenephosphonate) (AMP), είναι πολύ λιγότερο αποτελεσματικό από το ίδιο το οξύ.

Τα μολυβδαινικά (molybdate, MoO₄²⁻) είναι γνωστοί παρεμποδιστές διάβρωσης και ο συνδυασμός τους με τα φωσφονικά οξέα ενισχύει την απόδοση της διάβρωσης.⁶⁹ Παρατηρήθηκε ότι δοκίμια χάλυβα βυθισμένα σε ουδέτερο διάλυμα που περιέχει 300 ppm MoO₄²⁻ και 60 ppm Cl⁻ προστατεύονται μόνο μερικώς από τη διάβρωση, με την αποτελεσματικότητα της αναστολής διάβρωσης να είναι μόνο 32 %. Όμως το μείγμα «AMP (50 ppm) + MoO₄²⁻ (300 ppm) + Zn²⁺ (50 ppm)» παρουσιάζει 96 % αποτελεσματικότητα στην παρεμπόδιση. Η χαμηλότερη αποτελεσματικότητα στην παρεμπόδιση. Η χαμηλότερη αποτελεσματικότητα στην συ σχηματίζεται στην επιφάνεια του μετάλλου, και καθιζάνει στο διάλυμα. Αυτό το σύστημα ελέγχει τόσο τις ανοδικές όσο και τις καθοδικές αντιδράσεις διάβρωσης.

Επίσης, μελετήθηκε ο σχηματισμός προστατευτικού επιστρώματος ενώσεων της οικογένειας α,ω-diphosphonoalkane στην επιφάνεια του σιδήρου.⁷⁰ Ο σχηματισμός υμενίου αποδείχθηκε ότι είναι μια αυθόρμητη διαδικασία στην επιφάνεια του σιδήρου, και μπορεί να επιτευχθεί με απλή βύθιση σε ένα υδατικό διάλυμα που περιέχει φωσφονικά πρόσθετα. Ο σχηματισμός (μέσω προσρόφησης) ενός λεπτού, αλλά πυκνού στρώματος πολλών στιβάδων έχει ως αποτέλεσμα ικανοποιητική προστασία από την διάβρωση. Το συμπέρασμα είναι ότι ο μηχανισμός παρεμπόδισης ήταν ανοδικού τύπου, εμποδίζοντας την ενεργό διάλυση του σιδήρου λόγω της δέσμευσης (blocking) της μεταλλικής επιφάνειας.

Έχουν επίσης διεξαχθεί πειράματα επεξεργασίας επιφανειών χάλυβα (surface treatments) με διαλύματα που περιέχουν διαφορετικά φωσφονικά.⁷¹ Τα φωσφονικά laurylphosphonic acid (LPA), ethyllaurylphosphonate (ELP) και το diethyllaurylphosphonate (DELP) διαλύθηκαν σε ένα μίγμα αιθανόλης/νερού 80:20 και η αντιδιαβρωτική προστασία μελετήθηκε με βάση καμπύλες τάσης-ρεύματος (steady-state current-voltage curves) και ηλεκτροχημικές μετρήσεις σύνθετης αντίστασης (impedance) με ένα περιστρεφόμενο ηλεκτρόδιο δίσκου. Αντιδιαβρωτική προστασία επέδειξε μόνο το ethyllaurylphosphonate (ELP), το οποίο σχημάτισε ένα σχετικά παχύ υμένιο στην επιφάνεια του χάλυβα. Με μικροαναλυτικές μεθόδους (electron probe microanalysis) επιβεβαιώθηκε ότι το σχηματισθέν υμένιο ήταν παχύ και πορώδες. Η φασματοσκοπία υπερύθρου έδειξε ότι η μεμβράνη σχηματίζεται από την αντίδραση του οργανοφωσφονικού με την επιφάνεια του χάλυβα για να παραχθεί ένα άλας/σύμπλοκο μετάλλου-φωσφονικού.

Επίσης, η μελέτη της αντιδιαβρωτικής προστασίας των φωσφονικών σε χάλυβα έχει μελετηθεί σε σύστημα παραγωγής ηλεκτρισμού, σε εξαερωμένο νερό στους 90 °C.⁷¹ Η χρήση φωσφονικών μείωσε την ευαισθησία του χάλυβα στην τοπική διάβρωση (localized corrosion) και το σύμπλοκο ιόντων Zn^{2+} με το φωσφονικό οξύ HEDP, ήταν ο πιο αποτελεσματικός παρεμποδιστής της ανοδικής αντίδρασης διάβρωσης.

Το φωσφονικό N,N-dipropynoxymethylaminetrimethylphosphonate σε 0.5 M θειικό οξύ μελετήθηκε για την παρεμποδιστική του ικανότητα σε διάβρωση σιδήρου με τεχνικές ποτενσιοδυναμικής πόλωσης (potentiodynamic polarization) και ηλεκτροχημικής φασματοσκοπίας εμπέδησης (electrochemical impedance spectroscopy, EIS).⁷² Τα αποτελέσματα αποκάλυψαν ότι ο μηχανισμός παρεμπόδισης είναι ένας συνδιασμός ανοδικού και καθοδικού τύπου.

Η επίδραση μιας νέας κατηγορίας παρεμποδιστών της διάβρωσης που περιέχουν ετεροκυκλικούς δακτυλίους, piperidine-1-yl-phosphonic acid (PPA) και (4-phosphono-piperazine-1-yl) phosphonic acid (PPPA), έχουν μελετηθεί στη διάβρωση του σιδήρου σε υδατικά διαλύματα NaCl με ηλεκτροχημικές μετρήσεις.⁷³ Ποτενσιοδυναμικές μελέτες αποκάλυψαν με σαφήνεια τον τύπο του παρεμποδιστή. Το PPPA ήταν ο πιο αποτελεσματικός παρεμποδιστής, και αυτό εξηγήθηκε από το γεγονός ότι η προσθήκη της ομάδας -NCH₂PO₃H⁻ στο PPA σε θέση para, ενισχύει τις ενεργές θέσεις του μορίου αυτού και κατά συνέπεια αυξάνει την απόδοση παρεμπόδισης του.

Ηλεκτροχημικές τεχνικές και η μικροσκοπία ατομικής δύναμης (Atomic Force Microscopy, AFM) χρησιμοποιήθηκαν για να διερευνηθεί ο σχηματισμός επιστρώματος φωσφονικού σε επιφάνεια σιδήρου.⁷⁴ Βρέθηκε πως οι ομάδες των φωσφονικών είχαν ισχυρότερους δεσμούς με την επιφάνεια όταν είναι παρόν το οξείδιο του Fe, ενώ η επιφάνεια του «καθαρού» σιδήρου δεν ευνοεί το σχηματισμό στρώματος φωσφονικού σε υδατικά διαλύματα. Επίσης, καταγράφηκαν αλλαγές στην μορφολογία της επιφάνειας με AFM, λόγω του σχηματισμού στρώματος από το φωσφονικό.

Με τη βοήθεια ελλειψομετρικής μεθόδου (*in situ* ellipsometry) μελετήθηκε ο μηχανισμός σχηματισμού προστατευτικού υμενίου σε χάλυβα, παρουσία 1hydroxyethane-1,1-diposphonic acid (HEDP) και ιόντων $Zn^{2+,75}$ Οι μελέτες της προσρόφησης του συμπλόκου «Zn-HEDP» στην επιφάνεια του σιδήρου με XPS κατέδειξαν ότι το πολυστρωματικό προστατευτικό υμένιο στην μεταλλική επιφάνεια αποτελείται από μια εσωτερική στρώση Zn(OH)₂ και μια εξωτερική στρώση συμπλόκων του HEDP με Fe²⁺ και/ή Zn²⁺. Βρέθηκε ότι το πάχος του υμενίου δεν ξεπερνά τα 60 Å εκ των οποίων 7-10 Å αντιστοιχούν στο ελάχιστα διαλυτό Zn(OH)₂. Τα φωσφονικά thiomorpholine-4-yl-methylphosphonic acid (TMPA) και morpholine-4-yl-methylphosphonic acid (MPA) μελετήθηκαν με ηλεκροχημικές τεχνικές για την μελετη της παρεμποδιστικής τους δράσης σε φυσικό θαλασσινό νερό.⁷⁶ Μετρήσεις

του δυναμικού της ελεύθερης διάβρωσης (free corrosion potential) έδειξαν ότι τα φωσφονικά που μελετήθηκαν παρεμποδίζουν αποτελεσματικά τη διάβρωση ακόμα και σε χαμηλές συγκεντρώσεις. Οι ποτενσιοδυναμικές καμπύλες πόλωσης απέδειξαν ξεκάθαρα πως οι προσθήκη τέτοιων μορίων είναι υπεύθυνη για την μείωση του ρυθμού διάβρωσης.

Η επίδραση των διφωσφονικών προσθέτων 1,5-diphosphonopentane (DPP) και 1,7diphosphonoheptane (DHP) στη διάβρωση επιφάνειας υψηλής καθαρότητας πολυκρυσταλλικού ψευδαργύρου διερευνήθηκε σε θερμοκρασία δωματίου.⁷⁷ Μελέτες περιθλασιμετρίας ακτίνων X σκόνης (powder XRD) και XPS επιβεβαίωσαν των σχηματισμό ενός κρυσταλλικού υμενίου Zn-φωσφονικού στην επιφάνεια του μετάλλου. Συμπερασματικά αποτελέσματα ελήφθησαν από πρότυπες συνθετικές ενώσεις Zn-φωσφονικού που προσομοιώνουν αυτά που εναποτίθενται στην επιφάνεια ψευδαργύρου, αποκαλύπτοντας μια περίπου 1:1 μοριακή αναλογία των φωσφονικών ομάδων με Zn. Οι αντιδράσεις και στα δυο διφωσφονικά είχαν ως αποτέλεσμα την αποτελεσματική προστασία του ψευδαργύρου ενάντια στην διάβρωση. Η παρεμπόδιση της διάβρωσης εξηγήθηκε από το σχηματισμό αδιάλυτου συμπλόκου Zn-φωσφονικού στην επιφάνεια του ψευδαργύρου, αποτρέποντας την διαδικασία διάλυσής του.

Μελετήθηκε επίσης η συνεργιστική παρεμπόδιση διάβρωσης του χάλυβα σε διάλυμα χλωριούχων, χρησιμοποιώντας μείγμα ιόντων Zn²⁺, ασκορβικού και PBTC (2phosphonobutane-1,2,4-tricarboxylic acid,).⁷⁸ Απεδείχθη ότι παρουσία του ασκορβικού, απαιτούνται χαμηλότερες συγκεντρώσεις PBTC και Zn²⁺ για την επίτευξη ικανοποιητικής παρεμπόδισης, καθιστώντας έτσι αυτή την προσέγγιση φιλικότερη προς το περιβάλλον. Από μελέτες ποτενσιοδυναμικής πόλωσης προκύπτει ότι αυτό το δείγμα λειτουργεί ως ένας μεικτός παρεμποδιστής, κυρίως όμως καθοδικής φύσεως. Ανάλυση της επιφάνειας με XPS απέδειξε την παρουσία Fe, O, P, C και Zn στο προστατευτικό υμένιο.

Τέλος, διερευνήθηκε ο συνδιασμός χαλκού/benzotriazole ή tolyltriazole σε νερό βρύσης (tap water) ως ένα παράδειγμα διεπιφανειακού παρεμποδιστή (interface inhibitor). Σε αυτό το σύστημα σχηματίστηκε ένα πολυμερές υμένιο με πάχος λίγων μόνο μοριακών στρωμάτων, αποτελούμενο από Cu(I) και παρεμποδιστή το οποίο ήταν εξαιρετικά ανθεκτικό ακόμη και σε αέρα ή διαλύτες.⁷⁹

1.7 Σκοπός της παρούσας εργασίας

Τα φωσφονικά οξέα και οι μεταλλοφωσφονικές ενώσεις λόγω των χαρακτηριστικών δομών και ιδιοτήτων τους καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα εφαρμογών τόσο σε βιομηχανικούς τομείς όσο και στον τομέα της υγείας. Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η σύνθεση νέων αμινοφωσφονικών οξέων με σκοπό την δημιουργία νέων μεταλλοφωσφονικών ενώσεων από δισθενή μεταλλικά κατιόντα αλκαλικών γαιών. Επιπροσθέτως, οι νέες υβριδικές ενώσεις που προέκυψαν μελετήθηκαν και αξιολογήθηκαν ως παρεμποδιστές μεταλλικής διάβρωσης.

Συγκεκριμένα, ξεκινώντας από το αμινοξύ γλυκίνη και άλλα δομικά ανάλογα αυτής και σύμφωνα με την αντίδραση τύπου Mannich συντέθηκαν νέα διφωσφονικά οξέα. Τα αμινοξέα που χρησιμοποιήθηκαν ήταν τα εξής: γλυκίνη, 2-άμινο-ισοβουτυρικό οξύ, 1-άμινο-κυκλοεξανο-καρβοξυλικό οξύ και 1-άμινο-κυκλοπεντανο-καρβοξυλικό οξύ (ή κυκλολευκίνη). Τα αντίστοιχα διφωσφονικά οξέα που συντέθηκαν είναι τα N,N-Bis(PhosphonoMethyl)GLYcine (BPMGLY), N,N-bis(Phosphonomethyl)-2-AminoIsobutyric Acid (PAIBA), N,N-Bis(phosphonomethyl)-1-Amino-

CyclohexaneCarboxylic Acid (PACCA) και N,N-Bis(phosphonomethyl)-1-AminocycloPentaneCarboxylic Acid (PAPCA). Έπειτα, μελετήθηκε οι χημεία «συναρμογής» με μεταλλικά ιόντα των αλκαλικών γαιών (Mg²⁺, Ca²⁺, Sr²⁺, Ba²⁺). Τέλος, τόσο τα διφωσφονικά οξέα που συνθέθηκαν (εκτός το PAPCA), όσο και ο συνδιασμός τους με μεταλλικά ιόντα αλκαλικών γαιών μελετήθηκαν για την ικανότητά τους στην παρεμπόδιση της διάβρωσης του χάλυβα σε υδατικά διαλύματα διαφορετικών συγκεντρώσεων (0.1 mM, 0.5 mM και 1 mM) και pH (4, 5 και 6).

1.8 Βιβλιογραφία

- J. Zon, P. Garczarek and M. Bialek in *Metal Phosphonate Chemistry: From* Synthesis to Applications, A. Clearfield and K.D. Demadis Editors, The Royal Society of Chemistry, London, 2012, Chapter 6, pp 170-191.
- K.D. Demadis, N. Stavgianoudaki in *Metal Phosphonate Chemistry: From* Synthesis to Applications, Abraam Clearfield and Konstantinos Demadis Editors, The Royal Society of Chemistry, London, 2012, Chapter 14, pp 438-492.
- 3. K. Popov, H. Ronkkomaki; L.H.J. Lajunen, Pure Appl. Chem., 2001, 73, 1641.
- J.W. McGrath, J.P. Chin, J.P. Quinn, *Nature Reviews Microbiology*, 2013, 11(6), 412-419.
- (a) M·Horiguchi, M. Kandatsu, *Nature*, **1959**, 184, 901, (b) N.G.Ternan, J.W.Mc Grath, G.Mc Mullan, J.P. Quinn, *World J. Microbiol. Biotechnol.* **1998**, 14, 635.
- 6. J.K. Moore, H.D. Braymer, A.D. Larson, Apll. Environ. Microbiol. 1983, 46, 316.
- P. Mastalerz, P. Kafarski, in *Aminophosphonic and Aminophosphinic Acids:* Chemistry and Biological Activity, John Wiley and Sons Publishers, 2000, Chapter 1, 1-31.
- 8. J.S. Thayer, Appl. Organomet. Chem. 1989, 3, 203.
- M. Horiguchi, J.S. Kittrege, E. Roberts, *Biochim. Biophys. Acta*, **1988**, *165*, 164-166.
- G.V. Polyanchuk, L.M. Shkol'nikova, M.V. Rudomino, N.M. Dyatlova, S.S. Makarevich, J. Struct. Chem., 1985, 26, 586.
- K.D. Troev in *Chemisrty and Applications of H-Phosphonates*, K.D. Troev Editor, Elsevier Science, 2006, Chapter 4, pp.107-251.
- 12. K. Moedritzer, R.R. Irani, J. Org. Chem, 1966, 31, 1603.

- 13. R.P. Jr Carter, R.L. Carroll, R.R. Irani, Inorg. Chem. 1967, 6, 939.
- G. Alberti, U. Costantino, S. Allulli, N.J. Tomassini, *Inorg. Nucl. Chem.* 1978, 40, 1113.
- 15. D.M. Poojary, H.-L. Hu, F.L. Campbell, A. Clearfield, Acta Cryst. 1993, B49, 996.
- 16. M.J. Zaworotko, Cryst. Growth Des. 2007, 7, 4.
- A. Clearfield in *Metal Phosphonate Chemistry: From Synthesis to Applications*, Clearfield, K.D. Demadis Editors, The Royal Society of Chemistry, London, 2012, Chapter 1, pp 1-44.
- 18. (a) G. Cao, H. Lee, V.M. Lynch, T.E. Mallouk, *Inorg. Chem.* 1988, 27, 2781. (b)
 G. Cao, V.M. Lynch, J.S. Swinea, T.E. Mallouk, *Inorg. Chem.* 1990, 29, 2112.
- 19. A. Clearfield, J. Mol. Catal. 1984, 27, 251-262.
- 20. G. Alberti, M. Casciola, Solid State Ionics 2001, 145, 3-16.
- A. Groves, S.R. Miller, S.J. Warrender, C. Mellot-Draznieks, P. Lightfoot, P.A. Wright, *Chem. Commun.* 2006, 3305–330.
- 22. S. Kitagawa, R. Kitaura, S. Noro, Angew. Chem. Int. Ed. 2004, 43, 2334-2375.
- 23. (a) S. Bauer, H. Muller, T. Bein and N. Stock, *Inorg. Chem.*, 2005, 44, 9464. (b)
 R.W. Deemie, M. Rao, D.A. Knight, *J. Organomet. Chem.*, 1999, 585, 162. (c) T.Y. Ma, X.-Z. Lin, X.-J. Zhang, Z.-Y. Yuan, *New J. Chem.*, 2010, 34, 1209.
- 24. P. Maniam, N. Stock in *Metal Phosphonate Chemistry: From Synthesis to Applications*, A. Clearfield, K.D. Demadis Editors, The Royal Society of Chemistry, London, **2012**, Chapter 3, pp 87-106.
- 25. (a) C. Kaes, A. Katz, M.W. Hosseini, *Chem. Rev.* 2000, 100, 3553. (b) S.A. Barnett, N.R. Champness, *Coord. Chem. Rev.* 2003, 246, 145–168. (c) K. Harris, D. Fujita, M. Fujita, *Chem. Commun.* 2013, 49, 6703. (d) Y. Inokuma, M. Kawano, M. Fujita, *Nature Chem.* 2011, 3, 349.
- 26. (a) B·H. Ye, M.L. Tong, X.M. Chen, *Coord. Chem. Rev.* 2005, 249, 545. (b)
 W.M. Xuan, C.C. Ye, M.N. Zhang, Z.J. Chen, Y. Cui, *Chem. Sci.* 2013, 4, 3154.
 (c) P.D. Southon, D.J.Price, P.K. Nielsen, C.J. McKenzie, C. J. Kepert, *J. Am. Chem. Soc.* 2011, 133, 10885. (d) B. Li, R.J. Wei, J. Tao, R.B. Huang, L.S. Zheng, Z.P. Zheng, *J. Am.Chem. Soc.* 2010, 132, 1558. (e) M.Du, Z·H. Zhang, L.F. Tang, X.G. Wang, X.J. Zhao, S.R. Batten, *Chem. Eur. J.* 2007,13, 2578.
- 27. S.A. Gittens, G. Bansal, R.F. Zernicke, H. Uludağ, Advanced Drug Delivery Reviews, 2005, 57, 1011 1036.

- J. Galezowska, E. Gumienna-Kontecka, *Coordin. Chem. Rev.* 2012, 256, 105– 124.
- 29. T.J. Martin, V. Grill, Aust. Prescr. 2000, 23, 130-132.
- 30. H. Fleisch, Breast Cancer Res., 2002, 4, 30-34.
- 31. R.W. Sparidans, I.M. Twiss, S. Talbot, Pharm. World Sci., 1998, 20, 206-213.
- M.C Hochberg in Osteoporosis: An Evidence-Based Guide to Prevention and Management, Steven R. Cummings, Felicia Cosman and Sophia Jamal Editors, Ammerican College of Physicians, Pgiladerphia, 2002, Chapter 9, pp.181-196.
- Z. Amjad, R.W. Zuhl, J.F. Zibrida, Association of Water Technologies, Inc. Ann. Conv., 17 to 20 September 2003.
- 34. R. Engel, Chem. Rev, 1977, 77, 3.
- 35. G. Gunasekaran, R. Natarajan, V.S. Muralidharan, N. Palaniswamy, B.V. Appa Rao, *Anti-Corrosion Methods and Materials*, **1997**, 44, 248–25.
- 36. A.F. Cronstedt, Academiens Handlingar Stockholm 1756, 18, 120.
- 37. G. Li in *Structure and reactivity of iron and copper-containing high-silica zeoliths*, Techniscn Universiteit Eindhoven, Eindhoven, **2013**, Chapter 1, pp.1-16.
- 38. P. Ng, D. Chateigner, T. Bein, V. Valtchev, S. Mintova, Science 2012, 335, 70-73.
- 39. S.T. Wilson, B.M. Lok, C.A. Messina, T.R. Cannan, E.M. Flanigen, J. Am. Chem. Soc. 1982, 104, 1146.
- 40. O.M. Yaghi, G. Li, H. Li, Nature 1995, 378, 703.
- G. Ferey, C. Mellot-Draznieks, C. Serre, F. Millange, J. Dutour, S. Surble, I. Margiolaki, *Science* 2005, 309, 2040.
- 42. S. Caskey, M.T. Wharmby, Aldrich ChemFiles, 2009, 9.2, 19.
- 43. J.P.S. Mowat, S.P. Thompson, P.A. Wright, J. Am. Chem. Soc. 2011, 133, 1266– 1269.
- 44. G. Ferey, C. Serre, T. Devic, G. Maurin, H. Jobic, P.L. Llewellyn, G. De Weireld,A. Vimont, M. Daturi, J.-S. Chang, *Chem. Soc. Rev.* 2011, 40, 550–562.
- 45. K. Maeda, Y. Kiyozumi, F. Mizukami, J. Phys. Chem. B. 1997, 101, 4402.
- J.M. Taylor, A.M. Mahmoudkhani, G.K·H. Shimizu, Angew. Chem. Int. Ed. 2007, 46, 795.
- 47. R. Vaidhyanathan, A.M. Mahmoudkhan, G.K·H. Shimizu, *Can. J. Chem.* 2009, 87, 247.

- A. Cabeza, M. Gomez-Alcantara, P. Olivera-Pastor, I. Sorbados, J. Sanz, B. Xiao, R.E. Morris, A. Clearfield, M.A.G. Aranda, *Microporous Mesoporous Mater.*, 2008, 114, 322–336.
- 49. E. Brunet, C. Cerro, O. Juanes, J.C. Rodriguez-Ubis, A. Clearfield, *J. Mater. Sci.* 2008, 43, 1155.
- 50. J. Liang, G.K.H. Shimizu, Inorg. Chem. 2007, 46, 10449.
- R. Vaidhyanathan, J. Liang, S.S. Iremonger, G.K·H. Shimizu, Supramolecular Chem. 2011, 23, 278–282. (b) F. Serpaggi, G. Férey, Inorg. Chem. 1999, 38, 4741-4744. (c) M.M. Gómez-Alcántara, A. Cabeza, L. Moreno-Real, M.A.G. Aranda, A. Clearfield, Microporous Mesoporous Mater. 2006, 88, 293-303.
- 52. U.R. Evans, Metallic Corrosion and Protection, Edward Arnold, London, 1937.
- 53. C. Wanger and W. Traud, Z. Elektrochem, 1938, 44, 391-402.
- 54. C. Wanger, Werkst. Korros., 1974, 25 (3), 161-165.
- N.Sato, in *Green Corrosion Chemistry and Engineering: Opportunities and Challenges*, Sharma, S.K. Editor, Wiley-VCH Verlag Gmbh &Co., Germany.
 2012, Chapter 1, pp. 1-32.
- K.D. Demadis, M. Papadaki, D. Varouchas, in *Green Corrosion Chemistry and Engineering: Opportunities and Challenges*, Sharma, S.K. Editor, Wiley-VCH Verlag GmbH & Co., Germany. 2012, Chapter 9, pp. 243-296.
- E. Antonogiannakis, E. Tzagkaraki and K. D. Demadis, *Int. J. Corros. Scale Inhib.*, 2013, 2(4) 255–268.
- 58. R. Javaherdashti, Anti-Corr. Meth. Mater. 2000, 47(1), 30-34.
- 59. Yu.I. Kuznetsov, Prot. Met. 1990, 26, 736-744.
- K.D. Demadis in *Solid State Chemistry Research Trends*, Buckley, R.W. Ed., Nova Science Publishers, New York, **2006**, Chapter 5, pp.109-172.
- 61. S.M. Cohen, Corrosion, 1995, 51, 71.
- N.V. Tsirulniskova, Ya.V. Bolt, E.S. Dernovaya, B.N. Driker and T.S. Fetisova, *Int. J. Scale Inhib.*,2016, 5(1), 66-86.
- 63. K. Popov, H. Rönkkömäki, L·H.J. Lajunen, *Pure Appl. Chem.* **2001**, 73, 1641-1677.
- 64. K.D. Demadis, S.D. Katarachia Phosphorus Sulfur Silicon 2004,179, 627-648.
- 65. K.D. Demadis, P. Lykoudis, Bioinorg. Chem. Appl. 2005, 3, 135-149.
- S. Rajendran, B.V. Appa Rao and N. Palaniswamy, *Anti-Corr. Meth. Mater.*, 1999, 46(1), 23.

- E. Kalman, I. Lukovits and G. Palinkas, *ACH-Models in Chemistry*, **1995**, 132, 527.
- 68. Yu.I. Kuznetsov, G.Yu. Kazanskaya, N.V. Tsirulnikova, *Prot. Met.* **2003**, *39*, 120-123.
- 69. S. Rajendran, B.V. Apparao, V. Periasamy, G. Karthikeyan, N. Palaniswamy, *Anti-Corr. Meth. Mater.* **1998**, *45*(2), 109-112.
- 70. J.L., Fang, Y. Li, X.R. Ye, Z.W. Wang, Q. Liu, Corrosion 1993, 49, 266-271.
- Y.V. Balaban-Irmenin, A.M. Rubashov, N.G. Fokina, *Prot. Met.* 2006, 42, 133-136.
- H. Amar, J. Benzakour, A. Derja, D. Villemin, B. Moreau, *J. Electroanal. Chem.* 2003, 558, 131-139.
- 73. Yu.I. Kuznetsov, G.V. Zinchenko, L.P. Kazanskii, N.P. Andreeva, Yu.AB. Makarychev, *Prot. Met.* **2007**, *43*, 648-655.
- A. Pilbath, I. Bertoti, I. Sajo, L. Nyikos, E. Kálmán, *Appl. Surf. Sci.* 2008, 255, 1841-1849.
- H.B. Shao, J.M. Wang, Z. Zhang, J.Q. Zhang, C.N. Cao, *Mater. Chem. Phys.* 2002, 77, 305-309.
- K. Chougrani, B. Boutevin, G. David, S. Seabrook, C. Loubat, J. Polymer Sci. A: Polymer Chem. 2008, 46, 7972-7984.
- 77. E.J. Dufek, D.A. Buttry, *Electrochem. Solid-State Lett.* 2008, 11, C9-C12.
- 78. B.V. Appa Rao, S. Srinivasa Rao, Mater. Corr. 2010, 61, 285-301.
- 79. R. Holm, D. Holtkamp, R. Kleinstiick, H.-J. Rother, S. Storp, *Fresenius Z. Anal. Chem.* **333**, 546-554.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΜΙΝΟΞΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ-ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΥΒΡΙΔΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΙΟΝΤΩΝ ΑΛΚΑΛΙΚΩΝ ΓΑΙΩΝ

2.1 Χημικά αντιδραστήρια, όργανα και υλικά

Τα αντιδραστήρια που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνθεση των διφωσφονικών υποκαταστατών ήταν τα εξής:

- Φωσφορώδες οξύ (CAS 13598-36-2, Alfa Aesar, 98%)
- Φορμαλδεΰδη (CAS 50-00-0, Scharlau S.L., υδατικό διάλυμα 37% w/w με 10% περιεκτικότητα σε μεθανόλη)
- Οργανικοί διαλύτες: ακετόνη, αιθανόλη, μεθανόλη (Scharlau)
- 2-αμινο-ισοβουτυρικό οξύ (CAS 62-57-7, Alfa Aesar, 99%)
- Γλυκίνη (CAS 56-40-6, Sigma Aldrich, 99%)
- 1-αμινο-κυκλοεξανικό οξύ (CAS 2756-85-6, Alfa Aesar, 98%)
- Κυκλολευκίνη (CAS 52-52-8, Fluorochem)
- Υδροξείδιο του νατρίου (Sigma Aldrich)
- Διάλυμα υδροχλωρίου 37% (Scharlau)

Τα άλατα που χρησιμοποιήθηκαν ως πηγές των μεταλλικών ιόντων στις συνθετικές πορείες των μεταλλοφωσφονικών υλικών ήταν τα εξής:

- MgCl₂.6H₂O (CAS 7791-18-6, Scharlau S.L., 99%)
- CaCl₂.2H₂O (CAS 10035-04-8, Sigma Aldrich, 99%)
- SrCl₂.6H₂O (CAS 10025-70-4, Sigma Aldrich, 99%)
- BaCl₂.2H₂O (CAS 10326-27-9, Fluka, 99%)

Παρακάτω αναφέρονται όλα τα υπόλοιπα όργανα και υλικά που χρησομοποιήθηκαν τόσο στη σύνθεση όσο και στο χαρακτηρισμό των ενώσεων:

- Τα φάσματα ATR-IR συλλέχθηκαν σε οπτικό φασματόμετρο Thermo-Electron NICOLET 6700 FTIR. Όλα τα φάσματα καταγράφηκαν σε εύρος 4000-400 cm⁻¹, με ανάλυση 4 cm⁻¹ και πραγματοποιήθηκαν 64 σαρώσεις
- Τα φάσματα ¹H, ¹³C και ³¹P NMR λήφθηκαν με την χρήση φασματόμετρου πυρηνικού μαγνητικού συντονισμού της εταιρείας Bruker (DPX-300)

- Διαγράμματα περίθλασης ακτίνων X σε σκόνη (XPRD), συλλέχθηκαν σε περιθλασίμετρο PANalytical X'Pert Pro, σε διαμόρφωση ανάκλασης Bragg-Brentano, με τη χρήση ενός πρωτεύοντα μονοχρωμάτορα Ge(111) (Cu K_{α1}) και ανιχνευτή X'Celerator. Τα διαγράμματα XPRD αναπροσαρμόστηκαν αυτόματα, με τη χρήση του προγράμματος High Score Plus
- Το πεχάμετρο που χρησιμοποιήθηκε για τη ρύθμιση του pH στις συνθέσεις που πραγματοποιήθηκαν ήταν της εταιρίας WTW και συγκεκριμένα το TwpH315i, με ηλεκτρόδιο τύπου SeTix 41 electrode
- Για τις αντιδράσεις που πραγματοποιήθηκαν σε υδροθερμικές συνθήκες χρησιμοποιήθηκε φούρνος της εταιρείας Termarks
- Θερμαντική/αναδευτική πλάκα
- Αναλυτικός ζυγός τεσσάρων δεκαδικών
- Πιπέτα Gilson (1000 μL).
- Ψυκτήρας
- Σφαιρική φιάλη
- Προσθετική φιάλη

2.2 Σύνθεση υποκαταστατών

2.2.1 Σύνθεση υποκαταστάτη PAIBA

Η σύνθεση του υποκαταστάτη PAIBA έγινε βάσει της αντίδρασης Irani-Moedritzer και είναι η εξής:

Εικόνα 2.2.1: Αντίδραση σύνθεσης του υποκαταστάτη ΡΑΙΒΑ

Αρχικά, προστέθηκαν σε σφαιρική φιάλη 5ml απιονισμένου νερού, 5ml διαλύματος HCl 37%, 5.156g 2-άμινο-ισοβουτυρικού οξέος (0.05 mol) και 8.454g φωσφορώδους οξέος (0.1 mol). Στη συνέχεια, το μίγμα θερμάνθηκε μέχρι τους 120°C υπό συνθήκες reflux και στο σημείο αυτό προστέθηκαν στάγδην 16ml διαλύματος φορμαλδεΰδης. Μετά το πέρας περίπου 3 ωρών παρατηρήθηκε ο σχηματισμός λευκού ιζήματος, το οποίο απομονώθηκε με διήθηση, πραγματοποιήθηκαν 3 εκπλύσεις με 20ml αιθανόλης και τέλος ξηράνθηκε στους 80°C για περίπου 2 ώρες. Η απόδοση της αντίδρασης υπολογίστηκε 74.65%. Τα φάσματα NMR 1 H, 13 C και 31 P της ένωσης παρατίθενται στο Κεφάλαιο 5 (Παράρτημα).

2.2.2 Σύνθεση υποκαταστάτη BPMGLY

Η σύνθεση του υποκαταστάτη BPMGLY έγινε ακολουθώντας την ίδια πειραματική διαδικασία με τον PAIBA και κρατώντας τις ίδιες αναλογίες στα αντιδρόντα, σύμφωνα με την αντίδραση:

Εικόνα 3.2.2: Αντίδραση σύνθεσης του υποκαταστάτη BPMGLY

Για την απομόνωση του προϊόντος από το τελικό μίγμα της αντίδρασης, πραγματοποιήθηκε συμπύκνωση στο ένα τρίτο του αρχικού όγκου και προσθήκη 50ml αιθανόλης. Κατά της προσθήκη της αιθανόλης παρατηρήθηκε κατακρίμνιση λευκού στερεού, το οποίο απομονώθηκε με διήθηση υπό κενό, έγιναν 3 εκπλύσεις 20ml αιθανόλης και τέλος ξηράνθηκε στους 80°C για περίπου 2 ώρες. Η απόδοση της αντίδρασης υπολογίστηκε 71.24%. Τα φάσματα NMR ¹H, ¹³C και ³¹P της ένωσης παρατίθενται στο Κεφάλαιο 5 (Παράρτημα).

2.2.3 Σύνθεση υποκαταστάτη PACCA

Η σύνθεση του υποκαταστάτη PACCA έγινε επίσης μέσω της αντίδρασης Irani-Moedritzer. Στην περίπτωση αυτή παρατηρήθηκε απαμίνωση του αρχικού αντιδρόντος παρουσία του φωσφορώδους οξέος και δεν ήταν εφικτή η σύνθεση του τελικού διφωσφονικού υποκαταστάτη. Έτσι, έγινε αντικατάσταση της πηγής φωσφόρου με diethyl phosphite όπως φαίνεται στην παρακάτω αντίδραση.

Εικόνα 2.2.3: Αντίδραση σύνθεσης του υποκαταστάτη ΡΑCCA

Αρχικά, λοιπόν, σε σφαιρική φιάλη προστέθηκαν 1.85ml diethyl phosphite, 1g 1άμινο-κυκλοεξανικού οξέος και 2.5ml διαλύματος φορμαλδεΰδης (αναλογία 1:2:4). Στο διάλυμα που προέκυψε προστέθηκαν 500μL διαλύματος HCl 37% και το τελικό μίγμα αφέθηκε υπό ανάδευση σε θερμοκρασία δωματίου επί 24 ώρες. Έπειτα, θερμάνθηκε στους 120°C υπό συνθήκες reflux και μετά το πέρας 1 ώρας παρατηρήθηκε σχηματισμός κιτρινωπού ιζήματος. Το στερεό απομονώθηκε με διήθηση υπό κενό, αφέθηκε σε 50ml αιθανόλης υπό ανάδευση για 1 ώρα, απομονώθηκε εκ νέου και ξηράνθηκε στους 80°C για περίπου 2 ώρες. Η απόδοση της αντίδρασης υπολογίστηκε 48.12%. Τα φάσματα NMR ¹H, ¹³C και ³¹P της ένωσης παρατίθενται στο Κεφάλαιο 5 (Παράρτημα).

2.2.4 Σύνθεση υποκαταστάτη PAPCA

Ο υποκαταστάτης PAPCA συνθέθηκε ακολουθώντας την ίδια πειραματική διαδικασία με τον PACCA και κρατώντας τις ίδιες αναλογίες στα αντιδρόντα, σύμφωνα με την αντίδραση:

Εικόνα 2.2.4: Αντίδραση σύνθεσης του υποκαταστάτη ΡΑΡCΑ

Για την απομόνωση του προϊόντος από το τελικό μίγμα της αντίδρασης, πραγματοποιήθηκε συμπύκνωση στο ένα δεύτερο του αρχικού όγκου και το μίγμα τοποθετήθηκε στο ψυγείο για περίπου 1 ώρα. Το λευκό στερεό που σχηματίστηκε απομονώθηκε με διήθηση υπό κενό, πραγματοποιήθηκαν 3 εκπλύσεις με 20ml αιθανόλης και ξηράνθηκε στους 80°C για περίπου 2 ώρες. Η απόδοση της αντίδρασης υπολογίστηκε 46.28%. Τα φάσματα NMR ¹H, ¹³C και ³¹P της ένωσης παρατίθενται στο Κεφάλαιο 5 (Παράρτημα).

2.3 Φυσικοχημικός χαρακτηρισμός υποκαταστατών

Οι υποκαταστάτες που περιγράφηκαν παραπάνω χαρακτηρίστηκαν με φασματοσκοπία πυρηνικού μαγνητικού συντονισμού (NMR) και με φασματοσκοπία υπερύθρου. Τα φάσματα ¹H, ¹³C, και ³¹P NMR παρατίθενται στο Κεφάλαιο 5, ενώ παρακάτω αναλύονται τα φάσματα ATR-IR των υποκαταστατών.

Για τις διφωσφονικές ενώσεις οι πιο σημαντικές χαρακτηριστικές δονήσεις που είναι ορατές στη Φασματοσκοπία Υπερύθρου αναφέρονται στις δονήσεις τάσης και κάμψης των ομάδων P=O, P-O(H) και P-O⁻. Οι δονήσεις αυτές οφείλονται για την παρουσία κορυφών στην περιοχή «δακτυλικού αποτυπώματος» (fingerprint) της ένωσης, δηλαδή στην περιοχή κάτω από 1320 cm⁻¹. Συγκεκριμένα, οι δονήσεις στις περιοχές 1225-970 cm⁻¹, 940-1100 cm⁻¹ και 800-700 cm⁻¹ είναι χαρακτηριστικές για την ύπαρξη της φωσφονικής ομάδας. Τέλος, η ισχυρή απορρόφηση που εμφανίζεται στα φάσματα όλων των ενώσεων στους 1706-1720 cm⁻¹ οφείλεται στη δόνηση τάσης του δεσμού C=O της καρβοξυλικής ομάδας.

Εικόνα 2.3.1: Φάσματα ATR-IR των υποκαταστατών PAIBA, PACCA και PAPCA. Κώδικες χρωμάτων: PAIBA μπλε, PACCA μωβ, PAPCA κόκκινο

2.4 Σύνθεση μεταλλοφωσφονικών ενώσεων

Παρακάτω περιγράφονται οι συνθέσεις των ενώσεων:

- Mg₂(PAIBA)₂(H₂O)₆·6H₂O
- Ca(PAIBA)(H₂O)·2H₂O
- $Mg(PACCA)(H_2O)_2$
- Ca(PACCA)(H₂O)₂ (μέσω αργής εξάτμισης)
- Ca₂(PACCA)(H₂O)₂ (μέσω υδροθερμικής αντίδρασης)
- $Sr(PACCA)(H_2O) \cdot H_2O$
- Ba(PACCA)(H₂O)·H₂O
- $Ca_2(PAPCA)(H_2O)_2$
- $Sr(PAPCA)(H_2O) \cdot H_2O$
- $Ba_2(PAPCA)(H_2O) \cdot 4H_2O$

2.4.1 Σύνθεση της ένωσης $Mg_2(PAIBA)_2(H_2O)_6.6H_2O$

Η σύνθεση της ένωσης $Mg_2(PAIBA)_2(H_2O)_6 \cdot 6H_2O$ πραγματοποιήθηκε σε θερμοκρασία δωματίου για περίπου 7 ημέρες. Συγκεκριμένα, σε 10 mL απιονισμένου νερού διαλύθηκαν 0.2 mmol (0.062 g) του υποκαταστάτη PAIBA. Στη συνέχεια, στο υπό ανάδευση διάλυμα προστέθηκαν 0.2 mmol (0.041 g) του άλατος $MgCl_2 \cdot 6H_2O$ και ρυθμίστηκε η τιμή του pH στο 3.0 με τη χρήση διαλύματος NaOH 1 M. Μετά το πέρας των 7 ημερών, οι λευκοί κρύσταλλοι που σχηματίστηκαν κατά την εξάτμιση του διαλύτη, απομονώθηκαν με απλή διήθηση και έγιναν εκπλύσεις με μικρές ποσότητες απιονισμένου νερού. Η απόδοση της αντίδρασης ήταν 47 %.

2.4.2 Σύνθεση της ένωσης $Ca(PAIBA)(H_2O) \cdot 2H_2O$

 $Ca(PAIBA)(H_2O) \cdot 2H_2O$ σύνθεση της ένωσης πραγματοποιήθηκε Η υπό υδροθερμικές συνθήκες. Συγκεκριμένα, σε 3 mL απιονισμένου νερού διαλύθηκαν 0.2 mmol (0.062 g) του υποκαταστάτη PAIBA και ρυθμίστηκε η τιμή του pH στο 3.0 με τη χρήση διαλύματος NaOH 1 M. Στη συνέχεια, στο υπό ανάδευση διάλυμα προστέθηκαν 0.2 mmol (0.029 g) του άλατος CaCl₂·2H₂O και το τελικό διάλυμα (με pH 2.8) μεταφέρθηκε σε ένα σύστημα υψηλής πίεσης με επένδυση από Teflon, το οποίο τοποθετήθηκε επί τρεις ημέρες στο φούρνο στους 140 °C. Έπειτα, το σύστημα αφέθηκε 12 ώρες στο φούρνο ώστε να επανέλθει σε θερμοκρασία δωματίου. Οι λευκοί κρύσταλλοι που σχηματίστηκαν, απομονώθηκαν με απλή διήθηση και έγιναν εκπλύσεις με μικρές ποσότητες απιονισμένου νερού. Η απόδοση της αντίδρασης ήταν 42 %.

2.4.3 Σύνθεση της ένωσης $Mg(PACCA)(H_2O)_2$

Η σύνθεση της ένωσης Mg(PACCA)(H₂O)₂ πραγματοποιήθηκε υπό υδροθερμικές συνθήκες. Συγκεκριμένα, σε 3 mL απιονισμένου νερού διαλύθηκαν 0.3 mmol (0.105 g) του υποκαταστάτη PACCA και στο υπό ανάδευση διάλυμα προστέθηκαν 0.3 mmol (0.061 g) του άλατος MgCl₂·6H₂O. Στη συνέχεια, ρυθμίστηκε η τιμή του pH στο 3.8 με τη χρήση διαλύματος NaOH 1 M και το τελικό διάλυμα μεταφέρθηκε σε ένα σύστημα υψηλής πίεσης με επένδυση από Teflon, το οποίο τοποθετήθηκε επί τρεις ημέρες στο φούρνο στους 120 °C. Έπειτα, το σύστημα αφέθηκε 12 ώρες στο φούρνο ώστε να επανέλθει σε θερμοκρασία δωματίου. Οι λευκοί κρύσταλλοι που σχηματίστηκαν, απομονώθηκαν με απλή διήθηση και έγιναν εκπλύσεις με μικρές ποσότητες απιονισμένου νερού. Η απόδοση της αντίδρασης ήταν 12 %.

2.4.4 Σύνθεση της ένωσης $Ca(PACCA)(H_2O)_2$

Η σύνθεση της ένωσης Ca(PACCA)(H₂O)₂ πραγματοποιήθηκε σε θερμοκρασία δωματίου για περίπου 7 ημέρες. Συγκεκριμένα, σε 10 mL απιονισμένου νερού διαλύθηκαν 0.2 mmol (0.070 g) του υποκαταστάτη PACCA. Στη συνέχεια, στο υπό ανάδευση διάλυμα προστέθηκαν 0.2 mmol (0.029 g) του άλατος CaCl₂·2H₂O και ρυθμίστηκε η τιμή του pH στο 2.5 με τη χρήση διαλύματος NaOH 1 M. Μετά το πέρας των 7 ημερών, οι λευκοί κρύσταλλοι που σχηματίστηκαν κατά την εξάτμιση του διαλύτη, απομονώθηκαν με απλή διήθηση και έγιναν εκπλύσεις με μικρές ποσότητες απιονισμένου νερού. Η απόδοση της αντίδρασης ήταν 57 %.

2.4.5 Σύνθεση της ένωσης $Ca_2(PACCA)(H_2O)_2$

Η σύνθεση της ένωσης Ca₂(PACCA)(H₂O)₂ πραγματοποιήθηκε υπό υδροθερμικές συνθήκες. Συγκεκριμένα, σε 3 mL απιονισμένου νερού διαλύθηκαν 0.2 mmol (0.070 g) του υποκαταστάτη PACCA και στο υπό ανάδευση διάλυμα προστέθηκαν 0.2 mmol (0.029 g) του άλατος CaCl₂·2H₂O. Στη συνέχεια, ρυθμίστηκε η τιμή του pH στο 2.5 με τη χρήση διαλύματος NaOH 1 M και το τελικό διάλυμα μεταφέρθηκε σε ένα σύστημα υψηλής πίεσης με επένδυση από Teflon, το οποίο τοποθετήθηκε επί τρεις ημέρες στο φούρνο στους 120 °C. Έπειτα, το σύστημα αφέθηκε 12 ώρες στο φούρνο ώστε να επανέλθει σε θερμοκρασία δωματίου. Οι λευκοί κρύσταλλοι που σχηματίστηκαν, απομονώθηκαν με απλή διήθηση και έγιναν εκπλύσεις με μικρές ποσότητες απιονισμένου νερού. Η απόδοση της αντίδρασης ήταν 49 %.

2.4.6 Σύνθεση της ένωσης $Sr(PACCA)(H_2O) \cdot H_2O$

Η σύνθεση της ένωσης Sr(PACCA)(H₂O)·H₂O πραγματοποιήθηκε υπό υδροθερμικές συνθήκες. Συγκεκριμένα, σε 3 mL απιονισμένου νερού διαλύθηκαν 0.2 mmol (0.070 g) του υποκαταστάτη PACCA και στο υπό ανάδευση διάλυμα προστέθηκαν 0.2 mmol (0.053 g) του άλατος SrCl₂·6H₂O. Στη συνέχεια, ρυθμίστηκε η τιμή του pH στο 2.5 με τη χρήση διαλύματος NaOH 1 M και το τελικό διάλυμα μεταφέρθηκε σε ένα σύστημα υψηλής πίεσης με επένδυση από Teflon, το οποίο τοποθετήθηκε επί τρεις ημέρες στο φούρνο στους 120 °C. Έπειτα, το σύστημα αφέθηκε 12 ώρες στο φούρνο ώστε να επανέλθει σε θερμοκρασία δωματίου. Οι λευκοί κρύσταλλοι που σχηματίστηκαν, απομονώθηκαν με απλή διήθηση και έγιναν εκπλύσεις με μικρές ποσότητες απιονισμένου νερού. Η απόδοση της αντίδρασης ήταν 33 %. Επίσης, βρέθηκε ότι η ίδια ένωση προκύπτει και μέσω αργής εξάτμισης σε θερμοκρασία δωματίου (ίδια διαγράμματα powder XRD).

2.4.7 Σύνθεση της ένωσης $Ba(PACCA)(H_2O) \cdot H_2O$

Η σύνθεση της ένωσης Ba(PACCA)(H₂O)·H₂O πραγματοποιήθηκε υπό υδροθερμικές συνθήκες. Συγκεκριμένα, σε 3 mL απιονισμένου νερού διαλύθηκαν 0.2 mmol (0.070 g) του υποκαταστάτη PACCA και στο υπό ανάδευση διάλυμα προστέθηκαν 0.2 mmol (0.049 g) του άλατος BaCl₂·2H₂O. Στη συνέχεια, ρυθμίστηκε η τιμή του pH στο 3.3 με τη χρήση διαλύματος NaOH 1 M και το τελικό διάλυμα μεταφέρθηκε σε ένα σύστημα υψηλής πίεσης με επένδυση από Teflon, το οποίο τοποθετήθηκε επί τρεις ημέρες στο φούρνο στους 120 °C. Έπειτα, το σύστημα αφέθηκε 12 ώρες στο φούρνο ώστε να επανέλθει σε θερμοκρασία δωματίου. Οι λευκοί κρύσταλλοι που σχηματίστηκαν, απομονώθηκαν με απλή διήθηση και έγιναν εκπλύσεις με μικρές ποσότητες απιονισμένου νερού. Η απόδοση της αντίδρασης ήταν 48 %. Επίσης, βρέθηκε ότι η ίδια ένωση προκύπτει και μέσω αργής εξάτμισης σε θερμοκρασία δωματίου (ίδια διαγράμματα powder XRD).

2.4.8 Σύνθεση της ένωσης $Ca_2(PAPCA)(H_2O)_2$

Η σύνθεση της ένωσης Ca₂(PAPCA)(H₂O)₂ πραγματοποιήθηκε υπό υδροθερμικές συνθήκες. Συγκεκριμένα, σε 3 mL απιονισμένου νερού διαλύθηκαν 0.1 mmol (0.034 g) του υποκαταστάτη PAPCA και στο υπό ανάδευση διάλυμα προστέθηκαν 0.1 mmol (0.015 g) του άλατος CaCl₂·2H₂O. Στη συνέχεια, ρυθμίστηκε η τιμή του pH στο 2.8 με τη χρήση διαλύματος NaOH 1 M και το τελικό διάλυμα μεταφέρθηκε σε ένα σύστημα υψηλής πίεσης με επένδυση από Teflon, το οποίο τοποθετήθηκε επί τρεις ημέρες στο φούρνο στους 120 °C. Έπειτα, το σύστημα αφέθηκε 12 ώρες στο φούρνο ώστε να επανέλθει σε θερμοκρασία δωματίου. Οι λευκοί κρύσταλλοι που σχηματίστηκαν, απομονώθηκαν με απλή διήθηση και έγιναν εκπλύσεις με μικρές ποσότητες απιονισμένου νερού. Η απόδοση της αντίδρασης ήταν 31 %.

2.4.9 Σύνθεση της ένωσης $Sr(PAPCA)(H_2O) \cdot H_2O$

Η σύνθεση της ένωσης Sr(PAPCA)(H₂O)·H₂O πραγματοποιήθηκε υπό υδροθερμικές συνθήκες. Συγκεκριμένα, σε 3 mL απιονισμένου νερού διαλύθηκαν 0.2 mmol (0.067 g) του υποκαταστάτη PAPCA και στο υπό ανάδευση διάλυμα προστέθηκαν 0.2 mmol (0.053 g) του άλατος SrCl₂·6H₂O. Στη συνέχεια, ρυθμίστηκε η τιμή του pH στο 2.9 με τη χρήση διαλύματος NaOH 1 M και το τελικό διάλυμα μεταφέρθηκε σε ένα σύστημα υψηλής πίεσης με επένδυση από Teflon, το οποίο τοποθετήθηκε επί τρεις ημέρες στο φούρνο στους 100 °C. Έπειτα, το σύστημα αφέθηκε 12 ώρες στο φούρνο ώστε να επανέλθει σε θερμοκρασία δωματίου. Οι λευκοί κρύσταλλοι που σχηματίστηκαν, απομονώθηκαν με απλή διήθηση και έγιναν εκπλύσεις με μικρές ποσότητες απιονισμένου νερού. Η απόδοση της αντίδρασης ήταν 21%.

2.4.10 Σύνθεση της ένωσης $Ba_2(PAPCA)(H_2O)·4H_2O$

Η σύνθεση της ένωσης $Ba_2(PAPCA)(H_2O) \cdot 4H_2O$ πραγματοποιήθηκε υπό υδροθερμικές συνθήκες. Συγκεκριμένα, σε 3 mL απιονισμένου νερού διαλύθηκαν 0.05 mmol (0.017 g) του υποκαταστάτη PAPCA και στο υπό ανάδευση διάλυμα προστέθηκαν 0.05 mmol (0.012 g) του άλατος $BaCl_2 \cdot 2H_2O$. Στη συνέχεια, ρυθμίστηκε η τιμή του pH στο 5.3 με τη χρήση διαλύματος NaOH 1 M και το τελικό διάλυμα μεταφέρθηκε σε ένα σύστημα υψηλής πίεσης με επένδυση από Teflon, το οποίο τοποθετήθηκε επί τρεις ημέρες στο φούρνο στους 120 °C. Έπειτα, το σύστημα αφέθηκε 12 ώρες στο φούρνο ώστε να επανέλθει σε θερμοκρασία δωματίου. Οι λευκοί κρύσταλλοι που σχηματίστηκαν, απομονώθηκαν με απλή διήθηση και έγιναν εκπλύσεις με μικρές ποσότητες απιονισμένου νερού. Η απόδοση της αντίδρασης ήταν 20 %.

2.5 Χαρακτηρισμός μεταλλοφωσφονικών ενώσεων με χρήση φασματοσκοπίας υπερύθρου

Στα φάσματα ATR-IR των κρυσταλλικών μεταλλοφωσφονικών υλικών που παρουσιάζονται στη συνέχεια παρατηρείται ότι οι περισσότερες κορυφές στην περιοχή 400-1200 cm⁻¹ είναι ελάχιστα μετατοπισμένες προς τα αριστερά σε σύγκριση με το φάσμα του ελεύθερου υποκαταστάτη. Οι μετατοπίσεις αυτές μπορεί να οφείλονται στο διαφορετικό περιβάλλον της φωσφονικής ομάδας καθώς και στους δεσμούς αυτής με τα μεταλλικά κέντρα. Επίσης, σε όλα τα φάσματα των μεταλοφωσφονικών ενώσεων παρατηρείται μετατόπιση της κορυφής του καρβονυλίου του καρβοξυλικού οξέος προς τα δεξία σε σχέση με το φάσμα του ελεύθερου υποκαταστάτη και μάλιστα η κορυφή αυτή εμφανίζεται να είναι και πιο στενή. Η παρατήρηση αυτή οφείλεται στην αποπρωτονίωση του καρβοξυλικού άκρου καθώς και στον πιθανό σχηματισμό δεσμού με τα μεταλλικά κέντρα. Ακολουθούν τα φάσματα ATR-IR όλων των μεταλλοφωσφονικών που συνθέθηκαν σε σύγκριση με τα αντίστοιχα φάσματα των ελεύθερων υποκαταστατών.

Εικόνα 2.5.1: Συγκριτικά φάσματα υπερύθρου του υποκαταστάτη PAIBA και των ενώσεών του με τα μεταλλικά ιόντα $\mathrm{Sr}^{2+}, \mathrm{Ca}^{2+}$ και Mg^{2+}

Εικόνα 2.5.2: Συγκριτικά φάσματα υπερύθρου του υποκαταστάτη PACCA και των ενώσεών του με τα μεταλλικά ιόντα Ba^{2+} , Ca^{2+} (δύο ενώσεις), Mg^{2+} και Sr^{2+}

Εικόνα 2.5.3: Συγκριτικά φάσματα υπερύθρου του υποκαταστάτη PAPCA και των ενώσεών του με τα μεταλλικά ιόντα Ca^{2+} , Sr^{2+} , και Ba^{2+}

2.6 Περιθλασιμετρία ακτίνων Χ

Η επίλυση των δομών των μεταλλοφωσφονικών ενώσεων που συνθέθηκαν πραγματοποιήθηκε σε όλες τις περιπτώσεις με βάση δεδομένα που συλλέχθηκαν από περίθλαση ακτίνων X σε μονοκρύσταλλο. Οι δομές των ελεύθερων υποκαταστατών επιλύθηκαν, αλλά ήταν ήδη δημοσιευμένες¹. Επίσης, σε κάθε ένωση λήφθηκε το αντίστοιχο διάγραμμα περίθλασης ακτίνων X από δείγμα σκόνης, ώστε σε σύγκριση με το θεωρητικό διάγραμμα, το οποίο προκύπτει από την επίλυση της δομής, να πιστοποιηθεί η ορθότητα της δομής και η καθαρότητα της ένωσης (τα συγκριτικά διαγράμματα παρατίθενται παρακάτω). Ακολουθεί περιγραφή των δομών όλων των μεταλλοφωσφονικών που συνθέθηκαν καθώς και τα κρυσταλλικά τους δεδομένα.

2.6.1 Κρυσταλλική δομή της ένωσης $Mg_2(PAIBA)_2(H_2O)_6.6H_2O$

Η κρυσταλλική δομή του μεταλλοφωσφονικού Mg₂(PAIBA)₂(H₂O)₆.6H₂O παρουσιάζεται στην Εικόνα 2.6.1. Η ένωση αποτελεί ένα διπυρηνικό «σύμπλοκο» δύο υποκαταστατών PAIBA και δύο μεταλλικών κέντρων μαγνησίου με έξι «συναρμοσμένα» μόρια νερού συνολικά και έξι νερά πλέγματος.

Εικόνα 2.6.1: Κρυσταλλική δομή του διμερούς $Mg_2(PAIBA)_2(H_2O)_6.6H_2O$. Κώδικες χρωμάτων: Mg πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Κάθε μαγνήσιο της ένωσης ενώνεται με 6 οξυγόνα (Εικόνα 2.6.2). Από αυτά, τα τρία οξυγόνα (O9, O10, O11) προέρχονται από συναρμοσμένα μόρια νερού, τα δύο (O2, O5) από τις δύο φωσφονικές ομάδες ενός υποκαταστάτη PAIBA και το τελευταίο (O3) από μία φωσφονική ομάδα ενός άλλου PAIBA. Ο υποκαταστάτης, λοιπόν, δρα χηλικά και γεφυρωτικά (Εικόνα 2.6.3).

Εικόνα 2.6.2: Περιβάλλον «συναρμογής» του Mg²⁺ στην ένωση Mg₂(PAIBA)₂(H₂O)₆.6H₂O. Κώδικες χρωμάτων: Mg πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Επειδή το άζωτο του υποκαταστάτη είναι πρωτονιωμένο (φορτίο +1), το μη συναρμοσμένο καρβοξυλικό άκρο είναι αποπρωτονιωμένο (φορτίο -1) και η κάθε φωσφονική ομάδα είναι μονο-αποπρωτονιωμένη (φορτίο -2), το συνολικό φορτίο του κάθε υποκαταστάτη PAIBA είναι «-2». Αυτό αντισταθμίζεται από το φορτίο «+2» των μεταλλικών ιόντων Mg²⁺. Τέλος, παρατηρείται απεντοπισμός φορτίου μεταξύ O1-P1-O2 καθώς και στα O5-P2-O6, εφόσον οι αποστάσεις P-O είναι παρόμοιες, όπως φαίνεται στην Εικόνα 2.6.3.

Εικόνα 2.6.3: Δεσμοί του υποκαταστάτη με τα μεταλλικά κέντρα στην ένωση Mg₂(PAIBA)₂(H₂O)₆.6H₂O. Κώδικες χρωμάτων: Mg πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Στον Πίνακα 2.6.1 παρατίθενται τα κρυσταλλογραφικά δεδομένα της ένωσης Mg₂(PAIBA)₂(H₂O)₆.6H₂O. Η ένωση αυτή μελετήθηκε και με περιθλασιμετρία ακτίνων X από δείγμα σκόνης και βρέθηκε ότι το πειραματικό διάγραμμα XRD συμφωνεί ικανοποιητικά με το θεωρητικό (όπως αυτό προκύπτει μετά την επίλυση της δομής), ενώ το δείγμα φαίνεται να έχει και μικρές προσμίζεις. Η σύγκριση των δύο διαγραμμάτων καθώς και οι πίνακες με τα μήκη δεσμών και τις γωνίες δίδονται στο παράρτημα (Κεφάλαιο 5).

Πίνακας 2.6.1: Κρυσταλλογραγικά δεδομένα για την ένωση $Mg_2(PAIBA)_2(H_2O)_6.6H_2O$

Μοριακός τύπος	$Mg_{2}C_{12}H_{50}N_{2}O_{28}P_{4}$
Κρυσταλλικό σύστημα	Τρικλινές
Ομάδα χώρου συμμετρίας	P 1
a (Å)	9.505(5)
b (Å)	9.667(5)
c (Å)	10.494(6)
a (deg)	87.834(18)
β (deg)	87.781(14)
γ (deg)	68.244(15)
Cell volume (Å ³)	894.6
Ζ, Ζ'	1, 0.5
R-Factor (%)	4.22

$Mg_2(PAIBA)_2(H_2O)_6.6H_2O$

2.6.2 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ca(PAIBA)(H₂O)·2H₂O

Η κρυσταλλική δομή του μεταλλοφωσφονικού Ca(PAIBA)(H₂O).2H₂O κατά τους άξονες a, b και c παρουσιάζεται στην Εικόνα 2.6.4. Η ένωση αποτελεί πολυμερές συναρμογής τριών διαστάσεων (3D) και η ασύμετρη δομική μονάδα Ca(PAIBA)(H₂O).2H₂O περιλαμβάνει ένα κατιόν Ca²⁺, έναν υποκαταστάτη PAIBA, ένα μόριο νερού «συναρμοσμένο» στο μεταλλικό κέντρο και δύο νερά πλέγματος.

Εικόνα 2.6.4: Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ca(PAIBA)(H₂O).2H₂O κατά τους άξονες a, b και c. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Το μεταλλικό κέντρο ενώνεται με 6 οξυγόνα (O2, O3, O5, O6, O7, O9). Από αυτά, το O9 προέρχεται από ένα μόριο νερού, τα O3 και O5 από δύο διαφορετικές φωσφονικές ομάδες του ίδιου υποκαταστάτη PAIBA, τα O2 και O6 από φωσφονικές ομάδες δύο άλλων υποκαταστατών PAIBA και το O7 από την καρβοξυλομάδα ενός τέταρτου υποκαταστάτη PAIBA (Εικόνα 2.6.5). Συνολικά, λοιπόν, ένα μεταλλικό κέντρο ενώνεται με τέσσερις υποκαταστάτες.

Εικόνα 2.6.5: Περιβάλλον «συναρμογής» του Ca²⁺ στην ένωση Ca(PAIBA)(H₂O).2H₂O. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι.

Κάθε υποκαταστάτης ενώνεται με τέσσερα μεταλλικά κέντρα Ca^{2+} μέσω των οξυγόνων O2, O3, O5 και O6 των φωσφονικών ομάδων και του O7 του καρβοξυλίου, όπως φαίνεται στην Εικόνα 2.6.6. Από την ίδια εικόνα παρατηρείται η χηλική και γεφυρωτική δράση του υποκαταστάτη PAIBA. Το φορτίο του υποκαταστάτη είναι «-2» καθώς φέρει δύο μονο-αποπρωτονιωμένες φωσφονικές ομάδες (φορτίο -2), μία αποπρωτονιωμένη καρβοξυλική ομάδα (φορτίο -1) και ένα πρωτονιωμένο άζωτο (φορτίο +1). Έτσι, για κάθε υποκαταστάτη φορτίου «-2» αντιστοιχεί ένα αντισταθμιστικό ιόν Ca^{2+} .

Επίσης, από τις αποστάσεις των δεσμών P-O, προκύπτει ότι υπάρχει απεντοπισμός φορτίου μεταξύ O5-P2-O6, καθώς και στα O2-P1-O3. Οι ακριβείς αποστάσεις (Å) φαίνονται στην Εικόνα 2.6.6.

Εικόνα 2.6.6: Αποστάσεις Ρ-Ο που υποδεικνύουν τον απεντοπισμό φορτίου μεταξύ οξυγόνων των φωσφονικών ομάδων στην ένωση Ca(PAIBA)(H₂O).2H₂O. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Στον Πίνακα 2.6.2 παρατίθενται τα κρυσταλλογραφικά δεδομένα της ένωσης Ca(PAIBA)(H₂O).2H₂O. Η ένωση αυτή μελετήθηκε και με περιθλασιμετρία ακτίνων X από δείγμα σκόνης και βρέθηκε ότι το πειραματικό διάγραμμα XRD συμφωνεί ικανοποιητικά με το θεωρητικό (όπως αυτό προκύπτει μετά την επίλυση της δομής). Η σύγκριση των δύο διαγραμμάτων καθώς και οι πίνακες με τα μήκη δεσμών και τις γωνίες δίδονται στο παράρτημα (Κεφάλαιο 5).

Πίνακας 2.6.2: Κρυσταλλογραγικά δεδομένα για την ένωση Ca(PAIBA)(H2O).2H2O

Μοριακός τύπος	$CaC_6H_{19}NO_{11}P_2$
Κρυσταλλικό σύστημα	Ορθορομβικό
Ομάδα χώρου συμμετρίας	P 2 ₁ 2 ₁ 2 ₁
a (Å)	7.1401(4)
b (Å)	13.8895(8)
c (Å)	14.2841(8)
a (deg)	90
β (deg)	90
γ (deg)	90
Cell volume (Å ³)	1416.59
Ζ, Ζ'	4, 1
R-Factor (%)	4.37

Ca(PAIBA)(H₂O).2H₂O

2.6.3 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Mg(PACCA)(H₂O)₂

Η κρυσταλλική δομή του μεταλλοφωσφονικού Mg(PACCA)(H₂O)₂ κατά τους άξονες a, b και c παρουσιάζεται στην Εικόνα 2.6.7. Η ένωση αποτελεί πολυμερές συναρμογής δύο διαστάσεων (2D) και η ασύμμετρη δομική μονάδα Mg(PACCA)(H₂O)₂ περιλαμβάνει ένα κατιόν Mg²⁺, έναν υποκαταστάτη PACCA και δύο μόρια νερού «συναρμοσμένα» στο μεταλλικό κέντρο.

Εικόνα 2.6.7: Κρυσταλλική δομή της ένωσης Mg(PACCA)(H₂O)₂ κατά τους άξονες a, b και c. Κώδικες χρωμάτων: Mg πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Το μεταλλικό κέντρο ενώνεται με 6 οξυγόνα (O1, O3, O4, O6, O9, O10). Από αυτά, τα O9 και O10 προέρχονται από μόρια νερού, ενώ τα O1, O3, O4 και O6 από φωσφονικές ομάδες. Συνολικά, ένα μεταλλικό κέντρο ενώνεται με τρεις υποκαταστάτες (Εικόνα 2.6.8).

Εικόνα 2.6.8: Περιβάλλον «συναρμογής» του Mg²⁺ στην ένωση Mg(PACCA)(H₂O)₂. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Mg πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι.

Κάθε υποκαταστάτης ενώνεται με τρία μεταλλικά κέντρα Mg²⁺ μέσω των οξυγόνων O1, O3, O4 και O6 των φωσφονικών ομάδων, ενώ η καρβοξυλική ομάδα παραμένει ελεύθερη και αποπρωτονιωμένη όπως φαίνεται στην Εικόνα 2.6.9. Από την ίδια εικόνα παρατηρείται η χηλική και γεφυρωτική δράση του υποκαταστάτη PACCA. Το φορτίο του υποκαταστάτη είναι «-2» καθώς φέρει δύο μονο-αποπρωτονιωμένες φωσφονικές ομάδες (φορτίο -2), μία αποπρωτονιωμένη καρβοξυλική ομάδα (φορτίο -1) και ένα πρωτονιωμένο άζωτο (φορτίο +1). Έτσι, για κάθε υποκαταστάτη φορτίου «-2» αντιστοιχεί ένα αντισταθμιστικό ιόν Mg²⁺.

Επίσης, από τις αποστάσεις των δεσμών P-O, προκύπτει ότι υπάρχει απεντοπισμός φορτίου μεταξύ O4-P2-O6, καθώς και στα O1-P1-O3. Οι ακριβείς αποστάσεις (Å) φαίνονται στην Εικόνα 2.6.9.

Εικόνα 2.6.9: Αποστάσεις P-O που υποδεικνύουν τον απεντοπισμό φορτίου μεταξύ οξυγόνων των φωσφονικών ομάδων στην ένωση Mg(PACCA)(H₂O)₂. Κώδικες χρωμάτων: Mg πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Στον Πίνακα 2.6.3 παρατίθενται τα κρυσταλλογραφικά δεδομένα της ένωσης Mg(PACCA)(H₂O)₂. Η ένωση αυτή μελετήθηκε και με περιθλασιμετρία ακτίνων X από δείγμα σκόνης και βρέθηκε ότι το πειραματικό διάγραμμα XRD συμφωνεί ικανοποιητικά με το θεωρητικό (όπως αυτό προκύπτει μετά την επίλυση της δομής). Η σύγκριση των δύο διαγραμμάτων καθώς και οι πίνακες με τα μήκη δεσμών και τις γωνίες δίδονται στο παράρτημα (Κεφάλαιο 5).

Πίνακας 2.6.3: Κρυσταλλογραγικά δεδομένα για την ένωση Mg(PACCA)(H2O)2

Μοριακός τύπος	$MgC_9H_{21}NO_{10}P_2$
Κρυσταλλικό σύστημα	Μονοκλινές
Ομάδα χώρου συμμετρίας	P 2 ₁ /c
a (Å)	13.9678(7)
b (Å)	7.8587(3)
c (Å)	15.0134(7)
a (deg)	90
β (deg)	08.790(2)
γ (deg)	90
Cell volume (Å ³)	1560.17
Ζ, Ζ'	4, 1
R-Factor (%)	3.41

$Mg(PACCA)(H_2O)_2$

2.6.4 Κρυσταλλική δομή της ένωσης $Ca(PACCA)(H_2O)_2$

Η κρυσταλλική δομή του μεταλλοφωσφονικού Ca(PACCA)(H₂O)₂ κατά τους άξονες α και b παρουσιάζεται στην Εικόνα 2.6.10. Η ένωση αποτελεί πολυμερές συναρμογής μίας διάστασης (1D) και η ασύμμετρη δομική μονάδα Ca(PACCA)(H₂O)₂ περιλαμβάνει ένα κατιόν Ca²⁺, έναν υποκαταστάτη PACCA και δύο μόρια νερού «συναρμοσμένα» στο μεταλλικό κέντρο.

Εικόνα 2.6.10: Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ca(PACCA)(H₂O)₂ κατά τους άξονες a και b. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Το μεταλλικό κέντρο ενώνεται με 7 οξυγόνα (O3, O3, O1, O1, O6, O9, O10). Από αυτά, τα O9 και O10 προέρχονται από μόρια νερού, ενώ τα O3, O3, O1, O1 και O6 από φωσφονικές ομάδες. Συνολικά, ένα μεταλλικό κέντρο ενώνεται με τρεις υποκαταστάτες (Εικόνα 2.6.11).

Εικόνα 2.6.11: Περιβάλλον «συναρμογής» του Ca²⁺ στην ένωση Ca(PACCA)(H₂O)₂. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι.

Κάθε υποκαταστάτης ενώνεται με τρία μεταλλικά κέντρα Ca^{2+} μέσω των οξυγόνων O1, O2, O3, O4, O5 και O6 των φωσφονικών ομάδων, ενώ η καρβοξυλική ομάδα παραμένει ελεύθερη και αποπρωτονιωμένη όπως φαίνεται στην Εικόνα 2.6.12. Από την ίδια εικόνα παρατηρείται η χηλική και γεφυρωτική δράση του υποκαταστάτη PACCA. Το φορτίο του υποκαταστάτη είναι «-2» καθώς φέρει δύο μονοαποπρωτονιωμένες φωσφονικές ομάδες (φορτίο -2), μία αποπρωτονιωμένη καρβοξυλική ομάδα (φορτίο -1) και ένα πρωτονιωμένο άζωτο (φορτίο +1). Έτσι, για κάθε υποκαταστάτη φορτίου «-2» αντιστοιχεί ένα αντισταθμιστικό ιόν Ca^{2+} .

Επίσης, από τις αποστάσεις των δεσμών P-O, προκύπτει ότι υπάρχει απεντοπισμός φορτίου μεταξύ O1-P1-O3, καθώς και στα O4-P2-O6. Οι ακριβείς αποστάσεις (Å) φαίνονται στην Εικόνα 2.6.12.

Εικόνα 2.6.12: Αποστάσεις P-O που υποδεικνύουν τον απεντοπισμό φορτίου μεταξύ οξυγόνων των φωσφονικών ομάδων στην ένωση Ca(PACCA)(H₂O)₂. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Στον Πίνακα 2.6.4 παρατίθενται τα κρυσταλλογραφικά δεδομένα της ένωσης Ca(PACCA)(H₂O)₂. Η ένωση αυτή μελετήθηκε και με περιθλασιμετρία ακτίνων X από δείγμα σκόνης και βρέθηκε ότι το πειραματικό διάγραμμα XRD συμφωνεί ικανοποιητικά με το θεωρητικό (όπως αυτό προκύπτει μετά την επίλυση της δομής). Η σύγκριση των δύο διαγραμμάτων καθώς και οι πίνακες με τα μήκη δεσμών και τις γωνίες δίδονται στο παράρτημα (Κεφάλαιο 5).

Πίνακας 2.6.4: Κρυσταλλογραγικά δεδομένα για την ένωση Ca(PACCA)(H2O)2

Μοριακός τύπος	$CaC_9H_{21}NO_{10}P_2$
Κρυσταλλικό σύστημα	Τρικλινές
Ομάδα χώρου συμμετρίας	P 1
a (Å)	7.0126(2)
b (Å)	7.5091(3)
c (Å)	17.0954(7)
a (deg)	101.995(2)
β (deg)	94.966(2)
γ (deg)	106.892(2)
Cell volume (Å ³)	832.117
Z, Z'	2, 1
R-Factor (%)	4.57

Ca(PACCA)(H₂O)₂

2.6.5 Κρυσταλλική δομή της ένωσης $Ca_2(PACCA)(H_2O)_2$

Η κρυσταλλική δομή του μεταλλοφωσφονικού Ca₂(PACCA)(H₂O)₂ κατά τους άξονες a και b παρουσιάζεται στην Εικόνα 2.6.13. Η ένωση αποτελεί πολυμερές συναρμογής δύο διαστάσεων (2D) και η ασύμμετρη δομική μονάδα Ca₂(PACCA)(H₂O)₂ περιλαμβάνει δύο κατιόντα Ca²⁺, έναν υποκαταστάτη PACCA και δύο μόρια νερού «συναρμοσμένα» το καθένα σε διαφορετικό μεταλλικό κέντρο.

Εικόνα 2.6.13: Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ca₂(PACCA)(H₂O)₂ κατά τους άξονες a και b. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Η ένωση έχει δύο διαφορετικά μεταλλικά κέντρα ασβεστίου (Ca1 και Ca2) Το μεταλλικό κέντρο Ca1 ενώνεται με 7 οξυγόνα (O1, O1, O2, O2, O4, O6, O9). Από αυτά, το O9 προέρχεται από ένα μόριο νερού, ενώ τα O1, O1, O2, O2, O4 και O6 από φωσφονικές ομάδες. Συνολικά, ένα μεταλλικό κέντρο Ca1 ενώνεται με τρεις υποκαταστάτες (Εικόνα 2.6.14).

Εικόνα 2.6.14: Περιβάλλον «συναρμογής» του Ca²⁺ (Ca1) στην ένωση Ca₂(PACCA)(H₂O)₂. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, Ο κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι.
Το μεταλλικό κέντρο Ca2 ενώνεται επίσης με 7 οξυγόνα (O2, O4, O5, O5, O6, O7, O10). Από αυτά, το O10 προέρχεται από ένα μόριο νερού, το O7 από μία καρβοξυλική ομάδα και τα O2, O4, O5, O5 και O6 από φωσφονικές ομάδες. Συνολικά, ένα μεταλλικό κέντρο Ca2 ενώνεται με τέσσερις υποκαταστάτες (Εικόνα 2.6.15).

Εικόνα 2.6.15: Περιβάλλον «συναρμογής» του Ca²⁺ (Ca2) στην ένωση Ca₂(PACCA)(H₂O)₂. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, Ο κόκκινο, Ρ πορτοκαλί, Ν μπλε και C γκρι.

Κάθε υποκαταστάτης ενώνεται με τρία μεταλλικά κέντρα Ca1 μέσω των οξυγόνων O1, O2, O4, O4 και O6 των φωσφονικών ομάδων καθώς και με τέσσερα μεταλλικά κέντρα Ca2 μέσω των οξυγόνων O2, O4, O5, O6 των φωσφονικών ομάδων και του O7 της καρβοξυλικής ομάδας (Εικόνες 2.6.16, 2.6.17 και 2.6.18). Ακόμα, σύμφωνα με τις παρακάτω εικόνες, παρατηρείται η χηλική και γεφυρωτική δράση του υποκαταστάτη PACCA. Το φορτίο του υποκαταστάτη είναι «-4» καθώς φέρει δύο πλήρως αποπρωτονιωμένες φωσφονικές ομάδες (φορτίο -4), μία αποπρωτονιωμένη καρβοξυλική ομάδα (φορτίο -1) και ένα πρωτονιωμένο άζωτο (φορτίο +1). Έτσι, για κάθε υποκαταστάτη φορτίου «-4» αντιστοιχούν δύο αντισταθμιστικά ιόντα Ca²⁺.

Εικόνα 2.6.16: Δεσμοί του υποκαταστάτη με τα μεταλλικά κέντρα Ca1 και Ca2 στην ένωση Ca₂(PACCA)(H₂O)₂. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Εικόνα 2.6.17: Δεσμοί του υποκαταστάτη μόνο με το μεταλλικό κέντρο Cal στην ένωση Ca₂(PACCA)(H₂O)₂. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι

Εικόνα 2.6.18: Δεσμοί του υποκαταστάτη μόνο με το μεταλλικό κέντρο Ca2 στην ένωση Ca2(PACCA)(H₂O)₂. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι

Επίσης, από τις αποστάσεις των δεσμών P-O, προκύπτει ότι υπάρχει απεντοπισμός φορτίου μεταξύ O1-P1-O2, ενώ στη δεύτερη φωσφονική ομάδα υπάρχει «τριπλός» απεντοπισμός φορτίου μεταξύ των οξυγόνων του P2. Οι ακριβείς αποστάσεις (Å) φαίνονται στην Εικόνα 2.6.19

Εικόνα 2.6.19: Αποστάσεις P-O που υποδεικνύουν τον απεντοπισμό φορτίου μεταξύ οξυγόνων των φωσφονικών ομάδων στην ένωση Ca₂(PACCA)(H₂O)₂. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι

Στον Πίνακα 2.6.5 παρατίθενται τα κρυσταλλογραφικά δεδομένα της ένωσης Ca₂(PACCA)(H₂O)₂. Η ένωση αυτή μελετήθηκε και με περιθλασιμετρία ακτίνων X από δείγμα σκόνης και βρέθηκε ότι το πειραματικό διάγραμμα XRD συμφωνεί ικανοποιητικά με το θεωρητικό (όπως αυτό προκύπτει μετά την επίλυση της δομής), με μία πρόσμιξη από τον υποκαταστάτη PACCA. Η σύγκριση των δύο διαγραμμάτων καθώς και οι πίνακες με τα μήκη δεσμών και τις γωνίες δίδονται στο παράρτημα (Κεφάλαιο 5).

Πίνακας 2.6.5: Κρυσταλλογραγικά δεδομένα για την ένωση Ca2(PACCA)(H2O)2

Ca₂(PACCA)(H₂O)₂

Μοριακός τύπος	$Ca_2C_9H_{19}NO_{10}P_2$
Κρυσταλλικό σύστημα	Μονοκλινές
Ομάδα χώρου συμμετρίας	P 2 ₁ /n
a (Å)	16.1763(9)
b (Å)	6.4997(4)
c (Å)	16.3333(8)
a (deg)	90
β (deg)	105.348(2)
γ (deg)	90
Cell volume (Å ³)	1656.06
Ζ, Ζ'	4, 1
R-Factor (%)	7.17

2.6.6 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Sr(PACCA)(H₂O)·H₂O

Η κρυσταλλική δομή του μεταλλοφωσφονικού Sr(PACCA)(H₂O)·H₂O κατά τους άξονες a και b παρουσιάζεται στην Εικόνα 2.6.20. Η ένωση αποτελεί πολυμερές συναρμογής δύο διαστάσεων (2D) και η ασύμμετρη δομική μονάδα Sr(PACCA)(H₂O)·H₂O περιλαμβάνει ένα κατιόν Sr²⁺, έναν υποκαταστάτη PACCA, ένα μόριο νερού «συναρμοσμένο» στο μεταλλικό κέντρο και ένα νερό πλέγματος.

Εικόνα 2.6.20: Κρυσταλλική δομή της ένωσης Sr(PACCA)(H₂O)·H₂O κατά τους άξονες a και b. Κώδικες χρωμάτων: Sr πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Το μεταλλικό κέντρο ενώνεται με 8 οξυγόνα (O1, O3, O4, O5, O6, O6, O9, O9). Από αυτά, τα δύο O9 προέρχονται από μόρια νερού, ενώ τα O1, O3, O4, O5, O6 και O6 από φωσφονικές ομάδες. Συνολικά, ένα μεταλλικό κέντρο ενώνεται με τέσσερις υποκαταστάτες (Εικόνα 2.6.21).

Εικόνα 2.6.21: Περιβάλλον «συναρμογής» του Sr²⁺ στην ένωση Sr(PACCA)(H₂O)·H₂O. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Sr πράσινο, Ο κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι.

Κάθε υποκαταστάτης ενώνεται με τέσσερα μεταλλικά κέντρα Sr^{2+} μέσω των οξυγόνων O1, O3, O4, O5 και O6 των φωσφονικών ομάδων, ενώ η καρβοξυλική ομάδα παραμένει ελεύθερη και αποπρωτονιωμένη όπως φαίνεται στην Εικόνα 2.6.22. Από την ίδια εικόνα παρατηρείται η χηλική και γεφυρωτική δράση του υποκαταστάτη PACCA. Το φορτίο του υποκαταστάτη είναι «-2» καθώς φέρει δύο μονοαποπρωτονιωμένες φωσφονικές ομάδες (φορτίο -2), μία αποπρωτονιωμένη καρβοξυλική ομάδα (φορτίο -1) και ένα πρωτονιωμένο άζωτο (φορτίο +1). Έτσι, για κάθε υποκαταστάτη φορτίου «-2» αντιστοιχεί ένα αντισταθμιστικό ιόν Sr^{2+}

Επίσης, από τις αποστάσεις των δεσμών P-O, προκύπτει ότι υπάρχει απεντοπισμός φορτίου μεταξύ O1-P1-O3, καθώς και στα O4-P2-O6. Οι ακριβείς αποστάσεις (Å) φαίνονται στην Εικόνα 2.6.22.

Εικόνα 2.6.22: Αποστάσεις P-O που υποδεικνύουν τον απεντοπισμό φορτίου μεταξύ οξυγόνων των φωσφονικών ομάδων στην ένωση Sr(PACCA)(H₂O)·H₂O. Κώδικες χρωμάτων: Ο κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Στον Πίνακα 2.6.6 παρατίθενται τα κρυσταλλογραφικά δεδομένα της ένωσης Sr(PACCA)(H₂O)·H₂O. Η ένωση αυτή μελετήθηκε και με περιθλασιμετρία ακτίνων X από δείγμα σκόνης και βρέθηκε ότι το πειραματικό διάγραμμα XRD συμφωνεί ικανοποιητικά με το θεωρητικό (όπως αυτό προκύπτει μετά την επίλυση της δομής). Η σύγκριση των δύο διαγραμμάτων καθώς και οι πίνακες με τα μήκη δεσμών και τις γωνίες δίδονται στο παράρτημα (Κεφάλαιο 5). Πίνακας 2.6.6: Κρυσταλλογραγικά δεδομένα για την ένωση $Sr(PACCA)(H_2O) \cdot H_2O$

Μοριακός τύπος	$SrC_9H_{21}NO_{10}P_2$
Κρυσταλλικό σύστημα	Τρικλινές
Ομάδα χώρου συμμετρίας	Р 7
a (Å)	6.9442(13)
b (Å)	7.1894(15)
c (Å)	17.484(4)
a (deg)	84.818(7)
β (deg)	89.933(6)
γ (deg)	70.868(7)
Cell volume (Å ³)	820.924
Ζ, Ζ'	2, 1
R-Factor (%)	6.3

Sr(PACCA)(H₂O)·H₂O

2.6.7 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ba(PACCA)(H2O)·H2O

Η κρυσταλλική δομή του μεταλλοφωσφονικού Ba(PACCA)(H₂O)·H₂O κατά τους άξονες a και b παρουσιάζεται στην Εικόνα 2.6.23. Η ένωση αποτελεί πολυμερές συναρμογής δύο διαστάσεων (2D) και η ασύμμετρη δομική μονάδα Ba(PACCA)(H₂O)·H₂O περιλαμβάνει ένα κατιόν Ba²⁺, έναν υποκαταστάτη PACCA, ένα μόριο νερού «συναρμοσμένο» στο μεταλλικό κέντρο και ένα νερό πλέγματος.

Εικόνα 2.6.23: Κρυσταλλική δομή της ένωσης $Ba(PACCA)(H_2O) \cdot H_2O$ κατά τους άξονες a και b. Κώδικες χρωμάτων: Ba πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Το μεταλλικό κέντρο ενώνεται με 9 οξυγόνα (O1, O2, O2, O3, O3, O5, O6, O9, O9). Από αυτά, τα δύο O9 προέρχονται από μόρια νερού, ενώ τα O1, O2, O2, O3, O3, O5 και O6 από φωσφονικές ομάδες. Συνολικά, ένα μεταλλικό κέντρο ενώνεται με τέσσερις υποκαταστάτες (Εικόνα 2.6.24).

Εικόνα 2.6.24: Περιβάλλον «συναρμογής» του Ba²⁺ στην ένωση Ba(PACCA)(H₂O)·H₂O. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Ba πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι.

Κάθε υποκαταστάτης ενώνεται με τέσσερα μεταλλικά κέντρα Ba^{2+} μέσω των οξυγόνων O1, O2, O3, O5 και O6 των φωσφονικών ομάδων, ενώ η καρβοξυλική ομάδα παραμένει ελεύθερη και αποπρωτονιωμένη όπως φαίνεται στην Εικόνα 2.6.25. Από την ίδια εικόνα παρατηρείται η χηλική και γεφυρωτική δράση του υποκαταστάτη PACCA. Το φορτίο του υποκαταστάτη είναι «-2» καθώς φέρει δύο μονοαποπρωτονιωμένες φωσφονικές ομάδες (φορτίο -2), μία αποπρωτονιωμένη καρβοξυλική ομάδα (φορτίο -1) και ένα πρωτονιωμένο άζωτο (φορτίο +1). Έτσι, για κάθε υποκαταστάτη φορτίου «-2» αντιστοιχεί ένα αντισταθμιστικό ιόν Ba^{2+} .

Επίσης, από τις αποστάσεις των δεσμών P-O, προκύπτει ότι υπάρχει απεντοπισμός φορτίου μεταξύ O2-P1-O3, καθώς και στα O5-P2-O6. Οι ακριβείς αποστάσεις (Å) φαίνονται στην Εικόνα 2.6.25.

Εικόνα 2.6.25: Αποστάσεις P-O που υποδεικνύουν τον απεντοπισμό φορτίου μεταξύ οξυγόνων των φωσφονικών ομάδων στην ένωση Ba(PACCA)(H₂O)·H₂O. Κώδικες χρωμάτων: Ba: πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Στον Πίνακα 2.6.7 παρατίθενται τα κρυσταλλογραφικά δεδομένα της ένωσης Ba(PACCA)(H₂O)·H₂O. Η ένωση αυτή μελετήθηκε και με περιθλασιμετρία ακτίνων X από δείγμα σκόνης και βρέθηκε ότι το πειραματικό διάγραμμα XRD συμφωνεί ικανοποιητικά με το θεωρητικό (όπως αυτό προκύπτει μετά την επίλυση της δομής). Η σύγκριση των δύο διαγραμμάτων καθώς και οι πίνακες με τα μήκη δεσμών και τις γωνίες δίδονται στο παράρτημα (Κεφάλαιο 5).

Πίνακας 2.6.7: Κρυσταλλογραγικά δεδομένα για την ένωση Ba(PACCA)(H2O)·H2O

Μοριακός τύπος $BaC_9H_{21}NO_{10}P_2$ Κρυσταλλικό σύστημα Τρικλινές P 7 Ομάδα χώρου συμμετρίας a (Å) 7.0361(13) b (Å) 7.2971(16) c (Å) 17.377(5) 94.329(11) α (deg) β (deg) 90.302(10) 108.251(6) γ (deg) Cell volume ($Å^3$) 844.496 Z, Z' 2, 1 R-Factor (%) 3.48

Ba(PACCA)(H₂O)·H₂O

2.6.8 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ca2(PAPCA)(H2O)2

Το μεταλλοφωσφονικό $Ca_2(PAPCA)(H_2O)_2$ έχει την ίδια «μοριακή δομή» με το $Ca_2(PACCA)(H_2O)_2$ που αναφέρθηκε παραπάνω (ενότητα 2.6.5), αλλά διαφορετική «κρυσταλλική δομή» (space group). Ο τρόπος σύνδεσης όλων των ατόμων είναι ίδιος και στις δύο ενώσεις. Οι παρατηρήσεις αυτές φαίνονται στην Εικόνα 2.6.26.

Εικόνα 2.6.26: Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ca₂(PAPCA)(H₂O)₂ σε σύγκριση με την ένωση Ca₂(PACCA)(H₂O)₂. Κώδικες χρωμάτων: Ca πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Στον Πίνακα 2.6.8 παρατίθενται τα κρυσταλλογραφικά δεδομένα της ένωσης Ca₂(PAPCA)(H₂O)₂. Η ένωση αυτή μελετήθηκε και με περιθλασιμετρία ακτίνων X από δείγμα σκόνης και βρέθηκε ότι το πειραματικό διάγραμμα XRD συμφωνεί ικανοποιητικά με το θεωρητικό (όπως αυτό προκύπτει μετά την επίλυση της δομής). Η σύγκριση των δύο διαγραμμάτων καθώς και οι πίνακες με τα μήκη δεσμών και τις γωνίες δίδονται στο παράρτημα (Κεφάλαιο 5).

Πίνακας 2.6.8: Κρυσταλλογραγικά δεδομένα για την ένωση $Ca_2(PAPCA)(H_2O)_2$

Μοριακός τύπος	$Ca_2C_9H_{19}NO_{10}P_2$
Κρυσταλλικό σύστημα	Μονοκλινές
Ομάδα χώρου συμμετρίας	C 2/c
a (Å)	32.036(8)
b (Å)	6.5149(15)
c (Å)	19.763(5)
a (deg)	90
β (deg)	126.975(7)
γ (deg)	90
Cell volume (Å ³)	3295.26
Z, Z'	8, 1
R-Factor (%)	6.43

Ca₂(PAPCA)(H₂O)₂

2.6.9 Κρυσταλλική δομή της ένωσης $Sr(PAPCA)(H_2O) \cdot H_2O$

Το μεταλλοφωσφονικό Sr(PAPCA)(H₂O)·H₂O είναι ισοδομικό με το Sr(PACCA)(H₂O)·H₂O που αναφέρθηκε παραπάνω (ενότητα 2.6.6). Ενδεικτικά, στην Εικόνα 2.6.27 φαίνεται η κρυσταλλική δομη της ένωσης κατά τον άξονα a.

Εικόνα 2.6.27: Κρυσταλλική δομή της ένωσης Sr(PAPCA)(H₂O)₂ κατά τον άξονα a. Κώδικες χρωμάτων: Sr πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Η ένωση αυτή μελετήθηκε και με περιθλασιμετρία ακτίνων X από δείγμα σκόνης και βρέθηκε ότι το πειραματικό διάγραμμα XRD συμφωνεί ικανοποιητικά με το θεωρητικό (όπως αυτό προκύπτει μετά την επίλυση της δομής). Η σύγκριση των δύο διαγραμμάτων καθώς και οι πίνακες με τα μήκη δεσμών και τις γωνίες δίδονται στο παράρτημα (Κεφάλαιο 5).

2.6.10 Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ba2(PAPCA)(H2O)·4H2O

Η κρυσταλλική δομή του μεταλλοφωσφονικού Ba₂(PAPCA)(H₂O)·4H₂O κατά τους άξονες a και b παρουσιάζεται στην Εικόνα 2.6.28. Η ένωση αποτελεί πολυμερές συναρμογής δύο διαστάσεων (2D) και η ασύμμετρη δομική μονάδα Ba₂(PAPCA)(H₂O)·4H₂O περιλαμβάνει δύο κατιόντα Ba²⁺, έναν υποκαταστάτη PACCA, ένα μόριο νερού «συναρμοσμένο» στο μεταλλικό κέντρο Ba2 και τέσσερα νερά πλέγματος.

Εικόνα 2.6.28: Κρυσταλλική δομή της ένωσης Ba₂(PAPCA)(H₂O)·4H₂O κατά τους άξονες a και b. Κώδικες χρωμάτων: Ba πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Η ένωση έχει δύο διαφορετικά μεταλλικά κέντρα βαρίου (Ba1 και Ba2) Το μεταλλικό κέντρο Ba1 ενώνεται με 8 οξυγόνα (O1, O2, O3, O4, O4, O5, O6, O7). Από αυτά, το O7 προέρχεται από την καρβοξυλική ομάδα, ενώ τα O1, O2, O3, O4, O4, O5 και O6 από φωσφονικές ομάδες. Συνολικά, ένα μεταλλικό κέντρο Ba1 ενώνεται με τέσσερις υποκαταστάτες (Εικόνα 2.6.29).

Εικόνα 2.6.29: Περιβάλλον «συναρμογής» του Ba²⁺ (Ba1) στην ένωση Ba₂(PAPCA)(H₂O)·4H₂O. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Ba πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι.

Το μεταλλικό κέντρο Ba2 ενώνεται επίσης με 8 οξυγόνα (O1, O2, O2, O4, O5, O6, O7, O9). Από αυτά, το O9 προέρχεται από ένα μόριο νερού, το O7 από μία καρβοξυλική ομάδα και τα O1, O2, O2, O4, O5 και O6 από φωσφονικές ομάδες. Συνολικά, ένα μεταλλικό κέντρο Ba2 ενώνεται με τέσσερις υποκαταστάτες (Εικόνα 2.6.30).

Εικόνα 2.6.30: Περιβάλλον «συναρμογής» του Ba²⁺ (Ba2) στην ένωση Ba₂(PAPCA)(H₂O)·4H₂O. Χάριν απλοποίησης της εικόνας, τα υδρογόνα της ένωσης δεν εμφανίζονται. Κώδικες χρωμάτων: Ba πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε και C γκρι.

Κάθε υποκαταστάτης PAPCA ενώνεται με τέσσερα μεταλλικά κέντρα Ba1 μέσω των οξυγόνων O1, O2, O3, O4, O5 και O6 των φωσφονικών ομάδων του οξυγόνου O7 της καρβοξυλικής ομάδας. Ακόμα, ο υποκαστάτης ενώνεται με τέσσερα μεταλλικά κέντρα Ba2 μέσω των οξυγόνων O2, O4, O5, O6 των φωσφονικών ομάδων και του O7 της καρβοξυλικής ομάδας (Εικόνες 2.6.31, 2.6.32 και 2.6.33). Επίσης, σύμφωνα με τις παρακάτω εικόνες, παρατηρείται η χηλική και γεφυρωτική δράση του υποκαταστάτη PACCA. Το φορτίο του υποκαταστάτη είναι «-4» καθώς φέρει δύο πλήρως αποπρωτονιωμένες φωσφονικές ομάδες (φορτίο -4), μία αποπρωτονιωμένη καρβοξυλική ομάδα (φορτίο -1) και ένα πρωτονιωμένο άζωτο (φορτίο +1). Έτσι, για κάθε υποκαταστάτη φορτίου «-4» αντιστοιχούν δύο αντισταθμιστικά ιόντα Ba²⁺.

Εικόνα 2.6.31: Δεσμοί του υποκαταστάτη με τα μεταλλικά κέντρα Bal και Ba2 στην ένωση Ba₂(PAPCA)(H₂O)·4H₂O. Κώδικες χρωμάτων: Ba πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και Η άσπρο

Εικόνα 2.6.32: Δεσμοί του υποκαταστάτη PAPCA μόνο με το μεταλλικό κέντρο Bal στην ένωση Ba₂(PAPCA)(H₂O)·4H₂O. Κώδικες χρωμάτων: Ba πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και Η άσπρο

Εικόνα 2.6.33: Δεσμοί του υποκαταστάτη PAPCA μόνο με το μεταλλικό κέντρο Ba2 στην ένωση Ba2(PAPCA)(H2O)·4H2O. Κώδικες χρωμάτων: Ba πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και Η άσπρο

Επίσης, από τις αποστάσεις των δεσμών P-O, προκύπτει ότι υπάρχει απεντοπισμός φορτίου μεταξύ O1-P1-O2 καθώς και μεταξύ O5-P2-O6. Οι ακριβείς αποστάσεις (Å) φαίνονται στην Εικόνα 2.6.34

Εικόνα 2.6.34: Αποστάσεις P-O που υποδεικνύουν τον απεντοπισμό φορτίου μεταξύ οξυγόνων των φωσφονικών ομάδων στην ένωση Ba₂(PAPCA)(H₂O)·4H₂O. Κώδικες χρωμάτων: Ba πράσινο, O κόκκινο, P πορτοκαλί, N μπλε, C γκρι και H άσπρο

Στον Πίνακα 2.6.9 παρατίθενται τα κρυσταλλογραφικά δεδομένα της ένωσης Ba₂(PAPCA)(H₂O)·4H₂O. Η ένωση αυτή μελετήθηκε και με περιθλασιμετρία ακτίνων X από δείγμα σκόνης και βρέθηκε ότι το πειραματικό διάγραμμα XRD συμφωνεί ικανοποιητικά με το θεωρητικό (όπως αυτό προκύπτει μετά την επίλυση της δομής). Η σύγκριση των δύο διαγραμμάτων καθώς και οι πίνακες με τα μήκη δεσμών και τις γωνίες δίδονται στο παράρτημα (Κεφάλαιο 5).

Πίνακας 2.6.9: Κρυσταλλογραγικά δεδομένα για την ένωση Ba2(PAPCA)(H2O)·4H2O

$Ba_2(PAPCA)(H_2O) \cdot 4H_2O$

Μοριακός τύπος	Ca ₂ C ₈ HNO ₇ P ₂
Κρυσταλλικό σύστημα	Μόνοκλινές
Ομάδα χώρου συμμετρίας	C 2/c
a (Å)	32.036(8)
b (Å)	6.5149(15)
c (Å)	19.763(5)
a (deg)	90
β (deg)	126.975(7)
γ (deg)	90
Cell volume (Å ³)	3295.26
Ζ, Ζ'	8, 1
R-Factor (%)	6.43

2.7 Βιβλιογραφία

 Kasser, J., Nazarov, A. A., Hartinger, C. G., Wdziekonski, B., Dani, C., Kuznetsov, M. L., Keppler, B. K., *Bioorganic & Medicinal Chemistry*, 2009, 17, 3388–3393.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΜΕΛΕΤΗ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗΣ ΔΙΑΒΡΩΣΗΣ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ ΧΑΛΥΒΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ «ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ» ΦΩΣΦΟΝΙΚΏΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟ-ΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ

3.1 Όργανα και υλικά

Το πεχάμετρο που χρησιμοποιήθηκε για τη ρύθμιση του pH στις συνθέσεις που πραγματοποιήθηκαν ήταν της εταιρίας WTW και συγκεκριμένα το TwpH315i, με ηλεκτρόδιο τύπου SeTix 41 electrode. Οι αμινοδιφωσφονικοί υποκαταστάτες που χρησιμοποιήθηκαν συντέθηκαν στο εργαστήριό μας, και οι λεπτομερείς συνθετικές πορείες αναφέρθηκαν παραπάνω. Τα άλατα που χρησιμοποιήθηκαν ως πηγές των μεταλλικών ιόντων ήταν τα εξής:

- MgCl₂.6H₂O (CAS 7791-18-6, Scharlau S.L., 99%)
- CaCl₂.2H₂O (CAS 10035-04-8, Sigma Aldrich, 99%)
- SrCl₂.6H₂O (CAS 10025-70-4, Sigma Aldrich, 99%)
- BaCl₂.2H₂O (CAS 10326-27-9, Fluka, 99%)

Τα δοκίμια από χάλυβα που χρησιμοποιήθηκαν ήταν Carbon Steel Alloy C1010 με πυκνότητα d = 7.87 g/cm³. Σε όλα τα πειράματα χρησιμοποιήθηκε απιονισμένο νερό ως διαλύτης από εργαστηριακή στήλη ιονανταλλακτικής ρητίνης. Επίσης, χρησιμοποιήθηκαν υδατικά διαλύματα NaOH (CAS: 1310-73-2, SIGMA-ALDRICH) και HCl 37 % (CAS: 7647-01-0, Scharlau) για την ρύθμιση του τελικού επιθυμητού pH του διαλύματος της αντίδρασης διάβρωσης.

Για την μελέτη της παρεμπόδισης της διάβρωσης και τον υπολογισμό του ρυθμού διάβρωσης χρησιμοποιήθηκε πιστοποιημένη μέθοδος που βασίζεται στην απώλεια μάζας του μετάλλου, από τον διεθνή οργανισμό National Association of Corrosion Engineers (NACE).¹

3.2 Πειραματικό μέρος

Ο αρχικός σκοπός ήταν η μελέτη αντιδιαβρωτικής προστασίας υμενίων μετάλλουαμινοδιφωσφωνικού οξέος. Για την μελέτη αυτή χρησιμοποιήθηκαν δοκίμια χάλυβα Carbon Steel Alloy C1010 τα οποία εκτέθηκαν σε υδατικά διαλύματα συγκεκριμένης συγκέντρωσης και pH για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα 7 ημερών. Οι υποκαταστάτες που χρησιμοποιήθηκαν ήταν οι BPMGLY, PAIBA, PACCA και τα μεταλλικά ιόντα Mg^{2+} , Ca^{2+} , Sr^{2+} και Ba^{2+} . Μελετήθηκαν τα συστήματα αυτά σε τρία pH (4, 5 και 6) και σε τρείς συγκεντρώσεις (0.1mM, 0.5mM και 1.0 mM).

Τα δοκίμια εκτέθηκαν στα εξής διαλύματα:

i. Υδατικό διάλυμα συγκεκριμένων τιμών pH και απουσία χημικών προσθέτων (Control)

- ii. Υδατικό διάλυμα συγκεκριμένων τιμών pH και συγκεκριμένων συγκεντρώσεων «ελεύθερων» υποκαταστατών
- iii. Υδατικό διάλυμα συγκεκριμένων τιμών pH και συγκεκριμένων συγκεντρώσεων μειγμάτων υποκαταστατών και μεταλλικών ιόντων, σε μοριακή αναλογία 1:1

Μετά την παρασκευή των διαλυμάτων εμβαπτίστηκαν προζυγισμένα δοκίμια χάλυβα σε κάθε διάλυμα. Μετά το πέρας 7 ημερών τα δοκίμια αφαιρέθηκαν από τα διαλύματα και αφού ξηράθηκαν και καθαρίστηκαν από προϊόντα διάβρωσης, ζυγίστηκαν ξανά ώστε να υπολογιστεί η απώλεια μάζας και τελικά ο ρυθμός διάβρωσης.

3.3 Ανάλυση αποτελεσμάτων

Ο ρυθμός διάβρωσης (Corrosion Rate, CR) υπολογίζεται από την εξίσωση:

$$CR = \frac{mass \ loss \times 87.6}{(area)(time)(metal \ density)}$$

Όπου CR μετράται σε mm/year, η απώλεια μάζας σε mg, η επιφάνεια σε cm² και αναφέρεται στη συνολική επιφάνεια του δοκιμίου η οποία είναι βυθισμένη στο διάλυμα (επιφάνεια επαφής), ο χρόνος σε ώρες και η πυκνότητα του μετάλλου σε g/cm³. Η επιφάνεια του δοκιμίου που ήταν βυθισμένη είναι 19.62 cm² και 14.83 cm² καθώς χρησιμοποιήθηκαν δύο ειδών δοκίμια. Ο χρόνος έκθεσης των δοκιμίων ήταν 168 ώρες και η πυκνότητα του μετάλλου 7.87 g/cm³.

Η «% παρεμπόδιση» υπολογίζεται από την εξίσωση:

% Παρεμπόδιση =
$$\left[\frac{CR_c - CR}{CR_c}\right] \times 100$$

Όπου CR_C αναφέρεται στο ρυθμό διάβρωσης στο Control διάλυμα και CR στο ρυθμό διάβρωσης στο κάθε μελετώμενο σύστημα παρεμποδιστών. Το σφάλμα της μεθόδου είναι ±10%, το οποίο επιβεβαιώθηκε και από τις επαναλήψεις των πειραμάτων διάβρωσης που διεξήχθησαν.

3.3.1 Μέτρηση ρυθμού διάβρωσης δοκιμίων «control»

Όλα τα πειράματα διάβρωσης πραγματοποιήθηκαν σε τιμές pH 4, 5 και 6. Πριν τη διεξαγωγή των πειραμάτων με τους παρεμποδιστές διάβρωσης, έγιναν πειράματα διάβρωσης των δοκιμίων χάλυβα, τα οποία βυθίστηκαν για 7 ημέρες σε απιονισμένο νερό ρυθμισμένο στο επιθυμητό pH και αφού καθαρίστηκαν από τα προϊόντα διάβρωσης, υπολογίστηκε ο ρυθμός διάβρωσής τους. Συγκεκριμένα, έγιναν πέντε πειράματα για κάθε τιμή του pH, υπολογίστηκε ο μέσος όρος των ρυθμών διάβρωσης για το κάθε pH (ο οποίος αντιστοιχεί σε 0 % παρεμπόδιστ διάβρωσης) και με βάση αυτόν στη συνέχεια έγιναν και οι υπολογισμοί των % παρεμποδίσεων διάβρωσης των δοκιμίων για τα συστήματα με τους παρεμποδιστές. Όπως προαναφέρθηκε χρησιμοποιήθηκαν δύο ειδών δοκίμια, οι ρυθμοί διάβρωσης των οποίων φαίνονται στους πίνακες 3.1 και 3.2.

	Σύστημα	CR (mm/y)	Μέσος όρος CR
	Control 1	0,0877	
4	Control 2	0,0866	
= H	Control 3	0,0851	0,0865 mm/y
lq	Control 4	0,0883	
	Control 5	0,0848	
	Control 1	0,0921	
pH = 5	Control 2	0,0940	
	Control 3	0,0946	0,0929 mm/y
	Control 4	0,0927	l I
	Control 5	0,0911	
	Control 1	0,1006	
pH = 6	Control 2	0,0988	
	Control 3	0,0999	0,0996 mm/y
	Control 4	0,0985	1
	Control 5	0,1002	

Πίνακας 3.1: Υπολογισμός μέσου όρου ρυθμού διάβρωσης πειραμάτων «control» για τα δοκίμια επιφάνειας επαφής 19,62 $\rm cm^2$

	Σύστημα	CR (mm/y)	Μέσος όρος CR
	Control 1	0,0974	
4	Control 2	0,0951	
= H	Control 3	0,0999	0,0974 mm/y
lq	Control 4	0,0949	
	Control 5	0,0996	1
	Control 1	0,1112	
pH = 5	Control 2	0,1032	
	Control 3	0,1050	0,1053 mm/y
	Control 4	0,1074	1
	Control 5	0,0996	l I
pH = 6	Control 1	0,1093	
	Control 2	0,1077	
	Control 3	0,1059	0,1075 mm/y
	Control 4	0,1057	
	Control 5	0,1090	

Πίνακας 3.2: Υπολογισμός μέσου όρου ρυθμού διάβρωσης πειραμάτων «control» για τα δοκίμια επιφάνειας επαφής 14.83 cm²

Στα πειράματα των παρεμποδιστών BPMGLY και PAIBA χρησιμοποιήθηκαν τα δοκίμια επιφάνειας επαφής 19.62 cm² για τις συγκεντρώσεις 0.1 mM και 0.5 mM, ενώ για τη συγκέντρωση 1 mM χρησιμοπιήθηκαν τα δοκίμια επιφάνειας 14.83 cm². Τέλος, όλα τα πειράματα διάβρωσης που αφορούν τον παρεμποδιστή PACCA έγιναν με τα δοκίμια επιφάνειας 14.83 cm².

3.3.2 Αποτελεσματικότητα αντιδιαβρωτικής ικανότητας για το σύστημα BPMGLY-M²⁺

Στον Πίνακα 3.3 παρουσιάζονται οι ρυθμοί διάβρωσης και η % παρεμπόδιση για τον υποκαταστάτη BPMGLY και για τα συστήματα BPMGLY-Mg²⁺, BPMGLY-Ca²⁺, BPMGLY-Sr²⁺ και BPMGLY-Ba²⁺. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειωθεί ξανά ότι στα πειράματα συγκέντρωσης 1 mM χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικών διαστάσεων δοκίμια, οπότε οι % παρεμποδίσεις που προκύπτουν είναι βάσει διαφορετικού «Control», σε σχέση με αυτές που προκύπτουν από τα πειράματα συγκεντρώσεων 0.1 mM και 0.5mM.

Πίνακας 3.3: Ρυθμοί διάβρωσης και η % παρεμπόδιση για τον υποκαταστάτη BPMGLY και για τα συστήματα BPMGLY-Mg²⁺, BPMGLY-Ca²⁺, BPMGLY-Sr²⁺ και BPMGLY-Ba²⁺ σε συγκεντρώσεις 0.1mM, 0.5mM και 1.0mM και σε pH 4, 5 και 6.

.

.

Σύστημα	Συνκέντοωση	Ρυθμός διάβρωσης (mm/y), % παρεμπόδιση		
20011/µ4	20782719000	<i>pH</i> = 4	<i>pH</i> = 5	<i>pH</i> = 6
BPMGLY	0.1 mM	0.019 mm/y, 78 %	0.049 mm/y, 47 %	0.045 mm/y, 55 %
	0.5 mM	0.032 mm/y, 63 %	0.055 mm/y, 41 %	0.054 mm/y, 46 %
	1.0 mM	0.074 mm/y, 21 %	0.059 mm/y, 44 %	0.056 mm/y, 48 %
	0.1 mM	0.049 mm/y, 43 %	0.053 mm/y, 43 %	0.038 mm/y, 62 %
BPMGLY - Mg ²⁺	0.5 mM	0.041 mm/y, 52 %	0.057 mm/y, 38 %	0.053 mm/y, 47 %
	1.0 mM	0.065 mm/y, 33 %	0.059 mm/y, 44 %	0.051 mm/y, 53 %
BPMGLY - Ca ²⁺	0.1 mM	0.067 mm/y, 22 %	0.049 mm/y, 48 %	0.043 mm/y, 57 %
	0.5 mM	0.053 mm/y, 39 %	0.061 mm/y, 34 %	0.051 mm/y, 49 %
	1.0 mM	0.062 mm/y, 36 %	0.054 mm/y, 49 %	0.046 mm/y, 58 %
BPMGLY - Sr ²⁺	0.1 mM	0.046 mm/y, 47 %	0.061 mm/y, 34 %	0.041 mm/y, 59 %
	0.5 mM	0.054 mm/y, 37 %	0.058 mm/y, 37 %	0.057 mm/y, 43 %
	1.0 mM	0.066 mm/y, 32 %	0.062 mm/y, 41 %	0.040 mm/y, 63 %
BPMGLY - Ba ²⁺	0.1 mM	0.046 mm/y, 47 %	0.054 mm/y, 42 %	0.042 mm/y, 58 %
	0.5 mM	0.046 mm/y, 46 %	0.037 mm/y, 60 %	0.046 mm/y, 53 %
	1.0 mM	0.060 mm/y, 38 %	0.054 mm/y, 49 %	0.036 mm/y, 66 %

Παρατηρείται ότι σε pH = 4 η παρεμποδιστική δράση του «ελεύθερου» υποκαταστάτη BPMGLY είναι σχετικά υψηλή στα 0.1 mM (78 %), ενώ με την αύξηση της συγκέντρωσης η παρεμπόδιση μειώνεται σταδιακά φτάνοντας την τιμή 24% στο 1.0 mM. Ωστόσο, παρουσία μετάλλων η παρεμποδιστική δράση βλέπουμε ότι μειώνεται σε μεγάλο βαθμό με μέγιστη από αυτές (52 %) να παρατηρείται στην περίπτωση του συστήματος BPMGLY-Mg²⁺ και συγκέντρωση 0.5mM. Επίσης, στην περίπτωση των Mg²⁺ και Ca²⁺ η παρεμποδιστική δράση του συστήματος αυξάνεται καθώς αυξάνεται η συγκέντρωση από 0.1 mM σε 0.5 mM, ενώ στη συνέχεια στην υψηλότερη συγκέντρωση 1.0 mM η % παρεμπόδιση μειώνεται. Όμως, στην περίπτωση των Sr²⁺ και Ba²⁺ η παρεμποδιστική δράση του συστήματος με την αύξηση της συγκέντρωσης μειώνεται σταδιακά μέχρι και το 1mM. Οι οπτικές παρατηρήσεις των δοκιμίων συμφωνούν με τις αντίστοιχες μετρήσεις παρεμπόδισης της διάβρωσης, ενώ σε κανένα δοκίμιο δεν είναι εμφανής ο σχηματισμός προστατευτικού υμενίου (Εικόνα 3.3.1 και Εικόνα 3.3.2).

Εικόνα 3.3.1: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών BPMGLY, BPMGLY-Mg²⁺, BPMGLY-Ca²⁺, BPMGLY-Sr²⁺ και BPMGLY-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε pH = 4 και συγκεντρώσεις 0.1 mM και 0.5mM

Εικόνα 3.3.2: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών BPMGLY, BPMGLY-Mg²⁺, BPMGLY-Ca²⁺, BPMGLY-Sr²⁺ και BPMGLY-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε pH = 4 και συγκέντρωση 1 mM

Μεταβαίνοντας από το pH = 4 στο pH = 5 παρατηρείται μείωση της παρεμποδιστικής δράσης του «ελεύθερου» υποκαταστάτη BPMGLY η οποία παραμένει σχετικά σταθερή σε όλο το ευρος των συγκεντρώσεων που μελετήθηκαν, εμφανίζοντας μέγιστη τιμή (47 %) ξανά στην χαμηλότερη συγκέντρωση 0.1 mM. Σε κοντινές τιμές % παρεμπόδισης κινούνται και τα συστήματα BPMGLY παρουσία μεταλλικών ιόντων αλκαλικών γαιών με εξαίρεση το σύστημα BPMGLY-Ba²⁺ στο οποίο παρατηρείται μέγιστη παρεμπόδιση (60 %) σε συγκέντρωση 0.5 mM. Επίσης, στο pH = 5 - όπως και πριν στο pH = 4 - στην επιφάνεια των δοκιμίων δεν είναι εμφανής ο σχηματισμός προστατευτικού υμενίου (Εικόνα 3.3.3 και Εικόνα 3.3.4).

Εικόνα 3.3.3: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών BPMGLY, BPMGLY-Mg²⁺, BPMGLY-Ca²⁺, BPMGLY-Sr²⁺ και BPMGLY-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε $\mathbf{pH} = \mathbf{5}$ και συγκεντρώσεις 0.1 mM και 0.5mM

Εικόνα 3.3.4: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών BPMGLY, BPMGLY-Mg²⁺, BPMGLY-Ca²⁺, BPMGLY-Sr²⁺ και BPMGLY-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε $\mathbf{pH} = \mathbf{5}$ και συγκέντρωση 1 mM

Στο pH = 6 η % παρεμπόδιση του «ελεύθερου» υποκαταστάτη παραμένει το ίδιο χαμηλή όπως στο pH = 5, εμφανίζοντας μέγιστη παρεμπόδιση (55 %) ξανά στη χαμηλότερη συγκέντρωση 0.1 mM. Αντίθετα, η % παρεμπόδιση στο pH = 6 αυξάνεται σε μεγάλο βαθμό παρουσία μεταλλικών ιόντων αλκαλικών γαιών, με τη

μεγαλύτερη παρεμποδιστική δράση να παρατηρείται παρουσία Ba^{2+} (66 % παρεμπόδιση) σε συγκέντρωση 1 mM. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι πηγαίνοντας σε υψηλότερες τιμές pH οι φωσφονικές ομάδες του υποκαταστάτη BPMGLY αποπρωτονιώνονται όλο και περισσότερο. Έτσι, υπάργει μεγαλύτερη αλληλεπίδραση μεταξύ του υποκαταστάτη και τόσο των ιόντων αλκαλικών γαιών όσο και των επιφανειακών ιόντων σιδήρου στην επιφάνεια των δοκιμίων, με αποτέλεσμα υπάργει και μεγαλύτερη τάση σχηματισμού μεταλλο-φωσφονικών να προστατευτικών υμενίων. Ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί ότι αυτό συμβαίνει σε μία βέλτιστη τιμή της συγκέντρωσης, καθώς από μία «κρίσιμη τιμή» της συγκέντρωσης και πάνω παράγεται πολύ γρήγορα το μεταλλοφωσφονικό υλικό και αυτό καθιζάνει στον πυθμένα του ποτηριού. Συγκεκριμένα, στα πειράματα που πραγματοποιήθηκαν, παρατηρήθηκε ότι με την αύξηση της συγκέντρωσης του υποκαταστάτη και των μεταλικών ιόντων ασβεστίου, στροντίου και βαρίου αυξήθηκε και η παρεμποδιστική τους δράση κατά της διάβρωσης των δοκιμίων χάλυβα (58 %, 63 % και 66 % αντίστοιχα σε συγκέντρωση 1 mM). Μόνο στην περίπτωση των ιόντων μαγνησίου συνέβη το αντίστροφο, που η μέγιστη παρεμπόδιση (62 %) σημειώθηκε στη χαμηλότερη συγκέντρωση 0.1 mM. Παρόλο που στο pH = 6 η παρεμπόδιση παρουσία μεταλλικών ιόντων αυξήθηκε, δεν παρατηρήθηκε κάποια εμφανές προστατευτικό μεταλλοφωσφονικό υμένιο στην επιφάνεια των δοκιμίων (Εικόνα 3.3.5 και Εικόνα 3.3.6).

Εικόνα 3.3.5: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών BPMGLY, BPMGLY-Mg²⁺, BPMGLY-Ca²⁺, BPMGLY-Sr²⁺ και BPMGLY-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε $\mathbf{pH} = \mathbf{6}$ και συγκεντρώσεις 0.1 mM και 0.5mM

Εικόνα 3.3.6: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών BPMGLY, BPMGLY-Mg²⁺, BPMGLY-Ca²⁺, BPMGLY-Sr²⁺ και BPMGLY-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε $\mathbf{pH} = \mathbf{6}$ και συγκέντρωση 1 mM

3.3.3 Αποτελεσματικότητα αντιδιαβρωτικής ικανότητας για το σύστημα PAIBA-M²⁺

Στον Πίνακα 3.4 παρουσιάζονται οι ρυθμοί διάβρωσης και η % παρεμπόδιση για τον υποκαταστάτη PAIBA και για τα συστήματα PAIBA-Mg²⁺, PAIBA-Ca²⁺, PAIBA-Sr²⁺ και PAIBA-Ba²⁺. Στα πειράματα συγκέντρωσης 1 mM, όπως και στη περίπτωση του υποκαταστάτη BPMGLY, χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικών διαστάσεων δοκίμια, οπότε οι % παρεμποδίσεις που προκύπτουν είναι βάσει διαφορετικού «Control», σε σχέση με αυτές που προκύπτουν από τα πειράματα συγκεντρώσεων 0.1 mM και 0.5mM.

Πίνακας 3.4: Ρυθμοί διάβρωσης και η % παρεμπόδιση για τον υποκαταστάτη PAIBA και για τα συστήματα PAIBA-Mg²⁺, PAIBA-Ca²⁺, PAIBA-Sr²⁺ και PAIBA-Ba²⁺ σε συγκεντρώσεις 0.1mM, 0.5mM και 1.0 mM και σε pH 4, 5 και 6.

.

.

Σύστημα	Συνκέντοωση	Ρυθμός διάβρωσης (mm/y), % παρεμπόδιση		
200111	20/10/10/	<i>pH</i> = 4	<i>pH</i> = 5	<i>pH</i> = 6
PAIBA	0.1 mM	0.027 mm/y, 69 %	0.036 mm/y, 62 %	0.051 mm/y, 49 %
	0.5 mM	0.037 mm/y, 57 %	0.032 mm/y, 65 %	0.072 mm/y, 28 %
	1.0 mM	0.063 mm/y, 35 %	0.058 mm/y, 44 %	0.061 mm/y, 43 %
	0.1 mM	0.048 mm/y, 45 %	0.046 mm/y, 51 %	0.040 mm/y, 60 %
PAIBA - Mg ²⁺	0.5 mM	0.045 mm/y, 48 %	0.064 mm/y, 31 %	0.063 mm/y, 37 %
	1.0 mM	0.067 mm/y, 3 %	0.061 mm/y, 42 %	0.062 mm/y, 42 %
	0.1 mM	0.054 mm/y, 37 %	0.040 mm/y, 56 %	0.045 mm/y, 55 %
PAIBA - Ca ²⁺	0.5 mM	0.052 mm/y, 40 %	0.065 mm/y, 29 %	0.062 mm/y, 38 %
	1.0 mM	0.068 mm/y, 30 %	0.062 mm/y, 41 %	0.065 mm/y, 30 %
PAIBA - Sr ²⁺	0.1 mM	0.056 mm/y, 36 %	0.042 mm/y, 54 %	0.043 mm/y, 57 %
	0.5 mM	0.071 mm/y, 18 %	0.059 mm/y, 36 %	0.067 mm/y, 33 %
	1.0 mM	0.068 mm/y, 30 %	0.058 mm/y, 45 %	0.057 mm/y, 47 %
PAIBA - Ba ²⁺	0.1 mM	0.053 mm/y, 39 %	0.109 mm/y, Διάλυση μετάλλου	0.040 mm/y, 60 %
	0.5 mM	0.073 mm/y, 15 %	0.060 mm/y, 35 %	0.064 mm/y, 35 %
	1.0 mM	0.069 mm/y, 29 %	0.064 mm/y, 39 %	0.064 mm/y, 40 %

Παρατηρείται ότι σε pH = 4 η παρεμποδιστική δράση του «ελεύθερου» υποκαταστάτη PAIBA είναι σχετικά υψηλή στα 0.1 mM (69 %), ενώ με την αύξηση της συγκέντρωσης η παρεμπόδιση μειώνεται σταδιακά φτάνοντας την τιμή 35 % στο 1.0 mM. Ωστόσο, στην ίδια τιμή του pH παρουσία μετάλλων η παρεμποδιστική δράση βλέπουμε ότι μειώνεται σε μεγάλο βαθμό με μέγιστη από αυτές (47 %) να παρατηρείται στην περίπτωση του συστήματος PAIBA-Mg²⁺ και συγκέντρωση 0.5 mM, ακριβώς όπως και στην περίπτωση της BPMGLY. Οι οπτικές παρατηρήσεις των δοκιμίων συμφωνούν με τις αντίστοιχες μετρήσεις παρεμπόδισης της διάβρωσης, ενώ σε κανένα δοκίμιο δεν είναι εμφανής ο σχηματισμός προστατευτικού υμενίου (Εικόνα 3.3.7 και Εικόνα 3.3.8).

Εικόνα 3.3.7: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών PAIBA, PAIBA-Mg²⁺, PAIBA-Ca²⁺, PAIBA-Sr²⁺ και PABA-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε pH = 4 και συγκεντρώσεις 0.1 mM και 0.5mM

Εικόνα 3.3.8: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών PAIBA, PAIBA-Mg²⁺, PAIBA-Ca²⁺, PAIBA-Sr²⁺ και PABA-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε pH = 4 και συγκέντρωση 1 mM

Μεταβαίνοντας από το pH = 4 στο pH = 5 η % παρεμπόδιση της διάβρωσης του χάλυβα του «ελεύθερου» υποκαταστάτη PAIBA συνεχίζει να βρίσκεται σε παραπλήσιες τιμές με τη μέγιστη (65 %) να σημειώνεται στα 0.5 mM. Ωστόσο, παρατηρείται αύξηση της % παρεμπόδισης παρουσία μεταλλικών ιόντων αλκαλικών γαιών με τη μέγιστη παρεμπόδιση (56 %) να επιτυγχάνεται στο σύστημα PAIBA-Ca²⁺ σε συγκέντρωση 0.1 mM. Εξαίρεση σε αυτό αποτελεί το σύστημα PAIBA-Ba²⁺ μόνο στη συγκέντρωση 0.1mM, καθώς σε αυτή παρατηρείται αρνητική παρεμπόδιση (-17%), δηλαδή διάλυση του μετάλλου. Επειδή η συγκεκριμέμη τιμή δεν ήταν αναμενόμενη, το πείραμα αυτό επαναλήφθηκε δύο ακόμα φορές, δίνοντας όμως και πάλι αρνητικές τιμές % παρεμπόδισης. Επίσης, στο pH = 5 στην επιφάνεια των δοκιμίων δεν είναι εμφανής ο σχηματισμός προστατευτικού υμενίου (Εικόνα 3.3.9 και Εικόνα 3.3.10).

Εικόνα 3.3.9: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών PAIBA, PAIBA-Mg²⁺, PAIBA-Ca²⁺, PAIBA-Sr²⁺ και PABA-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε $\mathbf{pH} = \mathbf{5}$ και συγκεντρώσεις 0.1 mM και 0.5mM

Εικόνα 3.3.10: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών PAIBA, PAIBA-Mg²⁺, PAIBA-Ca²⁺, PAIBA-Sr²⁺ και PABA-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε $\mathbf{pH} = \mathbf{5}$ και συγκέντρωση 1 mM

Στο pH = 6 παρατηρείται σημαντική μείωση της παρεμποδιστικής δράσης του «ελεύθερου» υποκαταστάτη PAIBA σε σχέση με τα pH = 4 και pH = 5, με τη μέγιστη (49 %) να σημειώνεται ξανά στη χαμηλότερη συγκέντρωση 0.1 mM. Αντίθετα, οι τιμές % παρεμπόδισης παρουσία μετάλλων εμφανίζονται όλες αυξημένες και μάλιστα σε όλες τις περιπτώσεις η μέγιστη % παρεμπόδιση παρατηρείται στη χαμηλότερη συγκέντρωση 0.1 mM. Συνολικά στο pH = 6 η μέγιστη παρεμποδιστική δράση (60 %) αποδίδεται στο σύστημα PAIBA-Mg²⁺ σε συγκέντρωση 0.1 mM. Τέλος, στην επιφάνεια των δοκιμίων δεν είναι εμφανής ο σχηματισμός προστατευτικού υμενίου (Εικόνα 3.3.11 και Εικόνα 3.3.12).

Εικόνα 3.3.11: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών PAIBA, PAIBA-Mg²⁺, PAIBA-Ca²⁺, PAIBA-Sr²⁺ και PABA-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε $\mathbf{pH} = \mathbf{6}$ και συγκεντρώσεις 0.1 mM και 0.5mM

Πίνακας 3.3.12: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών PAIBA, PAIBA-Mg²⁺, PAIBA-Ca²⁺, PAIBA-Sr²⁺ και PABA-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε $\mathbf{pH} = \mathbf{6}$ και συγκέντρωση 1 mM

3.3.3 Αποτελεσματικότητα αντιδιαβρωτικής ικανότητας για το σύστημα PACCA-M²⁺

Στον Πίνακα 3.5 παρουσιάζονται οι ρυθμοί διάβρωσης και η % παρεμπόδιση για τον υποκαταστάτη PACCA και για τα συστήματα PACCA-Mg²⁺, PACCA-Ca²⁺, PACCA-Sr²⁺ και PACCA-Ba²⁺. Στα πειράματα αυτά χρησιμοποιήθηκαν μόνο τα δοκίμια χάλυβα επιφάνειας επαφής 14.83 cm².

Πίνακας 3.5: Ρυθμοί διάβρωσης και η % παρεμπόδιση για τον υποκαταστάτη PACCA και για τα συστήματα PACCA- Mg^{2+} , PACCA- Ca^{2+} , PACCA- Sr^{2+} και PACCA- Ba^{2+} σε συγκεντρώσεις 0.1mM, 0.5mM και 1.0 mM και σε pH 4, 5 και 6.

.

Σύστημα	Συγκέντρωση	Ρυθμός διάβρωσης (mm/y), % παρεμπόδιση		
200111		pH = 4	<i>pH</i> = 5	<i>pH</i> = 6
PACCA	0.1 mM	0.048 mm/y, 50 %	0.020 mm/y, 81 %	0.001 mm/y, 96 %
	0.5 mM	0.033 mm/y, 66 %	0.034 mm/y, 68 %	0.037 mm/y, 66 %
	1.0 mM	0.068 mm/y, 30 %	0.068 mm/y, 36 %	0.064 mm/y, 40 %
	0.1 mM	0.046 mm/y, 53 %	0.054 mm/y, 49 %	0.064 mm/y, 41 %
PACCA - Mg2+	0.5 mM	0.033 mm/y, 66 %	0.038 mm/y, 64 %	0.065 mm/y, 40 %
	1.0 mM	0.069 mm/y, 29 %	0.073 mm/y, 31 %	0.065 mm/y, 40 %
PACCA - Ca2+	0.1 mM	0.046 mm/y, 52 %	0.057 mm/y, 46 %	0.056 mm/y, 48 %
	0.5 mM	0.033 mm/y, 66 %	0.037 mm/y, 65 %	0.064 mm/y, 40 %
	1.0 mM	0.077 mm/y, 21 %	0.073 mm/y, 31%	0.066 mm/y, 39 %
PACCA - Sr2+	0.1 mM	0.059 mm/y, 39 %	0.054 mm/y, 49 %	0.063 mm/y, 41 %
	0.5 mM	0.042 mm/y, 56 %	0.041 mm/y, 61 %	0.069 mm/y, 36 %
	1.0 mM	0.079 mm/y, 19 %	0.079 mm/y, 25 %	0.077 mm/y, 28 %
PACCA - Ba2+	0.1 mM	0.058 mm/y, 41 %	0.054 mm/y, 48 %	0.049 mm/y, 55 %
	0.5 mM	0.051 mm/y, 47 %	0.066 mm/y, 37 %	0.062 mm/y, 43 %
	1.0 mM	0.075 mm/y, 23 %	0.056 mm/y, 47 %	0.073 mm/y, 32 %

Παρατηρείται ότι σε pH = 4 η παρεμποδιστική δράση του «ελεύθερου» υποκαταστάτη PACCA είναι σχετικά υψηλή με τη μέγιστη να σημειώνεται στη συγκέντρωση 0.5 mM (66 %). Στο pH αυτό τόσο στην περίπτωση του υποκαταστάτη PACCA όσο και στους συνδιασμούς του με μεταλλικά ιόντα αλκαλικών γαιών, η % παρεμπόδιση αυξάνεται με την αύξηση της συγκέντρωσης από το 0.1 mM στα 0.5 mM, όπου σημειώνεται η μέγιστη παρεμπόδιση της διάβρωσης του χάλυβα, ενώ με περαιτέρω αύξηση της συγκέντρωσης στο 1 mM η παρεμποδιστική δράση των συστημάτων μειώνεται δραστικά. Το συμπέρασμα αυτό ενισγύεται και με τις τελικές οπτικές παρατηρήσεις των δοκιμίων (Εικόνα 3.3.13). Επίσης, στην επιφάνεια των δοκιμίων δε διακρίνεται σχηματισμός εμφανούς παραμποδιστικού 0 μεταλλοφωσφονικού υμενίου.

Πίνακας 3.3.13: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών PACCA, PACCA-Mg²⁺, PACCA-Ca²⁺, PACCA-Sr²⁺ και PACCA-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε pH = 4 και συγκέντρωση 0.1 mM, 0.5 mM και 1.0 mM

Μεταβαίνοντας από το pH = 4 στο pH = 5 η % παρεμπόδιση της διάβρωσης του χάλυβα του «ελεύθερου» υποκαταστάτη PACCA αυξάνεται σε όλο το εύρος των συγκεντρώσεων που πραγματοποιήθηκαν τα πειράματα. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μέγιστη % παρεμπόδιση (81 %) στη χαμηλότερη συγκέντρωση 0.1 mM και με τη σταδιακή αύξηση της συγκέντρωση η παρεμποδιστική δράση του PACCA ολοένα και μειώνεται. Ωστόσο, με την αύξηση του pH στην τιμή δεν παρατηρείται αντίστοιχη αύξηση της παρεμποδιστικής δράση του υποκαταστάτη PACCA παρουσία μεταλλικών ιόντων, καθώς οι τιμές % παρεμπόδισης είναι παραπλήσιες με αυτές στο pH = 4, ακολουθώντας όμως την ίδια τάση με πριν που εμφανίζουν μέγιστη παρεμποδιστική δράση στα 0.5 mM (με εξαίρεση το σύστημα PACCA-Ba²⁺ που σε

αυτή τη συγκέντρωση εμφανίζει πλέον την ελάχιστη % παρεμπόδιση διάβρωσης του χάλυβα). Όλα αυτά συμφωνούν και με τις οπτικές παρατηρήσεις των δοκιμίων μετά το πείραμα διάβρωσης (Εικόνα 3.3.14), ενώ και σε αυτές τις συνθήκες δε διακρίνεται κάποιο εμφανές προστατευτικό μεταλλοφωσφονικό υμένιο στην επιφάνεια των δοκιμίων.

Εικόνα 3.3.14: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών PACCA, PACCA-Mg²⁺, PACCA-Ca²⁺, PACCA-Sr²⁺ και PACCA-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε $\mathbf{pH} = \mathbf{5}$ και συγκέντρωση 0.1 mM, 0.5 mM και 1.0 mM

Στο pH = 6 η παρεμποδιστική δράση του «ελεύθερου» υποκαταστάτη αυξάνεται ακόμα περισσότερο και σε συγκέντρωση 0.1 mM η διάβρωση του χάλυβα σχεδόν αναστέλλεται πλήρως (96 % παρεμπόδιση). Όπως και στα υπόλοιπα pH, έτσι και στο pH = 6 με την αύξηση της συγκέντρωσης του υποκαταστάτη άνω του 0.1 mM, μειώνεται και η παρεμποδιστική του δράση. Στη περίπτωση των συστημάτων με τα μεταλλικά ιόντα, μεταβαίνοντας από το pH = 5 στο pH = 6, η % παρεμπόδιση μειώνεται σε όλο το εύρος των συγκεντρώσεων που δοκιμάστηκαν. Εξαίρεση αποτελεί το σύστημα PACCA-Ba²⁺, το οποίο σε αυτήν την τιμή του pH χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη αντιδιαβρωτική ικανότητα φτάνοντας τη μέγιστη παρεμπόδιση (55 %) σε συγκέντρωση 0.1 mM. Μία ακόμα παρατήρηση που μπορεί να γίνει σε αυτήν την τιμή του pH είναι ότι σε όλες τις περιπτώσεις που στο σύστημα υπάρχουν μεταλλικά ιόντα αλκαλικών γαιών, με την αύξηση της συγκέντρωσης έχουμε και σταδιακή μείωση της παρεμποδιστικής δράσης του συστήματος κατά της διάβρωσης του χάλυβα. Όλα τα συμπεράσματα ενισχύονται και από τις οπτικές παρατηρήσεις των δοκιμίων μετά τα πειράματα διάβρωσης (Εικόνα 3.3.15), ενώ ούτε σε αυτήν την περίπτωση διακρίνεται κάποιο εμφανές προστατευτικό υμένιο στην επιφάνεια των δοκιμίων.

Εικόνα 3.3.15: Οπτικές παρατηρήσεις της επίδρασης των παρεμποδιστών PACCA, PACCA-Mg²⁺, PACCA-Ca²⁺, PACCA-Sr²⁺ και PACCA-Ba²⁺ στη διάβρωση δοκιμίων χάλυβα σε $\mathbf{pH} = \mathbf{6}$ και συγκέντρωση 0.1 mM, 0.5 mM και 1.0 mM
3.4 Βιβλιογραφία

1. NACE Standard TM0169-95 (Item No.21200), National Association of Corrosion Engineers, Houston, TX, www.nace.org

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

4.1 Συμπεράσματα

Στην παρούσα διπλωματική εργασία συζητήθηκε η σύνθεση και ο γαρακτηρισμός μίας οικογένειας διφωσφονικών παραγώγων τεχνητών αμινοξέων που αποτελούν δομικά ανάλογα της γλυκίνης. Έτσι, συνθέθηκαν οι υποκαταστάτες BPMGLY, PAIBA, PACCA και PAPCA. Ο BPMGLY αποτελεί το διφωσφονικό παράγωγο της γλυκίνης που προκύπτει μέσω της αντίδρασης Mannich-type, ένω τα PAIBA, PACCA, PAPCA αποτελούν δοκιμά ανάλογα της BPMGLY, καθώς προκύπτουν από αυτόν προσθέτοντας, στον α-άνθρακα του αρχικού αμινοξέος, δύο μεθυλομάδες, έναν κορεσμένο υδρογονανθρακικό εξαμελή δακτύλιο ή έναν κορεσμένο πενταμελή δακτύλιο αντίστοιγα. υδρογονανθρακικό Oι ενώσεις αυτές γαρακτηρίστηκαν μέσω φασματοσκοπίας πυρηνικού μαγνητικού συντονισμού και φασματοσκοπίας υπερύθρου.

Από τους υποκαταστάτες αυτούς και σε συνδιασμό με μέταλλα των αλκαλικών γαιών συνθέθηκαν δέκα νέες μεταλλο-φωσφονικές ενώσεις μέσω υδροθερμικής αντίδρασης καθώς και μέσω αργής εξάτμισης σε θερμοκρασία δωματίου. Όλες οι συνθέσεις πραγματοποιήθηκαν σε όξινα υδατικά διαλύματα με εύρος τιμών pH 2.0-5.3 και οι ενώσεις που προέκυψαν χαρακτηρίστηκαν με φασματοσκοπία υπερύθρου. Επίσης, όλες οι δομές των μεταλλο-φωσφονικών λύθηκαν με κρυσταλλογραφία ακτίνων Χ μονοκρυστάλλου, ενώ πραγματοποιήθηκε και έλεγχος της ορθότητας αυτών μέσω κρυσταλλογραφίας ακτίνων Χ σκόνης.

Ακόμα, παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της μελέτης για την αντιδιαβρωτική ικανότητα των παρεμποδιστών BPMGLY, PAIBA και PACCA σε δοκίμια χάλυβα. Μελετήθηκε επίσης και η πιθανή συνέργεια μεταξύ των προαναφερθέντων παρεμποδιστών με τα ιόντα αλκαλικών γαιών Mg^{2+} , Ca^{2+} , Sr^{2+} και Ba^{2+} . Πραγματοποιήθηκαν σε όλες τις περιπτώσεις πειράματα σε τρεις διαφορετικές συγκεντρώσεις (0.1 mM, 0.5 mM και 1 mM), και για την καθεμία από αυτές σε τρεις διαφορετιμές τιμές του pH (4, 5 και 6).

Από τα συστήματα που μελετήθηκαν για τους τρεις παρεμποδιστές, οι μέγιστες παρεμποδίσεις παρατηρήθηκαν απουσία μεταλλικών ιόντων και μάλιστα στη χαμηλότερη συγκέντρωση 0.1 mM. Για τους παρεμποδιστές BPMGLY και PAIBA, μέγιστη παρεμπόδιση σημειώθηκε στο pH = 4 (78 % και 69 % αντίστοιχα), ενώ στην περίπτωση του PACCA η μέγιστη παρεμπόδιση - καθώς και η μεγαλύτερη όλων των συστημάτων που μελετήθηκαν - σημειώθηκε στο pH = 6 (96 % παρεμπόδιση). Η παρεμποδιστική δράση των «ελεύθερων» παρεμποδιστών διάβρωσης στη συγκέντρωση 0.1 mM παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 4.1.1.

Διάγραμμα 4.1.1: Παρεμποδιστική δράση «ελεύθερων» παρεμποδιστών διάβρωσης χάλυβα σε συγκέντρωση 0.1 mM και pH 4, 5 και 6

Για τα συστήματα των παρεμποδιστών BPMGLY και PAIBA παρουσία μεταλλικών ιόντων, η μέγιστη παρεμποδιστική δράση παρατηρήθηκε και στις δύο περιπτώσεις παρουσία ιόντων βαρίου Ba²⁺ και μάλιστα σε pH = 6. Στο σύστημα BPMGLY-Ba²⁺ μέγιστη παρεμπόδιση σημειώθηκε στη συγκέντρωση 1 mM (66 %), ενώ για το σύστημα PAIBA-Ba²⁺ σημειώθηκε στη συγκέντρωση 0.1 mM (60 %). Επίσης, παρουσία μεταλλικών ιόντων των αλκαλικών γαιών παρατηρήθηκε ότι, σε όλες τις συγκτρώσεις, με την αύξηση του pH αυξάνεται και η παρεμποδιστική δράση του συστήματος (με ελάχιστες εξαιρέσεις). Ενδεικτικά, παρατίθενται συγκριτικά διαγράμματα για τα συστήματα BPMGLY-Ca²⁺ και PAIBA-Ca²⁺ (Διαγράμματα 4.1.2, 4.1.3 και 4.1.4), από τα οποία επιβεβαιώνεται η παραπάνω παρατήρηση.

Διάγραμμα 4.1.2: Παρεμποδιστική δράση των παρεμποδιστών διάβρωσης χάλυβα BPMGLY και PACCA παρουσία ιόντων ασβεστίου Ca^{2+} σε συγκέντρωση 0.1 mM και pH 4, 5 και 6

Διάγραμμα 4.1.3: Παρεμποδιστική δράση των παρεμποδιστών διάβρωσης χάλυβα BPMGLY και PACCA παρουσία ιόντων ασβεστίου Ca²⁺ σε συγκέντρωση 0.5 mM και pH 4, 5 και 6

Διάγραμμα 4.1.4: Παρεμποδιστική δράση των παρεμποδιστών διάβρωσης χάλυβα BPMGLY και PACCA παρουσία ιόντων ασβεστίου Ca²⁺ σε συγκέντρωση 1 mM και pH 4, 5 και 6

Στην περίπτωση του παρεμποδιστή PACCA παρουσία μεταλλικών ιόντων αλκαλικών γαιών, παρατηρήθηκε αυξημένη παρεμποστική δράση (με εξαίρεση το σύστημα PACCA-Ba²⁺) στο pH = 5 και σε συγκέντρωση 0.5 mM, με την % παρεμπόδιση της διάβρωσης του χάλυβα να ξεπερνάει το 60%. Ωστόσο, δεν παρατηρήθηκε κάποια συγκεκριμένη τάση που να χαρακτηρίζει όλα τα συστήματα PACCA-M²⁺.

4.2 Προοπτικές

Κατά την διάρκεια της παρούσας ερευνητικής εργασίας πραγματοποιήθηκαν συνθέσεις νεών αμινοφωσφονικών οξέων και των αντίστοιχων μεταλλοφωφονικών ενώσεών τους, καθώς και υλοποιήθηκαν μελέτες αυτών ως παρεμποδιστές διάβρωσης. Στο μέλλον αυτές οι προσπάθειες θα μπορούσαν να κινηθούν ως εξής:

- Χρήση συνυποκαταστατών όπως η 2,2'-διπυριδίνη, η 1,10-φαινανθρολίνη, το ιμιδαζόλιο και η 4,4'-διπυριδίνη με σκοπό να αυξηθεί η πολυπλοκότητα των ενώσεων
- 2. Χρήση περισσοτέρων μεταλλικών ιόντων για τη δημιουργία νέων μεταλλοφωσφονικών ενώσεων με τους υποκαταστάτες PAIBA, PACCA και PAPCA με σκοπό τη μελέτη διαφόρων ιδιοτήτων τους (π.χ. πρωτονιακή αγωγιμότητα και κατάλυση). Η προσπάθεια αυτή έχει ήδη ξεκινήσει και έχει απομονωθεί ένα μονοπυρηνικό σύμπλοκο του χαλκού με τον υποκαταστάτη PAIBA
- 3. Σύνθεση ομάδας φωσφονικών παραγώγων από αμινοξέα με μεταβλητού μήκους ανθρακική αλυσίδα HOOC-(CH₂)_n-NH₂ μέσω της αντίδρασης τύπου Mannich και χρήση αυτών για τη σύνθεση νέων μεταλλο-φωσφονικών ενώσεων καθώς και εφαρμογή τους στην αντιδιαβρωτική προστασία. Η προσπάθεια αυτή έχει επίσης ξεκινήσει και έχουν συνθεθεί στο εργαστήριό μας τρεις νέοι διφωσφονικοί υποκαταστάτες αυτής της ομάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Number	Atom1	Atom2	Atom3	Angle
1	03	P1	01	111.3(1)
2	03	P1	O2	118.6(1)
3	03	P1	C1	104.6(1)
4	01	P1	O2	107.4(1)
5	01	P1	C1	106.1(1)
6	02	P1	C1	108.1(1)
7	06	P2	O4	109.7(1)
8	06	P2	05	118.2(1)
9	06	P2	C2	104.8(1)
10	O4	P2	05	110.6(1)
11	O4	P2	C2	102.5(1)
12	05	P2	C2	109.8(1)
13	O2	Mg1	O10	88.21(8)
14	O2	Mg1	05	94.38(8)
15	O2	Mg1	09	91.69(8)
16	02	Mg1	011	175.36(9)
17	02	Mg1	03	88.44(8)
18	O10	Mg1	05	177.35(9)
19	O10	Mg1	09	87.55(8)
20	O10	Mg1	011	87.93(8)
21	O10	Mg1	03	85.94(8)
22	05	Mg1	09	91.77(8)
23	05	Mg1	011	89.51(8)
24	05	Mg1	03	94.72(8)
25	09	Mg1	011	90.71(8)
26	09	Mg1	03	173.48(9)
27	011	Mg1	03	88.73(8)
28	P1	03	Mg1	138.3(1)
29	P1	01	H1	109.5
30	P1	O2	Mg1	131.2(1)
31	Mg1	O10	H10A	110.0
32	Mg1	O10	H10B	109.6
33	H10A	O10	H10B	103.9
34	P2	O4	H4	109.5
35	P2	05	Mg1	171.6(1)
36	Mg1	09	H9A	109.5
37	Mg1	09	H9B	109.2
38	H9A	09	H9B	104.4
39	Mg1	011	H11A	111.2
40	Mg1	011	H11B	110.4
41	H11A	011	H11B	103.0
42	H1A	N1	C2	105.3

Πίνακας 5.1: Γωνίες δεσμών της ένωσης $Mg_2(PAIBA)_2(H_2O)_6 \cdot 6H_2O$

43	H1A	N1	C3	105.4
44	H1A	N1	C1	105.4
45	C2	N1	C3	113.3(2)
46	C2	N1	C1	111.6(2)
47	C3	N1	C1	114.8(2)
48	P2	C2	N1	112.8(2)
49	P2	C2	H2A	109.0
50	P2	C2	H2B	109.0
51	N1	C2	H2A	109.0
52	N1	C2	H2B	109.0
53	H2A	C2	H2B	107.8
54	N1	C3	C6	105.2(2)
55	N1	C3	C5	110.7(2)
56	N1	C3	C4	109.4(2)
57	C6	C3	C5	114.4(2)
58	C6	C3	C4	105.8(2)
59	C5	C3	C4	111.1(2)
60	P1	C1	N1	109.4(2)
61	P1	C1	H1B	109.8
62	P1	C1	H1C	109.8
63	N1	C1	H1B	109.8
64	N1	C1	H1C	109.8
65	H1B	C1	H1C	108.2
66	08	C6	07	125.9(2)
67	08	C6	C3	116.0(2)
68	07	C6	C3	117.9(2)
69	C3	C5	H5A	109.5
70	C3	C5	H5B	109.5
71	C3	C5	H5C	109.5
72	H5A	C5	H5B	109.5
73	H5A	C5	H5C	109.5
74	H5B	C5	H5C	109.5
75	C3	C4	H4A	109.5
76	C3	C4	H4B	109.4
77	C3	C4	H4C	109.5
78	H4A	C4	H4B	109.4
79	H4A	C4	H4C	109.5
80	H4B	C4	H4C	109.5
81	03	P1	01	111.3(1)
82	03	P1	O2	118.6(1)
83	03	P1	C1	104.6(1)
84	01	P1	O2	107.4(1)
85	01	P1	C1	106.1(1)
86	02	P1	C1	108.1(1)
87	06	P2	04	109.7(1)
88	06	P2	05	118.2(1)
89	06	P2	C2	104.8(1)
90	04	P2	05	110.6(1)

91	O4	P2	C2	102.5(1)
92	05	P2	C2	109.8(1)
93	03	Mg1	O2	88.44(8)
94	03	Mg1	O10	85.94(8)
95	03	Mg1	05	94.72(8)
96	03	Mg1	09	173.48(9)
97	03	Mg1	011	88.73(8)
98	O2	Mg1	O10	88.21(8)
99	02	Mg1	05	94.38(8)
100	O2	Mg1	09	91.69(8)
101	O2	Mg1	011	175.36(9)
102	O10	Mg1	05	177.35(9)
103	O10	Mg1	09	87.55(8)
104	O10	Mg1	011	87.93(8)
105	05	Mg1	09	91.77(8)
106	05	Mg1	011	89.51(8)
107	09	Mg1	011	90.71(8)
108	Mg1	03	P1	138.3(1)
109	P1	01	H1	109.5
110	P1	O2	Mg1	131.2(1)
111	Mg1	O10	H10A	110.0
112	Mg1	O10	H10B	109.6
113	H10A	O10	H10B	103.9
114	P2	O4	H4	109.5
115	P2	05	Mg1	171.6(1)
116	Mg1	09	H9A	109.5
117	Mg1	09	H9B	109.2
118	H9A	09	H9B	104.4
119	Mg1	011	H11A	111.2
120	Mg1	011	H11B	110.4
121	H11A	011	H11B	103.0
122	H1A	N1	C2	105.3
123	H1A	N1	C3	105.4
124	H1A	N1	C1	105.4
125	C2	N1	C3	113.3(2)
126	C2	N1	C1	111.6(2)
127	C3	N1	C1	114.8(2)
128	P2	C2	N1	112.8(2)
129	P2	C2	H2A	109.0
130	P2	C2	H2B	109.0
131	N1	C2	H2A	109.0
132	N1	C2	H2B	109.0
133	H2A	C2	H2B	107.8
134	N1	C3	C6	105.2(2)
135	N1	C3	C5	110.7(2)
136	N1	C3	C4	109.4(2)
137	C6	C3	C5	114.4(2)
138	C6	C3	C4	105.8(2)

139	C5	C3	C4	111.1(2)
140	P1	C1	N1	109.4(2)
141	P1	C1	H1B	109.8
142	P1	C1	H1C	109.8
143	N1	C1	H1B	109.8
144	N1	C1	H1C	109.8
145	H1B	C1	H1C	108.2
146	08	C6	07	125.9(2)
147	08	C6	C3	116.0(2)
148	07	C6	C3	117.9(2)
149	C3	C5	H5A	109.5
150	C3	C5	H5B	109.5
151	C3	C5	H5C	109.5
152	H5A	C5	H5B	109.5
153	H5A	C5	H5C	109.5
154	H5B	C5	H5C	109.5
155	C3	C4	H4A	109.5
156	C3	C4	H4B	109.4
157	C3	C4	H4C	109.5
158	H4A	C4	H4B	109.4
159	H4A	C4	H4C	109.5
160	H4B	C4	H4C	109.5
161	H12A	012	H12B	104.4
162	H13A	013	H13B	109.5
163	H14A	014	H14B	109.5

Πίνακας 5.2: Αποστάσεις δεσμών στην ένωση $Mg_2(PAIBA)_2(H_2O)_6 \cdot 6H_2O$

Number	Atom1	Atom2	Length
1	P1	03	1.500(2)
2	P1	01	1.567(2)
3	P1	O2	1.502(2)
4	P1	C1	1.829(3)
5	P2	06	1.496(2)
6	P2	O4	1.584(2)
7	P2	05	1.492(2)
8	P2	C2	1.830(3)
9	Mg1	O2	2.088(2)
10	Mg1	O10	2.060(2)
11	Mg1	05	2.020(2)
12	Mg1	09	2.063(3)
13	Mg1	011	2.125(2)
14	Mg1	03	2.044(2)
15	03	Mg1	2.044(2)
16	01	H1	0.840
17	O10	H10A	0.879

18	O10	H10B	0.879
19	04	H4	0.840
20	09	H9A	0.871
21	09	H9B	0.871
22	08	C6	1.257(4)
23	07	C6	1.247(3)
24	011	H11A	0.896
25	011	H11B	0.895
26	N1	H1A	1.000
27	N1	C2	1.511(3)
28	N1	C3	1.532(3)
29	N1	C1	1.515(3)
30	C2	H2A	0.990
31	C2	H2B	0.990
32	C3	C6	1.550(3)
33	C3	C5	1.520(5)
34	C3	C4	1.530(3)
35	C1	H1B	0.990
36	C1	H1C	0.990
37	C5	H5A	0.980
38	C5	H5B	0.980
39	C5	H5C	0.980
40	C4	H4A	0.980
41	C4	H4B	0.980
42	C4	H4C	0.980
43	P1	03	1.500(2)
44	P1	01	1.567(2)
45	P1	02	1.502(2)
46	P1	C1	1.829(3)
47	P2	06	1.496(2)
48	P2	04	1.584(2)
49	P2	05	1.492(2)
50	P2	C2	1.830(3)
51	Mg1	02	2.088(2)
52	Mg1	O10	2.060(2)
53	Mg1	05	2.020(2)
54	Mg1	09	2.063(3)
55	Mg1	011	2.125(2)
56	01	H1	0.840
57	O10	H10A	0.879
58	O10	H10B	0.879
59	O4	H4	0.840
60	09	H9A	0.871
61	09	H9B	0.871
62	08	C6	1.257(4)
63	07	C6	1.247(3)
64	011	H11A	0.896
65	011	H11B	0.895

66	N1	H1A	1.000
67	N1	C2	1.511(3)
68	N1	C3	1.532(3)
69	N1	C1	1.515(3)
70	C2	H2A	0.990
71	C2	H2B	0.990
72	C3	C6	1.550(3)
73	C3	C5	1.520(5)
74	C3	C4	1.530(3)
75	C1	H1B	0.990
76	C1	H1C	0.990
77	C5	H5A	0.980
78	C5	H5B	0.980
79	C5	H5C	0.980
80	C4	H4A	0.980
81	C4	H4B	0.980
82	C4	H4C	0.980
83	012	H12A	0.871
84	012	H12B	0.871
85	013	H13A	0.870
86	013	H13B	0.870
87	014	H14A	0.870
88	014	H14B	0.870

Πίνακας 5.3: Γωνίες δεσμών της ένωσης Ca(PAIBA)(H₂O)·2H₂O

Number	Atom1	Atom2	Atom3	Angle
1	H1A	C1	H1B	107.8
2	H1A	C1	N1	108.9
3	H1A	C1	P1	108.9
4	H1B	C1	N1	109.0
5	H1B	C1	P1	108.9
6	N1	C1	P1	113.1(3)
7	H2A	C2	H2B	107.6
8	H2A	C2	N1	108.9
9	H2A	C2	P2	108.9
10	H2B	C2	N1	108.8
11	H2B	C2	P2	108.8
12	N1	C2	P2	113.7(3)
13	C4	C3	C5	112.8(4)
14	C4	C3	C6	105.3(4)
15	C4	C3	N1	107.5(3)
16	C5	C3	C6	111.4(4)
17	C5	C3	N1	110.7(4)
18	C6	C3	N1	108.9(4)
19	C3	C4	07	116.0(4)

20	C3	C4	08	117.8(4)
21	07	C4	08	126.2(5)
22	C3	C5	H5A	109.5
23	C3	C5	H5B	109.5
24	C3	C5	H5C	109.5
25	H5A	C5	H5B	109.5
26	H5A	C5	H5C	109.5
27	H5B	C5	H5C	109.4
28	C3	C6	H6A	109.5
29	C3	C6	H6B	109.4
30	C3	C6	H6C	109.5
31	H6A	C6	H6B	109.5
32	H6A	C6	H6C	109.5
33	H6B	C6	H6C	109.4
34	07	Ca1	09	170.3(1)
35	07	Cal	02	91.4(1)
36	07	Cal	03	93.4(1)
37	07	Cal	05	89.9(1)
38	07	Ca1	06	102.5(1)
39	09	Ca1	O2	92.8(1)
40	09	Cal	03	83.0(1)
41	09	Ca1	05	80.9(1)
42	09	Cal	06	86.5(1)
43	02	Cal	03	174.2(1)
44	02	Ca1	05	96.3(1)
45	O2	Ca1	06	87.4(1)
46	03	Ca1	05	87.0(1)
47	03	Cal	06	88.4(1)
48	05	Ca1	06	167.1(1)
49	C1	N1	C2	111.3(4)
50	C1	N1	C3	112.6(4)
51	C1	N1	H1	106.1
52	C2	N1	C3	114.0(3)
53	C2	N1	H1	106.1
54	C3	N1	H1	106.0
55	H1C	01	P1	109.4
56	P1	O2	Cal	144.1(2)
57	P1	03	Cal	151.1(2)
58	H4	O4	P2	109.4
59	P2	05	Cal	144.6(2)
60	P2	06	Cal	143.9(2)
61	C4	07	Cal	151.5(3)
62	Ca1	09	H9A	110.1
63	Cal	09	H9B	109.5
64	H9A	09	H9B	139.9
65	C1	P1	01	105.9(2)
66	C1	P1	O2	106.5(2)
67	C1	P1	03	107.2(2)

68	01	P1	O2	110.2(2)
69	01	P1	03	107.8(2)
70	O2	P1	03	118.5(2)
71	C2	P2	O4	103.9(2)
72	C2	P2	05	106.2(2)
73	C2	P2	06	110.3(2)
74	O4	P2	05	113.9(2)
75	O4	P2	06	106.5(2)
76	05	P2	06	115.5(2)
77	03	Cal	05	87.0(1)
78	H10A	O10	H10B	103.6
79	H11A	011	H11B	109

Πίνακας 5.4: Αποστάσεις δεσμών στην ένωση $Ca(PAIBA)(H_2O) \cdot 2H_2O$

Number	Atom1	Atom2	Туре	Polymeric	Length	SybylType
1	C1	H1A	Unknown	no	0.970	1
2	C1	H1B	Unknown	no	0.969	1
3	C1	N1	Unknown	no	1.509(6)	1
4	C1	P1	Unknown	no	1.834(5)	1
5	C2	H2A	Unknown	no	0.970	1
6	C2	H2B	Unknown	no	0.971	1
7	C2	N1	Unknown	no	1.520(6)	1
8	C2	P2	Unknown	no	1.833(4)	1
9	C3	C4	Unknown	no	1.544(6)	1
10	C3	C5	Unknown	no	1.533(7)	1
11	C3	C6	Unknown	no	1.525(7)	1
12	C3	N1	Unknown	no	1.535(6)	1
13	C4	07	Unknown	no	1.242(6)	un
14	C4	08	Unknown	no	1.255(6)	un
15	C5	H5A	Unknown	no	0.959	1
16	C5	H5B	Unknown	no	0.960	1
17	C5	H5C	Unknown	no	0.960	1
18	C6	H6A	Unknown	no	0.959	1
19	C6	H6B	Unknown	no	0.961	1
20	C6	H6C	Unknown	no	0.960	1
21	Ca1	07	Unknown	no	2.296(4)	un
22	Ca1	09	Unknown	no	2.412(4)	1
23	Ca1	O2	Unknown	yes	2.336(3)	un
24	Ca1	03	Unknown	yes	2.317(3)	un
25	Ca1	05	Unknown	yes	2.325(3)	un
26	Ca1	06	Unknown	yes	2.310(3)	un
27	N1	H1	Unknown	no	0.980	1
28	01	H1C	Unknown	no	0.820	1
29	01	P1	Unknown	no	1.563(4)	1
30	02	P1	Unknown	no	1.497(3)	un

31	O2	Ca1	Unknown	yes	2.336(3)	un
32	03	P1	Unknown	no	1.492(3)	un
33	03	Ca1	Unknown	yes	2.317(3)	un
34	O4	H4	Unknown	no	0.820	1
35	O4	P2	Unknown	no	1.562(3)	1
36	05	P2	Unknown	no	1.503(3)	un
37	05	Ca1	Unknown	yes	2.325(3)	un
38	06	P2	Unknown	no	1.504(3)	un
39	06	Ca1	Unknown	yes	2.310(3)	un
40	09	H9A	Unknown	no	0.843	1
41	09	H9B	Unknown	no	0.855	1
42	O10	H10A	Unknown	no	0.851	1
43	O10	H10B	Unknown	no	0.85	1
44	011	H11A	Unknown	no	0.851	1
45	011	H11B	Unknown	no	0.850	1

Πίνακας 5.5: Γωνίες δεσμών της ένωσης $Mg(PACCA)(H_2O)_2$

Number	Atom1	Atom2	Atom3	Angle
1	01	P1	O2	111.57(8)
2	01	P1	03	118.93(8)
3	01	P1	C1	109.19(8)
4	O2	P1	03	108.89(8)
5	O2	P1	C1	100.71(8)
6	03	P1	C1	105.86(8)
7	O4	P2	05	110.34(8)
8	O4	P2	06	116.34(8)
9	O4	P2	C2	108.45(8)
10	05	P2	06	109.98(8)
11	05	P2	C2	107.41(8)
12	06	P2	C2	103.78(8)
13	01	Mg1	O4	89.69(6)
14	01	Mg1	09	90.15(6)
15	01	Mg1	O10	175.12(6)
16	01	Mg1	03	95.40(6)
17	01	Mg1	06	96.65(6)
18	O4	Mg1	09	89.37(6)
19	O4	Mg1	O10	86.72(6)
20	O4	Mg1	03	174.65(6)
21	O4	Mg1	06	88.67(6)
22	09	Mg1	O10	86.50(6)
23	09	Mg1	03	92.24(6)
24	09	Mg1	06	172.92(6)
25	010	Mg1	03	88.29(6)
26	010	Mg1	06	86.59(6)
27	03	Mg1	06	89.12(6)

28	P1	01	Mg1	162.43(9)
29	P1	02	H2	109.5
30	P1	03	Mg1	133.16(8)
31	P2	04	Mg1	137.74(8)
32	P2	05	H5	109.5
33	P2	06	Mg1	143.36(9)
34	Mg1	09	H9A	110.6
35	Mg1	09	H9B	110.2
36	H9A	09	H9B	103.5
37	Mg1	O10	H10A	109.7
38	Mg1	O10	H10B	109.7
39	H10A	O10	H10B	116.7
40	H1	N1	C1	105.1
41	H1	N1	C2	105.1
42	H1	N1	C3	105.1
43	C1	N1	C2	111.8(1)
44	C1	N1	C3	112.7(1)
45	C2	N1	C3	116.0(1)
46	P1	C1	N1	111.8(1)
47	P1	C1	H1A	109.3
48	P1	C1	H1B	109.2
49	N1	C1	H1A	109.3
50	N1	C1	H1B	109.3
51	H1A	C1	H1B	107.9
52	P2	C2	N1	110.3(1)
53	P2	C2	H2A	109.6
54	P2	C2	H2B	109.6
55	N1	C2	H2A	109.6
56	N1	C2	H2B	109.6
57	H2A	C2	H2B	108.1
58	N1	C3	C4	104.2(1)
59	N1	C3	C5	108.1(1)
60	N1	C3	C9	111.0(1)
61	C4	C3	C5	109.0(2)
62	C4	C3	C9	112.5(2)
63	C5	C3	C9	111.6(2)
64	07	C4	08	125.6(2)
65	07	C4	C3	113.7(2)
66	08	C4	C3	120.8(2)
67	C3	C5	H5A	109.7
68	C3	C5	H5B	109.7
69	C3	C5	C6	109.9(2)
70	H5A	C5	H5B	108.2
71	H5A	C5	C6	109.7
72	H5B	C5	C6	109.7
73	C5	C6	H6A	109.5
74	C5	C6	H6B	109.4
75	C5	C6	C7	110.9(2)

76	H6A	C6	H6B	108.0
77	H6A	C6	C7	109.5
78	H6B	C6	C7	109.4
79	C6	C7	H7A	109.3
80	C6	C7	H7B	109.3
81	C6	C7	C8	111.5(2)
82	H7A	C7	H7B	108.0
83	H7A	C7	C8	109.3
84	H7B	C7	C8	109.3
85	C7	C8	H8A	109.2
86	C7	C8	H8B	109.1
87	C7	C8	C9	112.3(2)
88	H8A	C8	H8B	107.8
89	H8A	C8	C9	109.1
90	H8B	C8	C9	109.1
91	C3	C9	C8	111.7(2)
92	C3	C9	H9C	109.3
93	C3	C9	H9D	109.3
94	C8	C9	H9C	109.3
95	C8	C9	H9D	109.3
96	H9C	C9	H9D	107.9

Πίνακας 5.6: Αποστάσεις δεσμών στην ένωση $Mg(PACCA)(H_2O)_2$

Number	Atom1	Atom2	Length
1	P1	01	1.484(1)
2	P1	02	1.574(1)
3	P1	03	1.496(1)
4	P1	C1	1.825(2)
5	P2	O4	1.514(1)
6	P2	05	1.554(2)
7	P2	06	1.498(1)
8	P2	C2	1.844(2)
9	Mg1	01	1.997(1)
10	Mg1	04	2.132(2)
11	Mg1	09	2.139(1)
12	Mg1	O10	2.051(1)
13	Mg1	03	2.087(2)
14	Mg1	06	2.046(1)
15	O2	H2	0.820
16	03	Mg1	2.087(2)
17	05	H5	0.820
18	06	Mg1	2.046(1)
19	07	C4	1.278(2)
20	08	C4	1.209(2)
21	09	H9A	0.868

22	09	H9B	0.868
23	O10	H10A	0.858
24	O10	H10B	0.859
25	N1	H1	0.980
26	N1	C1	1.509(3)
27	N1	C2	1.525(2)
28	N1	C3	1.554(3)
29	C1	H1A	0.970
30	C1	H1B	0.970
31	C2	H2A	0.970
32	C2	H2B	0.970
33	C3	C4	1.564(2)
34	C3	C5	1.534(3)
35	C3	C9	1.525(2)
36	C5	H5A	0.970
37	C5	H5B	0.970
38	C5	C6	1.526(4)
39	C6	H6A	0.970
40	C6	H6B	0.970
41	C6	C7	1.517(3)
42	C7	H7A	0.970
43	C7	H7B	0.970
44	C7	C8	1.524(4)
45	C8	H8A	0.970

Πίνακας 5.7: Γωνίες δεσμών της ένωσης Ca(PACCA)(H2O)_2

Number	Atom1	Atom2	Atom3	Angle
1	01	Cal	09	100.98(9)
2	01	Cal	O10	86.45(9)
3	01	Cal	01	69.76(7)
4	01	Cal	03	161.59(8)
5	01	Cal	03	124.47(7)
6	01	Cal	06	84.64(8)
7	09	Cal	O10	169.4(1)
8	09	Cal	01	79.11(8)
9	09	Cal	03	87.58(8)
10	09	Cal	03	85.22(8)
11	09	Cal	06	81.28(9)
12	O10	Cal	01	96.63(9)
13	O10	Cal	03	87.52(9)
14	O10	Cal	03	84.30(9)
15	O10	Cal	06	107.2(1)
16	01	Cal	03	128.30(7)
17	01	Cal	03	57.27(7)
18	01	Cal	06	143.80(8)

19	03	Cal	03	72.08(7)
20	03	Cal	06	80.55(8)
21	03	Cal	06	149.91(8)
22	01	P1	O2	112.9(1)
23	01	P1	03	111.9(1)
24	01	P1	C1	107.2(1)
25	O2	P1	03	110.7(1)
26	02	P1	C1	106.1(1)
27	03	P1	C1	107.8(1)
28	O4	P2	05	110.6(2)
29	O4	P2	06	117.8(2)
30	O4	P2	C2	106.6(2)
31	05	P2	06	109.1(1)
32	05	P2	C2	106.8(1)
33	06	P2	C2	105.2(1)
34	Ca1	01	P1	150.5(1)
35	Ca1	01	Cal	110.24(8)
36	P1	01	Cal	95.2(1)
37	P1	02	H2	107.5
38	P1	03	Cal	153.2(1)
39	P1	03	Cal	95.5(1)
40	Ca1	03	Cal	107.92(8)
41	P2	05	H5	109.5
42	P2	06	Cal	142.4(2)
43	Cal	09	H9A	126.7
44	Cal	09	H9B	123.3
45	H9A	09	H9B	109.5
46	Ca1	O10	H10A	120.5
47	Ca1	O10	H10B	117.2
48	H10A	O10	H10B	83.8
49	H1	N1	C1	105.5
50	H1	N1	C2	105.5
51	H1	N1	C3	105.5
52	C1	N1	C2	111.1(2)
53	C1	N1	C3	112.2(2)
54	C2	N1	C3	116.1(2)
55	P1	C1	N1	113.1(2)
56	P1	C1	H1A	109.0
57	P1	C1	H1B	109.0
58	N1	C1	H1A	109.0
59	N1	C1	H1B	109.0
60	H1A	C1	H1B	107.8
61	P2	C2	N1	111.4(2)
62	P2	C2	H2A	109.3
63	P2	C2	H2B	109.3
64	N1	C2	H2A	109.4
65	N1	C2	H2B	109.3
66	H2A	C2	H2B	108.0

67	N1	C3	C4	107.8(2)
68	N1	C3	C8	110.3(2)
69	N1	C3	C9	104.0(2)
70	C4	C3	C8	112.6(3)
71	C4	C3	C9	107.3(3)
72	C8	C3	C9	114.3(3)
73	C3	C4	H4A	109.6
74	C3	C4	H4B	109.5
75	C3	C4	C5	110.5(3)
76	H4A	C4	H4B	108.1
77	H4A	C4	C5	109.5
78	H4B	C4	C5	109.6
79	C4	C5	H5A	109.5
80	C4	C5	H5B	109.6
81	C4	C5	C6	110.6(4)
82	H5A	C5	H5B	108.1
83	H5A	C5	C6	109.5
84	H5B	C5	C6	109.5
85	C5	C6	H6A	109.3
86	C5	C6	H6B	109.2
87	C5	C6	C7	111.8(4)
88	H6A	C6	H6B	107.9
89	H6A	C6	C7	109.3
90	H6B	C6	C7	109.2
91	C6	C7	H7A	109.2
92	C6	C7	H7B	109.2
93	C6	C7	C8	112.1(4)
94	H7A	C7	H7B	107.9
95	H7A	C7	C8	109.1
96	H7B	C7	C8	109.1
97	C3	C8	C7	112.5(3)
98	C3	C8	H8A	109.1
99	C3	C8	H8B	109.1
100	C7	C8	H8A	109.1
101	C7	C8	H8B	109.1
102	H8A	C8	H8B	107.9
103	07	C9	08	126.2(4)
104	07	C9	C3	117.0(3)
105	08	C9	C3	116.8(3)
106	03	Cal	06	80.55(8)
107	01	Cal	03	57.27(7)
108	01	Ca1	01	69.76(7)
109	03	Ca1	01	124.47(7)
110	Ca1	01	Cal	110.24(8)

Number	Atom1	Atom2	Length
1	Cal	01	2.307(2)
2	Cal	09	2.318(2)
3	Cal	O10	2.368(3)
4	Cal	01	2.591(3)
5	Cal	03	2.333(2)
6	Cal	03	2.579(2)
7	Cal	06	2.328(3)
8	P1	01	1.493(2)
9	P1	02	1.552(2)
10	P1	03	1.497(3)
11	P1	C1	1.817(3)
12	P2	O4	1.490(3)
13	P2	05	1.542(2)
14	P2	06	1.494(3)
15	P2	C2	1.842(3)
16	01	Cal	2.591(3)
17	O2	H2	0.820
18	03	Cal	2.333(2)
19	03	Cal	2.579(2)
20	05	H5	0.820
21	06	Cal	2.328(3)
22	07	C9	1.229(5)
23	08	C9	1.249(4)
24	09	H9A	0.850
25	09	H9B	0.850
26	O10	H10A	0.856
27	O10	H10B	0.855
28	N1	H1	0.980
29	N1	C1	1.510(4)
30	N1	C2	1.516(3)
31	N1	C3	1.541(3)
32	C1	H1A	0.970
33	C1	H1B	0.970
34	C2	H2A	0.970
35	C2	H2B	0.970
36	C3	C4	1.531(5)
37	C3	C8	1.518(5)
38	C3	C9	1.560(5)
39	C4	H4A	0.970
40	C4	H4B	0.970
41	C4	C5	1.536(5)
42	C5	H5A	0.970
43	C5	H5B	0.969
44	C5	C6	1.506(8)
45	C6	H6A	0.970
46	C6	H6B	0.970

Πίνακας 5.8: Αποστάσεις δεσμών στην ένωση $Ca(PACCA)(H_2O)_2$

47	C6	C7	1.503(8)
48	C7	H7A	0.970
49	C7	H7B	0.970
50	C7	C8	1.536(4)
51	C8	H8A	0.970
52	C8	H8B	0.970
53	Cal	01	2.307(2)

Number Atom1 Atom2 Atom3 Angle 78.2(2) 1 01 Ca1 09 2 **O**1 Ca1 **O**1 133.5(1)3 01 Ca1 **O**2 149.3(1) 4 **O**2 75.2(1) **O**1 Ca1 5 **O**1 Ca1 O4 111.9(1) 6 **O**1 Ca1 06 98.6(1) 7 09 Ca1 01 146.5(2)8 09 Ca1 O2 75.5(2) 9 09 O2 Ca1 153.2(2) 10 09 O4 Ca1 82.4(2) 11 09 Ca1 06 116.5(2) 12 **O**1 Ca1 **O**2 76.0(1) 13 **O**2 **O**1 Ca1 58.9(1) 14 **O**1 Ca1 **O**4 75.7(1) 15 01 Ca1 06 74.6(1) 16 **O**2 Ca1 **O**2 131.0(1) 17 **O**2 Ca1 **O**4 80.0(1) 18 02 Ca1 06 79.6(1) 19 02 O4 104.5(1) Ca1 20 02 06 Ca1 71.3(1) 21 04 Ca1 06 147.2(1) 22 **O**7 O4 Ca2 84.6(2) 23 **O**4 Ca2 O10 95.1(2) O2 24 **O**4 Ca2 75.6(1) 25 **O**4 Ca2 O5 167.0(1) Ca2 O5 95.3(1) 26 **O**4 27 **O**4 Ca2 06 124.2(1)28 010 172.3(2) **O**7 Ca2 29 **O**7 **O**2 Ca2 113.9(2) 30 **O**7 Ca2 O5 84.5(2) 31 **O**7 O5 Ca2 86.8(2) 32 07 Ca2 06 74.9(2) 33 010 O2 Ca2 73.4(2) 34 05 010 Ca2 94.8(2) 35 010 Ca2 05 85.6(2)

Πίνακας 5.9: Γωνίες δεσμών της ένωσης $Ca_2(PACCA)(H_2O)_2$

36	O10	Ca2	06	111.2(2)
37	O2	Ca2	05	115.4(1)
38	02	Ca2	05	155.9(1)
39	02	Ca2	06	67.1(1)
40	05	Ca2	05	77.2(1)
41	05	Ca2	06	59.0(1)
42	05	Ca2	06	133.5(1)
43	01	P1	02	107.8(2)
44	01	P1	03	115.4(2)
45	01	P1	C1	102.9(2)
46	02	P1	03	114.2(3)
47	02	P1	C1	108.4(2)
48	03	P1	C1	107.4(3)
49	O4	P2	05	115.7(2)
50	O4	P2	06	110.0(2)
51	O4	P2	C2	105.8(2)
52	05	P2	06	110.0(2)
53	05	P2	C2	106.0(2)
54	06	P2	C2	109.0(2)
55	Ca1	01	P1	134.0(2)
56	Ca1	01	Cal	97.7(1)
57	P1	01	Cal	97.1(2)
58	P1	O2	Ca1	134.6(2)
59	P1	02	Cal	95.1(2)
60	P1	O2	Ca2	123.2(2)
61	Ca1	O2	Cal	96.2(1)
62	Ca1	O2	Ca2	98.6(1)
63	Cal	O2	Ca2	97.5(1)
64	Ca2	O4	P2	142.2(2)
65	Ca2	O4	Cal	105.0(2)
66	P2	O4	Cal	109.7(2)
67	P2	05	Ca2	98.1(2)
68	P2	05	Ca2	151.5(2)
69	Ca2	05	Ca2	102.8(2)
70	P2	06	Cal	165.1(3)
71	P2	06	Ca2	92.7(2)
72	Cal	06	Ca2	102.1(1)
73	Ca2	07	C4	162.1(4)
74	Cal	09	H9A	111.6
75	Ca1	09	H9B	111.3
76	H9A	09	H9B	102.3
77	Ca2	O10	H10A	122.1
78	Ca2	O10	H10B	129.3
79	H10A	O10	H10B	104.2
80	H1	N1	C1	104.3
81	H1	N1	C2	104.3
82	H1	N1	C3	104.2
83	C1	N1	C2	112.2(4)

84	C1	N1	C3	116.8(4)
85	C2	N1	C3	113.4(4)
86	P1	C1	N1	109.5(4)
87	P1	C1	H1A	109.7
88	P1	C1	H1B	109.8
89	N1	C1	H1A	109.7
90	N1	C1	H1B	109.8
91	H1A	C1	H1B	108.2
92	P2	C2	N1	111.6(4)
93	P2	C2	H2A	109.4
94	P2	C2	H2B	109.3
95	N1	C2	H2A	109.3
96	N1	C2	H2B	109.3
97	H2A	C2	H2B	107.9
98	N1	C3	C4	102.3(4)
99	N1	C3	C5	110.5(5)
100	N1	C3	С9	109.7(5)
101	C4	C3	C5	116.3(5)
102	C4	C3	С9	106.3(5)
103	C5	C3	С9	111.2(5)
104	07	C4	08	126.5(7)
105	07	C4	C3	115.1(5)
106	08	C4	C3	118.2(6)
107	C3	C5	H5A	108.8
108	C3	C5	H5B	108.8
109	C3	C5	C6	113.7(6)
110	H5A	C5	H5B	107.7
111	H5A	C5	C6	108.8
112	H5B	C5	C6	108.9
113	C5	C6	H6A	109.4
114	C5	C6	H6B	109.4
115	C5	C6	C7	111.1(7)
116	H6A	C6	H6B	108.0
117	H6A	C6	C7	109.4
118	H6B	C6	C7	109.4
119	C6	C7	H7A	109.5
120	C6	C7	H7B	109.4
121	C6	C7	C8	111.1(8)
122	H7A	C7	H7B	108
123	H7A	C7	C8	109.4
124	H7B	C7	C8	109.4
125	C7	C8	H8A	109.6
126	C7	C8	H8B	109.5
127	C7	C8	C9	110.6(7)
128	H8A	C8	H8B	108.1
129	H8A	C8	C9	109.5
130	H8B	C8	С9	109.5
131	C3	С9	C8	110.2(6)

132	C3	C9	H9C	109.6
133	C3	C9	H9D	109.6
134	C8	C9	H9C	109.6
135	C8	C9	H9D	109.6
136	H9C	C9	H9D	108.2
137	O2	Cal	06	79.6(1)
138	01	Cal	O2	58.9(1)
139	01	Cal	O4	75.7(1)
140	01	Cal	O2	76.0(1)
141	O2	Cal	O4	104.5(1)
142	O2	Cal	O2	131.0(1)
143	O4	Cal	O2	80.0(1)
144	05	Ca2	06	59.0(1)
145	Cal	O2	Ca2	97.5(1)
146	Cal	O2	Cal	96.2(1)
147	Ca2	O2	Cal	98.6(1)
148	Cal	06	Ca2	102.1(1)

Πίνακας 5.10: Αποστάσεις δεσμών στην ένωση $Ca_2(PACCA)(H_2O)_2$

Number	Atom1	Atom2	Length
1	Cal	01	2.338(4)
2	Cal	09	2.421(6)
3	Cal	01	2.493(4)
4	Cal	02	2.344(4)
5	Cal	O2	2.542(5)
6	Cal	04	2.416(3)
7	Cal	06	2.411(4)
8	Ca2	04	2.345(4)
9	Ca2	07	2.332(6)
10	Ca2	O10	2.372(6)
11	Ca2	02	2.633(3)
12	Ca2	05	2.456(4)
13	Ca2	05	2.329(4)
14	Ca2	06	2.591(4)
15	P1	01	1.532(4)
16	P1	O2	1.534(4)
17	P1	03	1.494(5)
18	P1	C1	1.849(5)
19	P2	04	1.522(4)
20	P2	05	1.517(4)
21	P2	06	1.521(4)
22	P2	C2	1.835(6)
23	01	Cal	2.493(4)
24	02	Cal	2.344(4)
25	02	Cal	2.542(5)

26	02	Ca2	2.633(3)
27	04	Cal	2.416(3)
28	05	Ca2	2.456(4)
29	05	Ca2	2.329(4)
30	06	Cal	2.411(4)
31	06	Ca2	2.591(4)
32	07	C4	1.251(9)
33	08	C4	1.212(8)
34	09	H9A	0.896
35	09	H9B	0.896
36	O10	H10A	0.856
37	O10	H10B	0.857
38	N1	H1	0.980
39	N1	C1	1.516(7)
40	N1	C2	1.500(7)
41	N1	C3	1.535(8)
42	C1	H1A	0.970
43	C1	H1B	0.970
44	C2	H2A	0.970
45	C2	H2B	0.971
46	C3	C4	1.566(9)
47	C3	C5	1.518(9)
48	C3	C9	1.546(9)
49	C5	H5A	0.970
50	C5	H5B	0.970
51	C5	C6	1.54(1)
52	C6	H6A	0.970
53	C6	H6B	0.970
54	C6	C7	1.52(1)
55	C7	H7A	0.97
56	C7	H7B	0.970
57	C7	C8	1.52(1)
58	C8	H8A	0.970
59	C8	H8B	0.970
60	C8	C9	1.53(1)
61	C9	Н9С	0.970
62	C9	H9D	0.970
63	Cal	02	2.344(4)

Πίνακας 5.11: Γωνίες δεσμών της ένωσης $Sr(PACCA)(H_2O) \cdot H_2O$

Number	Atom1	Atom2	Atom3	Angle
1	01	Sr1	O4	77.9(1)
2	01	Sr1	09	81.3(1)
3	01	Sr1	03	129.2(1)
4	01	Sr1	05	81.6(1)

5	01	Sr1	06	74.6(1)
6	01	Sr1	06	143.5(1)
7	01	Sr1	09	127.1(1)
8	O4	Sr1	09	84.1(1)
9	O4	Sr1	03	83.5(1)
10	O4	Sr1	05	126.1(1)
11	O4	Sr1	06	138.3(1)
12	O4	Sr1	06	94.0(1)
13	O4	Sr1	09	154.6(1)
14	09	Sr1	03	143.1(1)
15	09	Sr1	05	140.7(1)
16	09	Sr1	06	61.3(1)
17	09	Sr1	06	62.4(1)
18	09	Sr1	09	94.7(1)
19	03	Sr1	05	72.2(1)
20	03	Sr1	06	138.2(1)
21	03	Sr1	06	84.0(1)
22	03	Sr1	09	82.5(1)
23	05	Sr1	06	80.1(1)
24	05	Sr1	06	128.7(1)
25	05	Sr1	09	68.7(1)
26	06	Sr1	06	89.9(1)
27	06	Sr1	09	58.3(1)
28	O6	Sr1	09	63.6(1)
29	01	P1	C1	103.4(2)
30	01	P1	O2	111.1(2)
31	01	P1	03	118.4(2)
32	C1	P1	O2	108.1(2)
33	C1	P1	03	108.2(2)
34	O2	P1	03	107.3(2)
35	Sr1	01	P1	127.5(2)
36	H1	N1	C1	105.5
37	H1	N1	C2	105.6
38	H1	N1	C3	105.5
39	C1	N1	C2	111.1(4)
40	C1	N1	C3	115.4(4)
41	C2	N1	C3	112.7(4)
42	P1	C1	N1	113.2(3)
43	P1	C1	H1A	109.0
44	P1	C1	H1B	108.9
45	N1	C1	H1A	109.0
46	N1	C1	H1B	108.9
47	H1A	C1	H1B	107.7
48	C2	P2	04	110.0(2)
49	C2	P2	05	102.7(2)
50	C2	P2	06	107.0(2)
51	O4	P2	05	106.2(2)
52	04	P2	O6	120.1(2)

53	05	P2	06	109.5(2)
54	P1	02	H2	109.5
55	N1	C2	P2	114.0(4)
56	N1	C2	H2A	108.8
57	N1	C2	H2B	108.8
58	P2	C2	H2A	108.7
59	P2	C2	H2B	108.7
60	H2A	C2	H2B	107.7
61	P1	03	Sr1	138.5(2)
62	N1	C3	C4	102.8(4)
63	N1	C3	C5	108.8(4)
64	N1	C3	C9	110.3(4)
65	C4	C3	C5	108.9(4)
66	C4	C3	C9	114.2(5)
67	C5	C3	C9	111.4(4)
68	Sr1	04	P2	166.7(2)
69	C3	C4	07	113.1(5)
70	C3	C4	08	120.6(5)
71	07	C4	08	126.3(5)
72	H5	05	P2	117(4)
73	H5	05	Sr1	125(4)
74	P2	05	Sr1	113.7(2)
75	C3	C5	H5A	109.8
76	C3	C5	H5B	109.8
77	C3	C5	C6	109.7(5)
78	H5A	C5	H5B	108.2
79	H5A	C5	C6	109.7
80	H5B	C5	C6	109.7
81	P2	06	Sr1	126.7(2)
82	P2	06	Sr1	143.2(2)
83	Sr1	06	Sr1	90.1(1)
84	C5	C6	H6A	109.6
85	C5	C6	H6B	109.6
86	C5	C6	C7	110.4(5)
87	H6A	C6	H6B	108.1
88	H6A	C6	C7	109.6
89	H6B	C6	C7	109.6
90	C6	C7	H7A	109.4
91	C6	C7	H7B	109.4
92	C6	C7	C8	111.3(6)
93	H7A	C7	H7B	108.0
94	H7A	C7	C8	109.4
95	H7B	C7	C8	109.4
96	C7	C8	H8A	109.2
97	C7	C8	H8B	109.3
98	C7	C8	C9	111.9(6)
99	H8A	C8	H8B	107.9
100	H8A	C8	C9	109.2

101	H8B	C8	C9	109.2
102	Sr1	09	H9A	127.9
103	Sr1	09	H9B	105.4
104	Sr1	09	Sr1	85.3(1)
105	H9A	O9	H9B	102.0
106	H9A	09	Sr1	98.6
107	H9B	09	Sr1	142.7
108	C3	C9	C8	112.9(5)
109	C3	C9	H9C	109.0
110	C3	C9	H9D	109.0
111	C8	C9	H9C	109.1
112	C8	C9	H9D	109.0
113	Н9С	C9	H9D	107.8
114	03	Sr1	05	72.2(1)
115	09	Sr1	06	63.6(1)
116	09	Sr1	06	58.3(1)
117	09	Sr1	09	94.7(1)
118	06	Sr1	06	89.9(1)
119	O6	Sr1	09	62.4(1)
120	O6	Sr1	09	61.3(1)
121	Sr1	O6	Sr1	90.1(1)
122	Sr1	06	Sr1	90.1(1)
123	Sr1	09	Sr1	85.3(1)
124	H10A	O10	H10B	109.6

Πίνακας 5.12: Αποστάσεις δεσμών στην ένωση $Sr(PACCA)(H_2O)$ · H_2O

Number	Atom1	Atom2	Length
1	Sr1	01	2.630(4)
2	Sr1	O4	2.474(4)
3	Sr1	09	2.756(3)
4	Sr1	03	2.482(4)
5	Sr1	05	2.594(4)
6	Sr1	06	2.812(4)
7	Sr1	06	2.534(4)
8	Sr1	09	2.834(3)
9	P1	01	1.517(3)
10	P1	C1	1.825(6)
11	P1	02	1.561(4)
12	P1	03	1.486(4)
13	H5	05	0.77(6)
14	N1	H1	0.850
15	N1	C1	1.522(7)
16	N1	C2	1.519(8)
17	N1	C3	1.546(6)
18	C1	H1A	0.849

19	C1	H1B	0.851
20	P2	C2	1.808(5)
21	P2	04	1.489(4)
22	P2	05	1.578(3)
23	P2	06	1.493(4)
24	02	H2	0.851
25	C2	H2A	0.850
26	C2	H2B	0.850
27	03	Sr1	2.482(4)
28	C3	C4	1.563(7)
29	C3	C5	1.526(9)
30	C3	С9	1.522(8)
31	C4	07	1.261(7)
32	C4	08	1.230(8)
33	05	Sr1	2.594(4)
34	C5	H5A	0.850
35	C5	H5B	0.850
36	C5	C6	1.523(7)
37	06	Sr1	2.812(4)
38	06	Sr1	2.534(4)
39	C6	H6A	0.850
40	C6	H6B	0.850
41	C6	C7	1.512(9)
42	C7	H7A	0.850
43	C7	H7B	0.850
44	C7	C8	1.51(1)
45	C8	H8A	0.850
46	C8	H8B	0.850
47	C8	С9	1.527(9)
48	09	H9A	0.850
49	09	H9B	0.850
50	09	Sr1	2.834(3)
51	C9	Н9С	0.850
52	C9	H9D	0.850
53	Sr1	06	2.534(4)
54	Sr1	06	2.812(4)
55	Sr1	09	2.756(3)
56	O10	H10A	0.850
57	O10	H10B	0.849

Πίνακας 5.13: Γωνίες δεσμών της ένωσης $Ba(PACCA)(H_2O) \cdot H_2O$

Number	Atom1	Atom2	Atom3	Angle
1	O2	Ba1	09	62.10(8)
2	O2	Ba1	01	121.78(7)
3	O2	Ba1	O2	87.30(7)

4	O2	Bal	03	149.53(7)
5	02	Bal	03	99.43(8)
6	02	Ba1	05	82.19(8)
7	02	Ba1	06	142.28(7)
8	02	Ba1	09	61.93(7)
9	09	Ba1	01	142.32(8)
10	09	Ba1	O2	62.53(7)
11	09	Ba1	03	145.51(7)
12	09	Ba1	03	82.48(8)
13	09	Ba1	05	140.04(8)
14	09	Ba1	06	80.19(8)
15	09	Ba1	09	95.50(8)
16	01	Bal	O2	79.88(7)
17	01	Bal	03	49.76(7)
18	01	Bal	03	128.25(7)
19	01	Ba1	05	71.14(8)
20	01	Ba1	06	87.18(7)
21	01	Ba1	09	63.60(7)
22	02	Bal	03	115.33(7)
23	02	Bal	03	136.15(7)
24	02	Bal	05	137.19(7)
25	O2	Bal	06	73.67(7)
26	02	Ba1	09	57.08(7)
27	03	Bal	03	78.71(7)
28	03	Bal	05	67.35(7)
29	03	Bal	06	67.19(7)
30	03	Bal	09	112.05(7)
31	03	Bal	05	86.60(8)
32	03	Bal	06	75.09(7)
33	03	Bal	09	159.06(8)
34	05	Bal	06	133.40(8)
35	05	Bal	09	81.64(8)
36	06	Bal	09	125.27(7)
37	01	P1	O2	110.4(1)
38	01	P1	03	106.0(1)
39	01	P1	C1	103.0(2)
40	O2	P1	03	119.3(1)
41	O2	P1	C1	106.2(2)
42	03	P1	C1	110.8(2)
43	O4	P2	05	108.2(2)
44	O4	P2	06	111.1(2)
45	O4	P2	C2	108.3(2)
46	05	P2	06	117.8(2)
47	05	P2	C2	107.3(2)
48	O6	P2	C2	103.7(2)
49	P1	01	H1	129.8
50	P1	01	Ba1	105.8(1)
51	H1	01	Ba1	116.7

52	Bal	O2	P1	142.7(1)
53	Bal	O2	Ba1	92.70(7)
54	P1	O2	Ba1	124.5(1)
55	P1	03	Ba1	97.7(1)
56	P1	03	Ba1	161.0(2)
57	Ba1	03	Ba1	101.29(8)
58	P2	O4	H4	109.5
59	P2	05	Ba1	134.0(1)
60	P2	06	Ba1	128.2(1)
61	Ba1	09	H9A	120.3
62	Ba1	09	H9B	104.2
63	Ba1	09	Ba1	84.50(7)
64	H9A	09	H9B	135.5
65	H9A	09	Ba1	105.4
66	H9B	09	Ba1	78.3
67	H1A	N1	C1	105.9
68	H1A	N1	C2	105.9
69	H1A	N1	C3	105.9
70	C1	N1	C2	111.1(3)
71	C1	N1	C3	112.0(3)
72	C2	N1	C3	115.2(3)
73	P1	C1	N1	113.1(2)
74	P1	C1	H1B	109.0
75	P1	C1	H1C	109.0
76	N1	C1	H1B	109.0
77	N1	C1	H1C	108.9
78	H1B	C1	H1C	107.7
79	P2	C2	N1	113.2(2)
80	P2	C2	H2A	108.9
81	P2	C2	H2B	108.9
82	N1	C2	H2A	109.0
83	N1	C2	H2B	109.0
84	H2A	C2	H2B	107.8
85	N1	C3	C4	102.4(3)
86	N1	C3	C5	108.5(3)
87	N1	C3	C9	110.3(3)
88	C4	C3	C5	109.7(3)
89	C4	C3	C9	113.8(3)
90	C5	C3	C9	111.8(3)
91	07	C4	08	126.1(4)
92	07	C4	C3	112.9(3)
93	08	C4	C3	121.0(3)
94	C3	C5	H5A	109.8
95	C3	C5	H5B	109.8
96	C3	C5	C6	109.3(3)
97	H5A	C5	H5B	108.2
98	H5A	C5	C6	109.8
99	H5B	C5	C6	109.8

100	C5	C6	H6A	109.5
101	C5	C6	H6B	109.6
102	C5	C6	C7	110.3(4)
103	H6A	C6	H6B	108.1
104	H6A	C6	C7	109.6
105	H6B	C6	C7	109.6
106	C6	C7	H7A	109.5
107	C6	C7	H7B	109.5
108	C6	C7	C8	110.7(4)
109	H7A	C7	H7B	108.1
110	H7A	C7	C8	109.5
111	H7B	C7	C8	109.5
112	C7	C8	H8A	109.2
113	C7	C8	H8B	109.2
114	C7	C8	C9	112.0(4)
115	H8A	C8	H8B	107.9
116	H8A	C8	C9	109.2
117	H8B	C8	C9	109.2
118	C3	C9	C8	111.9(4)
119	C3	C9	H9C	109.3
120	C3	C9	H9D	109.3
121	C8	C9	H9C	109.2
122	C8	C9	H9D	109.2
123	H9C	C9	H9D	107.9
124	01	Ba1	03	49.76(7)
125	01	Ba1	05	71.14(8)
126	03	Ba1	05	67.35(7)
127	O2	Ba1	09	57.08(7)
128	02	Ba1	O2	87.30(7)
129	02	Ba1	09	62.53(7)
130	09	Ba1	O2	61.93(7)
131	09	Ba1	09	95.50(8)
132	02	Ba1	09	62.10(8)
133	03	Ba1	06	75.09(7)
134	Ba1	O2	Ba1	92.70(7)
135	Ba1	09	Ba1	84.50(7)
136	H10A	O10	H10B	104.5

Πίνακας 5.14: Αποστάσεις δεσμών στην ένωση $Ba(PACCA)(H_2O)$ · H_2O

Number	Atom1	Atom2	Length
1	Ba1	02	2.679(3)
2	Ba1	09	2.888(3)
3	Ba1	01	2.769(3)
4	Ba1	O2	2.897(2)
5	Ba1	03	3.021(3)

6	Bal	03	2.665(2)
7	Ba1	05	2.662(3)
8	Ba1	06	2.839(3)
9	Ba1	09	3.112(3)
10	P1	01	1.576(2)
11	P1	02	1.486(3)
12	P1	03	1.486(3)
13	P1	C1	1.813(4)
14	P2	04	1.550(3)
15	P2	05	1.488(2)
16	P2	06	1.505(2)
17	P2	C2	1.825(4)
18	01	H1	0.840
19	01	Ba1	2.769(3)
20	02	Ba1	2.897(2)
21	03	Ba1	3.021(3)
22	03	Ba1	2.665(2)
23	04	H4	0.820
24	05	Ba1	2.662(3)
25	06	Ba1	2.839(3)
26	07	C4	1.265(5)
27	08	C4	1.224(6)
28	09	H9A	0.840
29	09	H9B	0.787
30	09	Ba1	3.112(3)
31	N1	H1A	0.980
32	N1	C1	1.513(5)
33	N1	C2	1.516(5)
34	N1	C3	1.543(4)
35	C1	H1B	0.970
36	C1	H1C	0.970
37	C2	H2A	0.970
38	C2	H2B	0.970
39	C3	C4	1.560(5)
40	C3	C5	1.522(6)
41	C3	C9	1.526(5)
42	C5	H5A	0.970
43	C5	H5B	0.970
44	C5	C6	1.525(5)
45	C6	H6A	0.970
46	C6	H6B	0.970
47	C6	C7	1.518(7)
48	C7	H7A	0.970
49	C7	H7B	0.970
50	C7	C8	1.527(9)
51	C8	H8A	0.970
52	C8	H8B	0.970
53	C8	C9	1.521(6)

54	C9	Н9С	0.970
55	C9	H9D	0.970
56	Bal	O2	2.679(3)
57	Ba1	09	2.888(3)
58	O10	H10A	0.850
59	O10	H10B	0.850

Πίνακας 5.15: Γωνίες δεσμών της ένωσης $Ca_2(PAPCA)(H_2O)_2$

Number	Atom1	Atom2	Atom3	Angle
1	01	Cal	O4	80.7(2)
2	01	Cal	09	76.5(2)
3	01	Cal	01	129.8(2)
4	01	Cal	O2	151.5(2)
5	01	Cal	O2	75.1(2)
6	01	Cal	06	81.0(2)
7	O4	Cal	09	114.5(2)
8	O4	Cal	01	70.6(2)
9	O4	Cal	O2	97.3(2)
10	O4	Cal	O2	75.2(2)
11	O4	Cal	06	148.3(2)
12	09	Cal	01	152.9(2)
13	09	Cal	O2	78.7(2)
14	09	Cal	O2	147.9(2)
15	09	Cal	06	85.9(2)
16	01	Cal	O2	74.3(1)
17	01	Cal	O2	58.6(1)
18	01	Cal	06	102.7(1)
19	O2	Cal	O2	132.2(2)
20	O2	Cal	06	111.0(2)
21	O2	Cal	06	75.1(1)
22	06	Ca2	07	86.2(2)
23	06	Ca2	O10	95.8(2)
24	06	Ca2	01	75.8(1)
25	06	Ca2	O4	124.0(2)
26	06	Ca2	05	168.2(2)
27	06	Ca2	05	95.0(2)
28	07	Ca2	O10	170.5(2)
29	O7	Ca2	01	115.3(2)
30	07	Ca2	O4	75.2(2)
31	07	Ca2	05	83.7(2)
32	07	Ca2	05	84.9(2)
33	O10	Ca2	01	74.1(2)
34	O10	Ca2	04	110.9(2)
35	010	Ca2	05	93.1(2)
36	O10	Ca2	05	85.6(2)

37	01	Ca2	O4	66.4(2)
38	01	Ca2	05	114.2(2)
39	01	Ca2	05	156.5(2)
40	O4	Ca2	05	58.9(2)
41	O4	Ca2	05	133.9(2)
42	05	Ca2	05	78.1(2)
43	01	P1	O2	108.3(3)
44	01	P1	03	114.1(3)
45	01	P1	C2	108.4(3)
46	02	P1	03	114.9(3)
47	02	P1	C2	102.8(3)
48	03	P1	C2	107.6(3)
49	O4	P2	05	109.7(3)
50	O4	P2	06	110.5(3)
51	O4	P2	C1	108.8(3)
52	05	P2	06	116.4(3)
53	05	P2	C1	105.6(3)
54	06	P2	C1	105.4(3)
55	Ca1	01	P1	134.0(3)
56	Ca1	01	Cal	97.2(2)
57	Ca1	01	Ca2	98.0(2)
58	P1	01	Cal	95.3(2)
59	P1	01	Ca2	124.0(2)
60	Ca1	01	Ca2	97.2(1)
61	P1	O2	Cal	133.3(3)
62	P1	O2	Cal	96.9(2)
63	Cal	O2	Cal	98.5(2)
64	Cal	O4	P2	163.3(3)
65	Cal	O4	Ca2	103.5(2)
66	P2	O4	Ca2	93.2(2)
67	P2	05	Ca2	98.1(3)
68	P2	05	Ca2	151.9(3)
69	Ca2	05	Ca2	101.9(2)
70	Ca2	06	P2	140.7(3)
71	Ca2	06	Cal	104.5(2)
72	P2	06	Cal	111.8(2)
73	Ca2	07	C00J	168.5(5)
74	Cal	09	H9A	111.9
75	Cal	09	H9B	110.7
76	H9A	09	H9B	119.8
77	Ca2	O10	H10A	112.8
78	Ca2	O10	H10B	112.4
79	H10A	O10	H10B	101.4
80	H1	N1	C1	104.1
81	H1	N1	C2	104.2
82	H1	N1	C3	104.1
83	C1	N1	C2	113.0(5)
84	C1	N1	C3	112.5(5)
85	C2	N1	C3	117.1(5)
-----	------	------	------	----------
86	07	COOJ	08	126.2(8)
87	07	C00J	C3	117.4(7)
88	08	C00J	C3	116.2(7)
89	P2	C1	N1	112.0(4)
90	P2	C1	H1A	109.2
91	P2	C1	H1B	109.2
92	N1	C1	H1A	109.2
93	N1	C1	H1B	109.2
94	H1A	C1	H1B	107.9
95	P1	C2	N1	110.0(5)
96	P1	C2	H2A	109.7
97	P1	C2	H2B	109.6
98	N1	C2	H2A	109.7
99	N1	C2	H2B	109.7
100	H2A	C2	H2B	108.1
101	N1	C3	COOJ	104.8(5)
102	N1	C3	C4	113.1(6)
103	N1	C3	C7	110.6(6)
104	C00J	C3	C4	107.8(6)
105	C00J	C3	C7	115.7(6)
106	C4	C3	C7	105.1(6)
107	C3	C4	H4A	111.1
108	C3	C4	H4B	111.2
109	C3	C4	C5	103.7(7)
110	H4A	C4	H4B	108.9
111	H4A	C4	C5	111.0
112	H4B	C4	C5	110.9
113	C4	C5	H5A	111
114	C4	C5	H5B	111
115	C4	C5	C6	104.3(9)
116	H5A	C5	H5B	109
117	H5A	C5	C6	111
118	H5B	C5	C6	111
119	C5	C6	H6A	111
120	C5	C6	H6B	111
121	C5	C6	C7	104.0(9)
122	H6A	C6	H6B	109
123	H6A	C6	C7	111.0
124	H6B	C6	C7	111.0
125	C3	C7	C6	104.0(7)
126	C3	C7	H7A	111.1
127	C3	C7	H7B	111.0
128	C6	C7	H7A	110.9
129	C6	C7	H7B	110.9
130	H7A	C7	H7B	109.0
131	02	Cal	01	74.3(1)
132	02	Cal	04	97.3(2)

133	01	Cal	O4	70.6(2)
134	01	Cal	02	58.6(1)
135	01	Cal	06	102.7(1)
136	01	Cal	01	129.8(2)
137	01	Cal	O2	74.3(1)
138	O2	Cal	06	75.1(1)
139	O2	Cal	01	75.1(2)
140	O2	Cal	O2	132.2(2)
141	06	Cal	01	81.0(2)
142	06	Cal	O2	111.0(2)
143	01	Cal	O2	151.5(2)
144	O4	Ca2	05	58.9(2)
145	O4	Ca2	01	66.4(2)
146	05	Ca2	01	114.2(2)
147	01	Ca2	06	75.8(1)
148	Cal	01	Ca2	97.2(1)
149	Ca2	01	Cal	97.2(1)
150	Ca2	01	Cal	98.0(2)
151	Cal	01	Cal	97.2(2)
152	Cal	O2	Cal	98.5(2)
153	Ca2	04	Cal	103.5(2)
154	Cal	06	Ca2	104.5(2)

Πίνακας 5.16: Αποστάσεις δεσμών στην ένωση $Ca_2(PAPCA)(H_2O)_2$

Number	Atom1	Atom2	Length
1	Cal	01	2.336(4)
2	Cal	04	2.402(7)
3	Cal	09	2.423(7)
4	Cal	01	2.562(6)
5	Cal	02	2.333(4)
6	Cal	02	2.518(4)
7	Cal	06	2.414(4)
8	Ca2	06	2.356(4)
9	Ca2	07	2.328(4)
10	Ca2	O10	2.355(6)
11	Ca2	01	2.655(4)
12	Ca2	O4	2.584(6)
13	Ca2	05	2.467(5)
14	Ca2	05	2.342(7)
15	P1	01	1.529(4)
16	P1	02	1.536(5)
17	P1	03	1.505(7)
18	P1	C2	1.851(7)
19	P2	04	1.523(6)
20	P2	05	1.517(7)

21	P2	06	1.525(4)
22	P2	C1	1.826(5)
23	01	Cal	2.562(6)
24	01	Ca2	2.655(4)
25	02	Ca1	2.333(4)
26	02	Cal	2.518(4)
27	04	Ca2	2.584(6)
28	05	Ca2	2.467(5)
29	05	Ca2	2.342(7)
30	06	Ca1	2.414(4)
31	07	C00J	1.240(8)
32	08	C00J	1.249(8)
33	09	H9A	0.891
34	09	H9B	0.887
35	O10	H10A	0.915
36	O10	H10B	0.914
37	N1	H1	0.980
38	N1	C1	1.51(1)
39	N1	C2	1.50(1)
40	N1	C3	1.522(7)
41	C00J	C3	1.54(1)
42	C1	H1A	0.970
43	C1	H1B	0.970
44	C2	H2A	0.970
45	C2	H2B	0.971
46	C3	C4	1.57(1)
47	C3	C7	1.543(8)
48	C4	H4A	0.971
49	C4	H4B	0.970
50	C4	C5	1.54(1)
51	C5	H5A	0.97
52	C5	H5B	0.97
53	C5	C6	1.45(2)
54	C6	H6A	0.97
55	C6	H6B	0.970
56	C6	C7	1.52(1)
57	C7	H7A	0.97
58	C7	H7B	0.970
59	Ca1	01	2.562(6)
60	Cal	04	2.402(7)
61	Ca1	01	2.336(4)
62	Ca1	02	2.333(4)
63	Ca2	01	2.655(4)
64	Ca2	06	2.356(4)

Number	Atom1	Atom2	Atom3	Angle
1	H1A	C1	H1B	107.8
2	H1A	C1	N1	109.0
3	H1A	C1	P1	109.0
4	H1B	C1	N1	109.0
5	H1B	C1	P1	109.0
6	N1	C1	P1	113.1(2)
7	H2A	C2	H2B	107.6
8	H2A	C2	N1	108.7
9	H2A	C2	P2	108.8
10	H2B	C2	N1	108.7
11	H2B	C2	P2	108.8
12	N1	C2	P2	114.1(2)
13	C4	C3	C7	105.9(3)
14	C4	C3	C8	108.4(3)
15	C4	C3	N1	112.2(3)
16	C7	C3	C8	114.7(3)
17	C7	C3	N1	112.1(3)
18	C8	C3	N1	103.7(3)
19	C3	C4	H4A	110.6
20	C3	C4	H4B	110.5
21	C3	C4	C5	105.7(3)
22	H4A	C4	H4B	108.7
23	H4A	C4	C5	110.6
24	H4B	C4	C5	110.7
25	C4	C5	H5A	111.1
26	C4	C5	H5B	111.1
27	C4	C5	C6	103.3(4)
28	H5A	C5	H5B	109.1
29	H5A	C5	C6	111.1
30	H5B	C5	C6	111.1
31	C5	C6	H6A	111.1
32	C5	C6	H6B	111.1
33	C5	C6	C7	103.1(4)
34	H6A	C6	H6B	109.1
35	H6A	C6	C7	111.2
36	H6B	C6	C7	111.2
37	C3	C7	C6	103.3(3)
38	C3	C7	H7A	111.1
39	C3	C7	H7B	111.1
40	C6	C7	H7A	111.1
41	C6	C7	H7B	111.1
42	H7A	C7	H7B	109.1
43	C3	C8	07	112.5(3)
44	C3	C8	08	120.3(3)
45	07	C8	08	127.2(4)
46	C1	N1	C2	111.8(3)

Πίνακας 5.17: Γωνίες δεσμών της ένωσης $Sr(PAPCA)(H_2O)$ · H_2O

47	C1	N1	C3	114.5(3)
48	C1	N1	H1	106.2
49	C2	N1	C3	111.3(3)
50	C2	N1	H1	106.2
51	C3	N1	H1	106.2
52	P1	01	Sr1	139.5(1)
53	P1	O2	Sr1	127.8(1)
54	H3	03	P1	109.5
55	P2	04	Sr1	166.7(2)
56	P2	05	Sr1	142.8(1)
57	P2	05	Sr1	126.5(1)
58	Sr1	05	Sr1	90.63(7)
59	H6	06	P2	108.3
60	H6	06	Sr1	134.9
61	P2	06	Sr1	113.8(1)
62	H10A	O10	H10B	120.2
63	H10A	O10	Sr1	117.3
64	H10A	O10	Sr1	106.2
65	H10B	O10	Sr1	121.4
66	H10B	O10	Sr1	89.6
67	Sr1	O10	Sr1	84.69(8)
68	C1	P1	01	107.9(1)
69	C1	P1	02	104.3(1)
70	C1	P1	03	107.4(1)
71	01	P1	02	118.8(1)
72	01	P1	03	107.3(1)
73	02	P1	03	110.6(1)
74	C2	P2	04	109.6(2)
75	C2	P2	05	107.8(1)
76	C2	P2	06	102.4(1)
77	04	P2	05	119.8(1)
78	04	P2	06	106.8(1)
79	05	P2	06	109.1(1)
80	01	Sr1	06	72.10(8)
81	01	Sr1	010	143.40(8)
82	01	Sr1	02	128.60(8)
83	01	Sr1	04	82.69(8)
84	01	Sr1	05	83.94(8)
85	01	Sr1	05	138.27(7)
86	01	Sr1	010	82.73(8)
87	06	Sr1	010	140.89(8)
88	06	Sr1	02	81.56(7)
89	06	Sr1	04	125.38(8)
90	06	Sr1	05	127.85(7)
91	06	Sr1	05	80.18(7)
92	06	Sr1	010	68.51(7)
93	010	Sr1	02	81,19(8)
94	010	Sr1	04	84 40(8)
77	010	511		0)07.70(0)

95	O10	Sr1	05	63.31(8)
96	O10	Sr1	05	61.54(7)
97	O10	Sr1	O10	95.31(8)
98	O2	Sr1	O4	77.81(8)
99	O2	Sr1	05	144.39(8)
100	02	Sr1	05	75.17(7)
101	O2	Sr1	O10	127.15(8)
102	O4	Sr1	05	95.18(8)
103	O4	Sr1	05	139.01(7)
104	O4	Sr1	O10	154.80(8)
105	05	Sr1	05	89.37(7)
106	05	Sr1	O10	62.89(7)
107	05	Sr1	O10	57.97(7)
108	Sr1	05	Sr1	90.63(7)
109	Sr1	05	Sr1	90.63(7)
110	Sr1	O10	Sr1	84.69(8)
111	O2	Sr1	O4	77.81(8)
112	O10	Sr1	05	57.97(7)
113	O10	Sr1	05	62.89(7)
114	O10	Sr1	O10	95.31(8)
115	05	Sr1	05	89.37(7)
116	05	Sr1	010	61.54(7)
117	05	Sr1	O10	63.31(8)
118	H9A	09	H9B	104.4

Πίνακας 5.18: Αποστάσεις δεσμών στην ένωση $Sr(PAPCA)(H_2O)$ · H_2O

Number	Atom1	Atom2	Length
1	C1	H1A	0.970
2	C1	H1B	0.970
3	C1	N1	1.519(4)
4	C1	P1	1.831(4)
5	C2	H2A	0.970
6	C2	H2B	0.970
7	C2	N1	1.517(5)
8	C2	P2	1.818(3)
9	C3	C4	1.560(6)
10	C3	C7	1.533(5)
11	C3	C8	1.558(5)
12	C3	N1	1.533(4)
13	C4	H4A	0.970
14	C4	H4B	0.970
15	C4	C5	1.526(6)
16	C5	H5A	0.970
17	C5	H5B	0.970
18	C5	C6	1.527(8)

19	C6	H6A	0.970
20	C6	H6B	0.970
21	C6	C7	1.528(6)
22	C7	H7A	0.970
23	C7	H7B	0.970
24	C8	07	1.267(4)
25	C8	08	1.222(5)
26	N1	H1	0.980
27	01	P1	1.496(2)
28	01	Sr1	2.486(3)
29	O2	P1	1.517(2)
30	O2	Sr1	2.632(3)
31	03	H3	0.820
32	03	P1	1.564(3)
33	04	P2	1.483(2)
34	04	Sr1	2.479(2)
35	05	P2	1.492(3)
36	05	Sr1	2.527(2)
37	05	Sr1	2.822(2)
38	06	H6	0.855
39	06	P2	1.592(2)
40	06	Sr1	2.591(2)
41	O10	H10A	0.840
42	O10	H10B	0.840
43	O10	Sr1	2.748(3)
44	O10	Sr1	2.903(2)
45	Sr1	02	2.632(3)
46	Sr1	O4	2.479(2)
47	Sr1	05	2.527(2)
48	Sr1	05	2.822(2)
49	Sr1	O10	2.903(2)
50	05	Sr1	2.822(2)
51	05	Sr1	2.527(2)
52	O10	Sr1	2.748(3)
53	09	H9A	0.850
54	09	H9B	0.851

Πίνακας 5.19: Γωνίες δεσμών της ένωσης $Ba_2(PAPCA)(H_2O)·4H_2O$

Number	Atom1	Atom2	Atom3	Angle
1	07	Ba2	01	69.37(9)
2	07	Ba2	09	93.37(9)
3	07	Ba2	04	75.54(8)
4	07	Ba2	O2	126.97(9)
5	07	Ba2	O2	148.57(9)
6	07	Ba2	05	73.43(9)

7	07	Ba2	06	116.36(8)
8	01	Ba2	09	85.25(9)
9	01	Ba2	O4	77.52(8)
10	01	Ba2	O2	150.37(9)
11	01	Ba2	O2	80.03(8)
12	01	Ba2	05	140.48(9)
13	01	Ba2	06	119.74(8)
14	09	Ba2	O4	161.92(9)
15	09	Ba2	O2	70.40(9)
16	09	Ba2	O2	76.70(9)
17	09	Ba2	05	110.11(9)
18	09	Ba2	06	145.77(9)
19	04	Ba2	O2	127.68(8)
20	04	Ba2	O2	105.28(8)
21	04	Ba2	05	80.79(8)
22	04	Ba2	06	51.33(8)
23	O2	Ba2	O2	78.16(8)
24	O2	Ba2	05	66.62(8)
25	O2	Ba2	06	77.88(8)
26	O2	Ba2	05	137.99(9)
27	02	Ba2	06	84.66(8)
28	05	Ba2	06	66.65(8)
29	04	Ba1	07	71.92(9)
30	04	Bal	04	64.90(8)
31	04	Bal	02	125.67(8)
32	04	Bal	05	113.81(8)
33	04	Ba1	06	156.62(8)
34	04	Ba1	01	75.11(8)
35	04	Bal	03	76.68(8)
36	07	Bal	04	77.82(9)
37	07	Ba1	O2	160.17(8)
38	07	Ba1	05	107.92(9)
39	07	Bal	06	85.59(9)
40	07	Ba1	01	144.71(9)
41	07	Ba1	03	108.43(9)
42	04	Bal	O2	100.52(8)
43	04	Bal	05	51.73(8)
44	04	Bal	06	104.85(8)
45	04	Bal	01	77.11(8)
46	04	Ba1	03	137.14(8)
47	O2	Bal	05	58.73(8)
48	02	Bal	06	75.67(8)
49	O2	Bal	01	50.62(8)
50	O2	Ba1	03	86.41(8)
51	05	Ba1	06	66.54(8)
52	05	Ba1	01	74.45(8)
53	05	Ba1	03	143.63(8)
54	06	Ba1	01	124.79(8)

55	06	Ba1	03	117.77(8)
56	01	Bal	03	75.24(8)
57	O4	P2	05	110.4(2)
58	04	P2	06	111.1(2)
59	04	P2	C2	108.0(2)
60	05	P2	06	114.1(2)
61	05	P2	C2	105.8(2)
62	06	P2	C2	107.0(2)
63	O2	P1	01	110.3(2)
64	02	P1	03	112.9(2)
65	02	P1	C1	109.2(2)
66	01	P1	03	114.2(2)
67	01	P1	C1	101.4(2)
68	03	P1	C1	108.2(2)
69	Ba1	O4	P2	139.3(2)
70	Ba1	O4	Ba2	96.25(8)
71	Ba1	O4	Ba1	115.1(1)
72	P2	O4	Ba2	97.9(1)
73	P2	O4	Ba1	100.2(1)
74	Ba2	O4	Ba1	98.55(9)
75	P1	O2	Ba2	130.8(2)
76	P1	O2	Ba2	120.1(1)
77	P1	O2	Ba1	92.2(1)
78	Ba2	O2	Ba2	101.84(9)
79	Ba2	O2	Ba1	95.82(8)
80	Ba2	O2	Ba1	110.96(9)
81	Ba2	07	Ba1	97.2(1)
82	Ba2	07	C8	126.7(3)
83	Ba1	07	C8	133.6(3)
84	P2	05	Ba2	160.3(2)
85	P2	05	Ba1	97.7(1)
86	Ba2	05	Ba1	101.78(9)
87	P2	06	Ba2	91.7(1)
88	P2	06	Ba1	120.0(1)
89	Ba2	06	Ba1	97.25(8)
90	Ba2	01	P1	146.0(2)
91	Ba2	01	Ba1	103.31(9)
92	P1	01	Ba1	105.7(1)
93	P1	03	Ba1	134.9(2)
94	Ba2	09	H9A	102.8
95	Ba2	09	H9B	111.8
96	H9A	09	H9B	120.8
97	P1	C1	H1A	109.6
98	P1	C1	H1B	109.7
99	P1	C1	N1	110.1(2)
100	H1A	C1	H1B	108.1
101	H1A	C1	N1	109.6
102	H1B	C1	N1	109.7

103	C1	N1	H1	104.4
104	C1	N1	C2	112.8(3)
105	C1	N1	C3	117.1(3)
106	H1	N1	C2	104.5
107	H1	N1	C3	104.5
108	C2	N1	C3	112.0(3)
109	07	C8	08	126.2(4)
110	07	C8	C3	117.4(4)
111	08	C8	C3	116.3(4)
112	P2	C2	N1	112.6(3)
113	P2	C2	H2A	109.1
114	P2	C2	H2B	109.1
115	N1	C2	H2A	109.1
116	N1	C2	H2B	109.1
117	H2A	C2	H2B	107.8
118	N1	C3	C8	105.7(3)
119	N1	C3	C4	111.9(3)
120	N1	C3	C7	112.9(3)
121	C8	C3	C4	114.5(3)
122	C8	C3	C7	107.1(3)
123	C4	C3	C7	104.8(3)
124	C3	C4	H4A	110.6
125	C3	C4	H4B	110.5
126	C3	C4	C5	105.7(3)
127	H4A	C4	H4B	108.7
128	H4A	C4	C5	110.6
129	H4B	C4	C5	110.6
130	C3	C7	H7A	110.6
131	C3	C7	H7B	110.6
132	C3	C7	C6	105.8(3)
133	H7A	C7	H7B	108.7
134	H7A	C7	C6	110.6
135	H7B	C7	C6	110.6
136	C4	C5	H5A	111.2
137	C4	C5	H5B	111.1
138	C4	C5	C6	103.1(4)
139	H5A	C5	H5B	109.1
140	H5A	C5	C6	111.1
141	H5B	C5	C6	111.1
142	C7	C6	C5	103.6(4)
143	C7	C6	H6A	111.0
144	C7	C6	H6B	111.0
145	C5	C6	H6A	111.0
146	C5	C6	H6B	111.1
147	H6A	C6	H6B	109.0
148	02	Ba2	05	66.62(8)
149	04	Ba2	06	51.33(8)
150	04	Ba2	01	77.52(8)
	- ·			

151	06	Ba2	01	119.74(8)
152	03	Bal	O2	86.41(8)
153	O4	Bal	O2	100.52(8)
154	O4	Bal	05	51.73(8)
155	O4	Bal	01	77.11(8)
156	O4	Bal	O4	64.90(8)
157	O2	Bal	05	58.73(8)
158	O2	Bal	01	50.62(8)
159	O2	Bal	O4	125.67(8)
160	05	Bal	01	74.45(8)
161	05	Bal	O4	113.81(8)
162	01	Bal	O4	75.11(8)
163	Ba2	O4	Ba1	98.55(9)
164	Ba2	O4	Ba1	96.25(8)
165	Ba1	O4	Ba1	115.1(1)
166	Ba2	O2	Bal	110.96(9)
167	Bal	01	Ba2	103.31(9)
168	H13A	013	H13B	104.5
169	H12A	012	H12B	104.5
170	H11A	011	H11B	104.5
171	H10A	O10	H10B	104.5

Πίνακας 5.20: Αποστάσεις δεσμών στην ένωση $Ba_2(PAPCA)(H_2O)·4H_2O$

Number	Atom1	Atom2	Length
1	Ba2	07	2.931(3)
2	Ba2	01	2.637(3)
3	Ba2	09	2.810(3)
4	Ba2	04	2.820(3)
5	Ba2	02	2.713(3)
6	Ba2	02	2.703(3)
7	Ba2	05	2.642(3)
8	Ba2	06	2.987(3)
9	Bal	04	2.856(3)
10	Bal	07	2.777(3)
11	Bal	04	2.832(3)
12	Bal	02	3.084(3)
13	Bal	05	2.906(3)
14	Bal	06	2.751(3)
15	Bal	01	2.752(3)
16	Bal	03	2.738(3)
17	P2	04	1.536(3)
18	P2	05	1.514(3)
19	P2	06	1.519(3)
20	P2	C2	1.823(4)
21	P1	02	1.529(3)

22	P1	01	1.533(3)
23	P1	03	1.508(3)
24	P1	C1	1.873(3)
25	04	Ba2	2.820(3)
26	04	Ba1	2.832(3)
27	O2	Ba2	2.713(3)
28	02	Ba2	2.703(3)
29	02	Bal	3.084(3)
30	07	C8	1.255(5)
31	05	Ba2	2.642(3)
32	05	Ba1	2.906(3)
33	06	Ba2	2.987(3)
34	06	Ba1	2.751(3)
35	01	Ba1	2.752(3)
36	03	Ba1	2.738(3)
37	09	H9A	0.854
38	09	H9B	0.854
39	08	C8	1.256(5)
40	C1	H1A	0.970
41	C1	H1B	0.970
42	C1	N1	1.523(5)
43	N1	H1	0.981
44	N1	C2	1.523(4)
45	N1	C3	1.536(4)
46	C8	C3	1.557(6)
47	C2	H2A	0.970
48	C2	H2B	0.971
49	C3	C4	1.545(6)
50	C3	C7	1.563(5)
51	C4	H4A	0.970
52	C4	H4B	0.970
53	C4	C5	1.529(6)
54	C7	H7A	0.970
55	C7	H7B	0.970
56	C7	C6	1.529(7)
57	C5	H5A	0.969
58	C5	H5B	0.970
59	C5	C6	1.521(7)
60	C6	H6A	0.970
61	C6	H6B	0.970
62	Ba2	01	2.637(3)
63	Ba1	O2	3.084(3)
64	Ba1	O4	2.856(3)
65	013	H13A	0.849
66	013	H13B	0.850
67	012	H12A	0.850
68	012	H12B	0.850
69	011	H11A	0.849

70	011	H11B	0.850
71	O10	H10A	0.850
72	O10	H10B	0.850

Ακολουθούν τα συγκριτικά διαγράμματα μεταξύ του θεωρητικού διαγράμματος περιθλασιμετρίας ακτίνων X (όπως αυτό προκύπτει από την επίλυση της δομής της ένωσης από μονοκρύσταλλο) και του πειραματικού διαγράμματος περιθλασιμετρίας ακτίνων X από δείγμα σκόνης της ίδιας κρυσταλλικής ένωσης.

Διάγραμμα 5.1: Σύγκριση θεωρητικού-πειραματικού διαγράμματος XRD της ένωσης $Mg_2(PAIBA)_2(H_2O)_6$ ·6H₂O

Διάγραμμα 5.2: Σύγκριση θεωρητικού-πειραματικού διαγράμματος XRD της ένωσης Ca(PAIBA)(H₂O)·2H₂O

Διάγραμμα 5.3: Σύγκριση θεωρητικού-πειραματικού διαγράμματος XRD της ένωσης Mg(PACCA)(H₂O)₂

Διάγραμμα 5.4: Σύγκριση θεωρητικού-πειραματικού διαγράμματος XRD της ένωσης Ca(PACCA)(H_2O)₂

Διάγραμμα 5.5: Σύγκριση θεωρητικού-πειραματικού διαγράμματος XRD της ένωσης $Ca_2(PACCA)(H_2O)_2$

Διάγραμμα 5.6: Σύγκριση θεωρητικού-πειραματικού διαγράμματος XRD της ένωσης $Sr(PACCA)(H_2O) \cdot H_2O$

Διάγραμμα 5.7: Σύγκριση θεωρητικού-πειραματικού διαγράμματος XRD της ένωσης $Ba(PACCA)(H_2O) \cdot H_2O$

Διάγραμμα 5.8: Σύγκριση θεωρητικού-πειραματικού διαγράμματος XRD της ένωσης $Ca_2(PAPCA)(H_2O)_2$

Διάγραμμα 5.9: Σύγκριση θεωρητικού-πειραματικού διαγράμματος XRD της ένωσης $Sr(PAPCA)(H_2O)$ ·H₂O

Διάγραμμα 5.10: Σύγκριση θεωρητικού-πειραματικού διαγράμματος XRD της ένωσης $Ba_2(PAPCA)(H_2O)·4H_2O$

